

8.2

И

ИРА ЛЕВИН

A KISS
BEFORE
DYING

IRA LEVIN

СҮНГГИ

БҮҮСА

**Kitob shu yerda ko'rsatilgan muddatdan
kechiktirilmagan holda topshirilishi shart**

Ilgarigi berilmalar miqdori _____

--	--

ИРА ЛЕВИН

СЎНГГИ БЎСА

**A KISS
BEFORE
DYING**

IRA LEVIN

Тошкент – 2018 йил

УДК: 811. 512

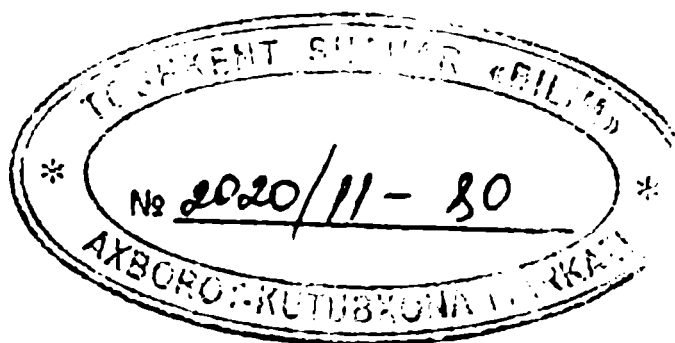
ББК: 81.2 ўзбек-4 (р-30)

Сўнгги бўса/Ира Левин: – Т.: «Adabiyot uchqunlari», 2018
йил, 176 бет.

Инглиз тилидан Зиёдахон Ғуломова таржимаси

**Масъул муҳаррир:
З.Мирзаева, ф.ф.н.**

**Техник муҳаррир:
М.Эргашев, М.Абдуллаева**

ISBN 978-9943-5099-3-1

© "Adabiyot uchqunlari" nashriёti, 2018

PART ONE: DOROTHY

The Room Near the Campus

April 1950

Night was coming to the town of Blue River, in the state of Iowa.

It was nearly dark in the small room near the Stoddard University campus. The two people in the room that Sunday evening were both second-year students at the college. They were looking at each other in silence.

The handsome young man was angry. His plans had been working so well. And now this news had come! But he wasn't going to show his anger — that wouldn't help him. He walked to the window, and for a few seconds, he looked out at the lights of the town. He looked at the yellow lights in the streets. He looked at the red light on top of the Municipal Building, the tower which was the tallest building in Blue River, a mile or two away. Then he turned, and he smiled at the young woman sitting on the bed.

«Are you sure that you're pregnant?» he asked her gently. «Are you really sure that you're going to have a baby?»

«Yes, I'm sure,» she replied. «The doctor told me that I'm two months pregnant.» She started to cry. «What will we do? Can we get married soon?»

«Don't cry,» the young man said. «Everything will be OK.» He smiled again.

The young woman stopped crying and she tried to smile too. «Oh, let's get married right away,» she said. «I'm sure that my father will like you when he meets you. We'll be so happy!»

«Well, we could get married immediately,» the young man said. «But this isn't what I'd planned, Dorothy — you know that. I'd planned to meet your father in New York in the summer, at the end of the college year. I wanted to ask him for permission to marry you then.

«I want your father to like me, Dorothy,» he went on quickly. «If we're already married when I meet him, he'll guess the reason. He'll guess about your pregnancy. He won't like that, he'll be angry. He'll stop giving you money. We'll be poor. I'll have to leave college and get a job in a store! And you'll have to leave college to take care of the baby. We'll have to live in a trailer. How will you feel about that? How will your family feel about it?»

«I love you,» the young woman replied miserably. «I don't care about being poor. I don't care about my family. We'll be happy—I'm sure about that! And I don't believe that my father will be angry. Anyway, we don't have any choice. I'm pregnant! We'll have to get married soon.»

The handsome young man walked over to Dorothy and put his arms around her. Tonight, he had to pretend to love her.

«We do have a choice,» he said.

«What do you mean?» the young woman whispered nervously.

«I know someone who can help us,» he replied. «You don't have to be pregnant, Dorothy.»

The young woman pushed him away from her.

«You want me to have an abortion?» she said angrily. «No! I won't do it!» And she started to cry again.

«Listen to me,» the young man said. «I do love you, Dorothy. You know that. But I don't want to destroy your life. Your family is rich. You don't know about being poor. But I know about it. You would hate it! Listen! I want to marry you next summer, with your father's permission. Then he'll go on giving you money. We'll rent a little house near the campus. It will be wonderful. But you mustn't have this baby!»

«I won't have an abortion!» Dorothy shouted.

«You won't need an operation,» the young man replied quietly. «You'll only have to take some pills. I can get them from a guy in one of my classes. His uncle owns a drugstore, here in Blue River.»

He held the unhappy young woman in his arms again. For the next hour, he whispered in her ear. He told her many things that she wanted to hear. At last, he looked at his watch.

«You must go back to your dormitory,» he said. «It's nearly ten o'clock. I'll meet you tomorrow evening, under the tree outside the Pharmacy Laboratory. I'll meet you at eight o'clock. I'll bring the pills then.»

When his girlfriend had gone, the handsome young man put his hands over his face.

«Oh, God!» he said desperately.

He'd planned everything so carefully! But he'd been careless about one thing. He'd only made love with Dorothy once. He'd had to make her believe that

he loved her. But he'd been careless. And now she was pregnant!

«I cant marry her if she's pregnant!» he told himself.
«I will not live in a trailer with Dorothy and a baby.»

«I love you,» the young woman replied miserably. «I don't care about being poor. I don't care about my family.»

The young man was desperate because he wanted to marry Dorothy Kingship. He wanted to marry her because she was rich. He wanted to marry her because her father was the owner of Kingship Copper Incorporated. When the young man had found out that a young woman in his Economics and Philosophy classes was one of Leo Kingship's daughters, his life had changed. He had begun to think of an exciting future for himself. He had thought of a future with lots of money, a beautiful house, and a good job with Kingship's big, successful company.

Soon after meeting Dorothy, he had written to the offices of Kingship Copper and asked for some information about the company. The Kingship offices in New York City had sent him some brochures. He kept them at the bottom of a drawer in his desk. Every night, he took the brochures out and he read them. Every night, he looked at the photos of the great Kingship smelting works in Illinois, and he read about how much money the company had earned in the last year.

The handsome young man wanted a good future very much. His early life had not been easy. He had been born in the little town of Menasset, near Fall River, Massachusetts. He was an only child — he had no brothers or sisters. His parents had been poor. His mother had hated her husband because he had never had a good job. Her son had become the most important thing in her life — she was interested only in him. His father was dead now, and his mother still thought that the young man was the most important thing in her life.

By the time he was eighteen, the young man had started to believe that all women were like his mother.

Lots of women had been interested in him. They liked him because he was very handsome. Usually they were older women, with plenty of money. They had enjoyed making love with him. But their interest in him had never lasted very long. Each time, another handsome young man had replaced him after a few months. Now, he hated women, but he was still happy to spend their money.

«Why did Dorothy get pregnant?» he asked himself angrily. «She's a stupid young fool!»

The young man was twenty-four years old — five years older than Dorothy. He was older than most of the other students at Stoddard University. He had been in the U.S. Army for a few years before he came to Stoddard. He had fought in the Far East in 1945, the last year of the war. That was where he had learned that it was easy to destroy lives.

Although he was angry with Dorothy Kingship, the young man suddenly felt a little sorry for her. She was a very possessive person. And possessive people were difficult people to like! The week before, Dorothy had told him about another of her boyfriends — a Stoddard student who she'd spent a lot of time with. This student had broken up with her before Christmas because she'd become too serious and too possessive about him. «Possessive women frighten men!» the young man thought.

But he understood the reason for Dorothy's possessiveness. Her early life had been very different from his. Dorothy was not an only child — she had two sisters. But her parents had been unhappy, like his. After the first years of her marriage, Dorothy's mother had been in love with another man for a short

time. Eight years later, Leo Kingship found out about this relationship. He had not been able to forgive his wife. He divorced her, although by then she was very ill. The three girls stayed with their father, and soon after the divorce, their mother died. Leo Kingship had never been a kind, loving father. And after her mother's death, Dorothy was afraid of being alone. She had always tried to make people like her. She still did that.

Dorothy had told the handsome young man, «I'm sure that my father will like you when he meets you.» But she had often talked about her father. He was a hard man. He never forgave people if he thought that they had done wrong. The young man was sure that Leo Kingship would never forgive his youngest daughter for getting pregnant. And he would never forgive her if she got married without his permission.

«What will I do if she won't have an abortion?» the young man asked himself.

There was one thing that he was happy about. He had always met Dorothy secretly. Neither of them had told any of the other students that they were meeting each other in the evenings. He didn't think that any of them knew about the relationship. And he was sure that Dorothy hadn't told her family about him yet.

Although Dorothy had two older sisters, she didn't see them very often. The eldest sister, Marion, had a job in New York City, where Leo Kingship also lived. Dorothy never wrote to Marion or phoned her. Ellen, the middle sister, was at Caldwell College. Caldwell was a hundred miles from Blue River, in the state of Wisconsin. The young man knew about the sisters, because Dorothy had told him a lot about her family.

And he knew that at Christmas, Dorothy had argued with Ellen. They hadn't spoken to each other since then.

«Dorothy won't tell anybody else about the baby,» the young man told himself. «If the pills work, everything will be OK.»

The Pharmacy Laboratory

On Monday evening, the young man met Dorothy on the campus, near the Pharmacy Laboratory. He gave her the two white pills that he had gotten from his friend.

«You must take both of them,» he told her. «Take them tonight. You'll probably have a fever for an hour or two. And you'll probably throw up!8. But then, you'll abort the baby.»

«What will we do if the pills don't work?» Dorothy asked him nervously.

«Don't worry, darling,» the young man replied. He smiled. «If they don't work, we'll get married right away.»

Dorothy put the pills in her pocket.

«Do you want to go to a movie tonight?» she asked.

«I'm sorry, I have to do a lot of work for my Spanish class,» the young man said.

«I'll help you,» Dorothy said quickly. «I'll come to your room with you.» Dorothy was good at Spanish — she was a student in an advanced Spanish class.

«No. I'll be OK,» he said. «Go home and take the pills now. Then you'll be OK in the morning.»

Dorothy didn't understand. The handsome young man wasn't good at Spanish, but usually he didn't care about it. Why did he want to do extra work for his class now? And why wouldn't he let her help him? She was puzzled.

Dorothy didn't argue with him. She went back to her dormitory. She sat on her bed, and she looked at the two big white pills.

«I could lie to him,» she said to herself. «He would never find out about it. I could tell him that I'd taken the pills and that they didn't work. If I did that, he'll marry me soon. We'd be happy, whatever my father says.»

But Dorothy didn't want to lie to her boyfriend. They were going to get married soon. And lying wasn't a good way to start a marriage. She got a glass of water from the bathroom, closed her eyes and took the pills.

An hour later, she had a fever and a terrible pain in her stomach. After another hour, she threw up. But the next morning, she was still pregnant.

On Tuesday morning, at two minutes after nine, the handsome young man was sitting in a lecture room on the campus. He wasn't really listening to what the Philosophy lecturer was saying. He was thinking about Dorothy. Where was she? She was a Philosophy student too, but she hadn't come to the lecture this morning. Was that good? The friend who had sold him the pills hadn't been sure that they would work.

«If your girlfriend is two months pregnant, it might be too late,» he'd said. «These pills are really for people who are only a few weeks pregnant. But she can try them, can't she?»

«Perhaps she aborted the baby in the night,» the handsome young man thought nervously. «Perhaps Dorothy isn't feeling well enough to come to classes this morning.»

But at a quarter after nine, the door of the room opened quietly and Dorothy came in. She was very pale. She sat down next to the young man and put her books on her desk. She wrote a few words on a page of her notebook, tore out the page, and passed it to him.

The pills didn't work. I had a fever and I threw up all night, but I'm still pregnant.

The young man closed his eyes. He tried not to show his anger and despair. After a moment, he opened his eyes again and he smiled at Dorothy. He quickly wrote a few words on a page of his own notebook.

Don't worry. We'll get married this week.

He smiled at Dorothy again and he showed her the page. But he didn't tear it out of the notebook.

The young man was thinking hard. Dorothy would want to get married right away. He needed some time to think of another plan.

«Oh, God,» he thought. «I wish that the pills had killed her!» And as soon as he had thought that, something inside him changed. Suddenly, he felt calm. He was in control of his future again.

When the class ended, the two young people left the lecture room together.

«We have to talk,» the young man said. «Let's go into the town center. We can have some coffee there. I won't go to any more classes today. And you don't have any more classes till the afternoon.»

Dorothy was still pale, but she was happy and excited.

«Let's get married tomorrow,» she said.

«No, that's too soon, darling,» the young man replied. «We have to find somewhere cheap to live. We can't live in my little room. There's a trailer park on the other side of town. Some of the married students live there. I talk to somebody about renting one of the trailers. We'll get married on Friday. Then we can have a weekend together at a hotel and move into the trailer on Monday.»

«Do we have to wait till Friday to get married?» Dorothy asked.

«It's only a few more days,» the young man said.

«OK. I'll write to my sister Ellen tonight,» Dorothy said. «I'd like to tell her my news right away.»

«That's not a good idea, Dorothy,» the young man said. «If you tell Ellen about our plans, she'll tell your father about them. He might try to stop our wedding. You can phone your family after the wedding on Friday.»

They argued for a couple of minutes. But finally, Dorothy agreed. The two young people walked to the town center. They drank coffee in a little restaurant there. Then Dorothy left the restaurant to go back to the campus.

The young man watched her leave.

«I'm going to have to kill her,» he told himself. «But everybody must think that her death is an accident. Or perhaps a suicide — yes, people must think that she killed herself. Poor Dorothy!»

Half an hour later, the young man was sitting in the university library. On his desk were books about famous murders, and books about toxicology. He read them quietly for a while, writing notes in his notebook. When he left the library, he had a list of five poisons. Any one of them would kill a person quickly. Now he had to get a small amount of one of these poisons. Drugstores were not allowed to sell poisons, but the young man knew one place where he could get them — Stoddard University's Pharmacy Laboratory.

The young man had never been into the laboratory, but he knew that there was a storeroom for chemicals in its basement. All the chemicals which were needed

for the Pharmacy students' experiments were kept there. And the final-year students had keys to the storeroom. The final-year students often did experiments without a teacher. The young man had to get into that room. So he'd have to pretend to be a final-year Pharmacy student.

From the library, he walked to the campus bookstore. On the wall of the store was a list of the books which students studied for their classes. He looked at the list for a minute. Then he bought a copy of the textbook which all final-year Pharmacy students had to use. It was a tall thin book with a green cover. He bought some white envelopes too.

A quarter of an hour later, the young man was standing in the basement corridor of the Pharmacy Laboratory. He was pretending to read the notices on a bulletin board, which was next to the locked door of the storeroom. He was holding the tall green textbook under his arm, together with a notebook and the envelopes.

He wanted one of the real Pharmacy students to open the storeroom door for him. But that wouldn't be a problem. There were hundreds of Pharmacy students. Soon, one of them would come to the storeroom. The student wouldn't recognize the young man, but this wouldn't be a problem either. They couldn't all know one another. There were three large final-year Pharmacy classes. Whoever came to the storeroom would see the young man standing in the corridor with the final-year textbook. Whoever came would think that he was a final-year student — but a student in a different class. The young man told himself this and he tried to look calm and relaxed.

But he was very nervous. He didn't plan a murder every day!

After a few minutes, a pretty female student came along the basement corridor. She took a bunch of keys from her purse. At the same moment, the young man took his own bunch of keys from his pocket and pretended that he was trying to find the key to the storeroom.

The pretty young woman smiled at him. «I'll open the door,» she said.

And a moment later, they were both inside the storeroom. All around the room were shelves full of bottles. The bottles contained chemicals. Some of the chemicals were powders, and some were liquids. Each bottle had a white label with black letters, which identified the contents. Some of the labels also had the picture and the word 'POISON' in red letters. The young man put the green textbook and his notebook on a desk. He opened them and he pretended to read and take notes. Soon, the young woman had found what she wanted. She put some powder from one of the bottles into a small glass container. Then she went to the door.

«Goodbye,» she said, as she left the room.

As soon as she had gone, the young man started to read the labels on all the bottles. In a minute, he had found the bottle that he was looking for. WHITE ARSENIC (As₄O₆) POISON was written on the label. He opened the bottle and he poured some of the powder into one of his envelopes. Then he found a bottle of empty gelatin capsules²² and he put a few of them into another envelope. A minute later, he was walking away from the Pharmacy Laboratory. He was

(A KISS BEFORE DYING by IRA LEVIN)

no longer nervous. He was calm and relaxed again. His plan was going to work!

In a minute, he had found the bottle that he was looking for.

The Note

That evening, in his small room near the campus, the young man made the arsenic pills. Each empty gelatin capsule had two pieces — a smaller one and a larger one. The young man carefully opened two of the capsules. He carefully filled the two smaller pieces of gelatin with arsenic powder. Then he carefully pushed the larger pieces of gelatin over the smaller ones.

He had read about white arsenic in the toxicology books. He knew that the amount of arsenic in the two capsules was about ten times the lethal dose. They contained ten times the amount of arsenic which was necessary to kill someone.

Now he had the pills! But he hadn't started to think about the next part of his plan. He had to make Dorothy take the pills. Well, that wouldn't be too difficult. But unless the police believed that Dorothy had killed herself, they would start asking questions on the campus. They would ask where the poison had come from. Then perhaps the pretty young Pharmacy student might remember seeing a stranger in the storeroom. The police would show her photos of all the students in Dorothy's classes. That mustn't happen! He had to make Dorothy write a suicide note. That was the difficult problem.

When he went to bed that night, the young man still didn't have a solution to his problem. And he didn't have much time to find one. He had told Dorothy that he'd marry her on Friday. If he didn't marry her by Friday afternoon, she would become suspicious. She would write to her sister Ellen and tell her about the

baby. Then he'd have to leave college and move to another state. And that wasn't the future that he'd planned for himself. But he wasn't going to live in a trailer with a wife that he didn't love, and a noisy, smelly baby! Dorothy would have to die before Friday afternoon!

The next day was Wednesday. All morning, the handsome young man worried about his problem. He found the solution during the last class of the afternoon.

The last class was Spanish. The students were studying a romantic novel called *La Casa de las Flores Negras*. The young man hated the book. But while he was trying to translate a passage from the novel, he found the solution to his problem. And as soon as he found it, he was very happy.

When the Spanish class ended, he met Dorothy by the Pharmacy Laboratory and he took her to a movie. After that, they went to a restaurant. They had coffee and cheeseburgers.

«Dorothy,» the young man said, as she finished her coffee. «Will you lend me the photo that I gave you? I want to get a copy of it for my mother.»

Dorothy opened her purse and took out a small photograph of the handsome young man. The words «To Dorothy, with all my love» were written across the bottom of it. She gave it to him.

«I'll give it back to you next week,» he said.

«OK. But please take care of it,» she replied. «I want to keep it forever!»

When they left the restaurant, the young man took her back to his room and made love with her. He felt sorry for her. This was only the second time that they

had made love, but it would be the last time too.

As soon as she had gone back to her dormitory, the young man burned the photo. He didn't want the police to find anything that connected him with Dorothy.

The young man's first class on Thursday was Economics. Dorothy was a student in this class too. She came into the room as the lecturer was starting to speak. She sat next to the young man, and she smiled at him happily.

The young man wrote some words on a page of his notebook. He showed them to Dorothy.

Please take notes for me. I have to finish some Spanish translation for my class this afternoon.

Then for twenty minutes, he pretended to write a translation of a passage from La Casa de las Flores Negras in his notebook. At the end of that time, he stopped writing and he looked very puzzled for a minute. Then the young man tore a small piece of paper from his notebook. He quickly drew a picture of Dorothy on one side of it. Then he turned it over. On the other side, he wrote some words.

Can you help me? I don't understand this.

Querido,

Espero que me perdonares por la infelicidad que causare. No hay ninguna otra cosa que puedo hacer

He passed the piece of paper to Dorothy. She read the words quickly. Then she turned the paper over. She was going to write the translation on the back. But she saw the drawing, and she smiled.

She turned to a new page in her own notebook and wrote the translation on that. She tore the page from the book and passed it to the young man. And as he

read it, he knew that everything was going to be OK.

Darling,

I hope that you will forgive me for the unhappiness that I will bring to you. There is nothing else that I can do.

Now he had Dorothy's suicide note!

During the afternoon, the young man went to a room on the campus where there were several typewriters. Any Stoddard student could use these. He typed an address on one of his white envelopes.

Miss Ellen Kingship North Dormitory Caldwell College Caldwell, Wisconsin

The young man met Dorothy after her last class of the afternoon.

«I've just talked to my friend — the friend whose uncle owns the drugstore,» he began. «He told me that he gave me the wrong pills on Monday.» The young man took an envelope from his pocket. «These are the right ones,» he said. «You must take them tonight.»

«But I don't want to take any more pills,» Dorothy said nervously. «I want to get married tomorrow.»

«Dorothy, listen to me!» the young man said. «If we have this baby now, it will grow up in a trailer. It will have a bad start in life because its parents will be poor. Please, take the pills, Dorothy. We'll get married soon anyway. But I want to meet your father first. Then we'll have some money. We won't have to live in a trailer. We can live in a real house. We'll be so happy. And we can have a baby next year, darling.»

«No,» Dorothy said miserably. She started to cry. «No, no!»

«Dorothy, please do this for me,» the young man said, putting his arms around her. «I know that you

want the baby. But you're only thinking about yourself. You aren't thinking about me or the child. Don't give our first child a bad start in life.» Suddenly, his voice was cold. «If you won't take the pills Dorothy, I won't marry you. You'll have to ask your father for help. What will he say?»

They talked for half an hour. Finally, Dorothy took the envelope from him.

«Take the pills at about ten o'clock this evening,» the young man said. «If these pills don't work, I'll marry you tomorrow afternoon. I promise you that!»

Then he held her hand for a moment and he left her. Slowly and sadly, she walked towards her dormitory.

At a quarter after ten that night, the handsome young man went to a telephone booth in the street near his room. He phoned Dorothy's room at the dormitory.

«Did you take the pills?» he asked her.

«Yes,» she said. «I took them at ten o'clock.»

«Thank you, darling,» he said. «My friend said that you will probably feel some pain half an hour after you've taken them. You mustn't worry about it. Don't tell anybody. The pain will soon go. You'll be OK in the morning. Goodnight, darling. I'll see you tomorrow.»

«Goodnight,» she replied. «I love you.»

The young man put Dorothy's translation from La Casa de las Flores Negras into the envelope with her sister Ellen's address on the front. Then he dropped the envelope into a mailbox²⁸. He smiled as he walked back to his room.

She tore the page from the book and passed it to the young man.

The Municipal Building

The handsome young man was early for his first class on Friday morning. The Philosophy lecturer hadn't arrived yet. Three girls were talking in a corner of the room. They were excited about something, and the young man was worried. Were they talking about Dorothy? Had somebody found her dead body already? That would be bad! Dorothy's sister Ellen wouldn't get the note until after three o'clock that afternoon. If Dorothy's body was found before that, the police would come to the campus and ask all the students in Dorothy's classes questions.

The young man had hoped that nobody would start to worry about Dorothy until the evening. As soon as Ellen got the note, she would phone the University Office²⁹. Then the police would be sure that Dorothy had killed herself, even before they went to the dormitory. Then they wouldn't ask questions in her classes.

The lecturer arrived and everybody sat down. The handsome young man tried to forget his worries. He tried to listen to the lecturer's words. After a few minutes, he heard the door of the room open and he heard somebody come in. He didn't turn his head. But when somebody sat down next to him, he looked around. Suddenly he wanted to scream. His skin felt cold and he thought that he was going to throw up.

Dorothy smiled at him and passed him a piece of paper. He waited a few moments, then he read the words on it.

The new pills didn't work either.

«Oh, God,» the young man thought desperately. «Why did I trust her? She didn't take the pills! She wants to get married right away, so she didn't take the pills! And at three o'clock, her sister will get the note. Then she'll phone the campus. And then there'll be trouble!»

He stopped listening to the lecturer and he started to think hard about his problem. The suicide note was on its way to Caldwell — he couldn't change that. He looked at his watch. It was ten o'clock. The note would reach Dorothy's sister's dormitory at three o'clock that afternoon.

«So in the next five hours, Dorothy has to die,» the young man told himself. «And everybody must think that she killed herself. What can I do?»

But soon, he had an idea and he felt calm again. Dorothy believed that she was going to be married that afternoon. And people in Blue River often got married at the Municipal Building. The Marriage License Bureau³⁰ was there. People had to go to the bureau to get a license before they could be married. And there was a judge's office in the building too. If two people didn't want to marry in a church, the judge could marry them, as soon as they had their license.

«And the Municipal Building is the highest building in the town,» the young man thought. «It's fourteen stories high. If someone jumped from the top of it, they would certainly die!»

At the end of the Philosophy class, the young man spoke quickly to Dorothy.

«We'll get married today, darling,» he said. «Will you wait for me by the Pharmacy Laboratory? I have

to call somebody. I won't be long. Then we can make our plans.»

The young man went to a phone booth. He asked the operator for the number of the Marriage License Bureau. He dialed the number.

«Is this the Marriage License Bureau?» he asked, when somebody answered. «When is the bureau open today, please?»

The clerk told him that the bureau would be open until twelve o'clock, and then from one o'clock to five o'clock in the afternoon. The bureau would be closed for an hour between twelve and one. That was when the clerks went out for their lunch.

A few minutes later, the young man met Dorothy outside the laboratory. She looked nervous. He smiled at her.

«We'll get married right away, darling,» he said. «Don't worry about the baby. Everything will be OK.»

«Oh, I'm so happy that you aren't angry about the baby,» she replied. «I want to marry you so much.»

«We have to go to the Municipal Building to get the license,» the young man said. «Let's go there at about half past twelve. You'll have to show a clerk your birth certificate. Don't forget to bring it.»

«OK. I have to get some clothes from the dormitory and I have to buy some gloves,» Dorothy replied. «I'll meet you here at a quarter after twelve.»

She kissed him and she walked quickly away.

When Dorothy met him again, she was wearing a beautiful green suit, a green belt, a white blouse, a blue scarf and white gloves. She had put on some bright red lipstick.

«My birth certificate is in my purse,» Dorothy said. «I'm so happy!»

They rode on a bus towards the town center.

It was twenty to one when they arrived at the Municipal Building. As they reached it, the young man saw something that worried him. He'd never looked at the building carefully before. Now he saw that the sides of the fourteen-story tower were not completely straight. Stories seven to twelve weren't as wide as stories one to six. And the top two stories weren't as wide as stories seven to twelve.

«If the roof of the twelfth story is very wide, I might have a problem,» the young man told himself. «Everything is going wrong today!»

The two young people entered the building. In the lobby, they looked at a list of the offices on each story. The Marriage License Bureau was on the sixth story. They got into an elevator and they went up.

They got out of the elevator at the sixth story, and they quickly found the door of the Marriage License Bureau. There was a sign on the door. The bureau was closed until one o'clock.

«I'm sorry, Dorothy,» the young man said. «I'm so stupid. Why didn't I check?» Then he smiled. «I have an idea,» he said. «Let's try to get up to the roof. The view from there must be wonderful.»

They walked back to the elevator and they went up to the fourteenth story. When they got out, they saw an iron door opposite the elevator. The young man pulled it open. Beyond the door were some iron stairs. The young man closed the door behind them and they started to climb. At the top of the stairs was another iron door. It hadn't been opened for a long time, and it

didn't move easily. But the young man pushed it very hard, and at last it did open.

Dorothy and the young man smiled at each other as they walked out onto the roof.

«We're so high up here!» Dorothy said.

Near the door was a tall metal frame. At the top of this was the red light which the young man could see from his window every night.

The handsome young man looked around him. Each side of the roof was about 150 feet wide. All around the edge was a brick wall, about three and a half feet high and a foot thick. But the building wasn't solid. In the middle, it had a big square air shaft. Each side of the air shaft was about 30 feet wide. There was a brick wall around the air shaft too. It was the same height and thickness as the outer wall.

«Come to the edge, Dorothy,» the young man said. Look at the view of Blue River.» He led her to the outer edge of the roof.

While Dorothy was looking out over the town, the young man looked down. Only two stories below them was a wide stone ledge. It was the roof of the twelfth story.

«If she only falls onto that roof, she won't be killed,» he thought. «I'll have to push her into the air shaft.»

He led Dorothy back towards the middle of the roof. He leaned over the wall of the air shaft. The sides of the shaft were straight. He could see the ground, fourteen stories below him. Suddenly he felt good. «Nothing else will go wrong,» he told himself. «Everything will be OK now.»

«Let's sit on this wall and smoke a cigarette while we wait,» he said. «The bureau will open again in fifteen minutes.»

He took Dorothy's purse and he put it down near the wall. He lifted her up, until she could sit on the wall. Then he got up too and sat beside her. He lit cigarettes for both of them. They smoked silently for a few minutes. Then they talked about their future in the trailer park.

«It will be fun,» Dorothy said. «We'll have a home of our own.» She finished smoking her cigarette and dropped the end of it onto the roof next to the wall. The young man looked at the cigarette end. He saw the red lipstick on it. He smiled and he threw his own cigarette end into the air shaft.

He jumped down. Dorothy was still sitting on the wall. The young man held both her hands. «I'm so happy that those pills didn't work, darling,» he said. «You're right! It will be fun in the trailer!»

«Do you really think that?» she asked. «Are you really happy that the pills didn't work?»

«Yes, Dorothy,» he replied. «I want to have this baby too. I know that now.» He smiled.

This was the time to push her. But there was something the young man wanted to hear first. He was going to kill her anyway, but this would give him an extra reason. He knew what she was going to say next.

«There's something I must tell you,» Dorothy said. «I lied to you. I didn't take those pills last night. I threw them into the toilet. I wanted to get married to you so much. Will you forgive me, darling? I —»

Her last word turned into a scream of terror as the young man pushed her with all his strength. She fell backwards off the wall into the air shaft, screaming as she fell.

The young man was already running towards the iron door when he heard Dorothy's body hit the bottom of the shaft. Three minutes later, he was in the street. He was walking slowly away from the Municipal Building. After another minute, he saw an ambulance going towards the building.

She fell backwards off the wall into the air shaft.

PART TWO: ELLEN

On the Train

March 1951

It was nine o'clock in the morning. Ellen Kingship was sitting in a train, on her way to Blue River, Iowa. She had been writing a letter to Bud Corliss. Bud was her boyfriend. Like Ellen, he was a student at Caldwell College. Ellen started to read what she had written.

Dear Bud,

I'm going to be away from Caldwell for a few days. Please don't worry about me. I have decided to travel to Blue River. There's something I have to do there. Perhaps I should have told you about it before I left. I didn't tell you because I wanted to start it on my own. You asked me not to go to Blue River again. I know that you were trying to help me. I know that you didn't want me to be upset. I hope that you won't be angry with me, Bud. And I hope that you'll help me when I need your help.

I've often told you how unhappy I was when my sister died, nearly a year ago. And you know that since I first met you at Caldwell last fall, you have made me feel much happier. You've been so good to me, Bud. But I can't stop thinking about Dorothy. I've been thinking about her death a lot recently, and I've discovered something terrible! My sister didn't kill herself — she was murdered!

You will say, «That's stupid! The police said that Dorothy killed herself. The police know best.» But the

police don't know some things that I know now.

It's true that Dorothy's death couldn't have been an accident. The wall around the air shaft of the Municipal Building was more than three and a half feet high. Dorothy couldn't have fallen into the air shaft accidentally! But why did the police think that Dorothy killed herself? There were four reasons.

1) I had received a note from Dorothy on the day that she died. The police said that it was a suicide note. But there was something wrong about that letter. Dorothy had never called me «Darling». She always wrote «Dear Ellen» or «Dearest Ellen». And the letter didn't really talk about suicide. It only said that something which Dorothy was going to do was going to make me unhappy. The letter said that she was sorry for that.

2) The police found Dorothy's purse at the top of the Municipal Building and her birth certificate was in it. The police said, «She left the birth certificate there so that we could identify her easily.»

3) The police also found the end of a cigarette with Dorothy's lipstick on it at the top of the building. They thought that she had gone to the top of the building, smoked a cigarette to make herself calm, then jumped into the air shaft.

4) The doctor who looked at her dead body discovered that Dorothy was two months pregnant. So the police thought that she had killed herself because she was pregnant. None of the newspaper reports of Dorothy's death said that she was pregnant. That was because our father paid people to keep that information out of the newspapers! The police knew that. They knew that he hated the idea of unmarried

women being pregnant. So the police thought that Dorothy was afraid to tell our father about the baby.

Dorothy was going to have a baby, so she must have had a boyfriend. None of her friends knew who the child's father was. They hadn't seen her with a boyfriend since Christmas. But she was two months pregnant in April, so she must have had a relationship with someone until February, at least. My father said, «It isn't strange that this man hasn't told the police about his relationship with Dorothy. He must know that she was pregnant. If he talks to the police, they will say that Dorothy's death was his fault.» I agreed with this at the time. And I wasn't surprised when the police didn't try to find the father of Dorothy's child. Making somebody pregnant isn't a crime in this country!

And I wasn't surprised that Dorothy hadn't told me about her pregnancy. We'd argued at Christmas, and she hadn't written to me since then. But I did wonder who the father of her baby was. A few weeks before we argued, Dorothy told me about a student who she liked a lot. He was in her English class. She said that he was tall, blond, and very handsome. Was he the father of the baby?

The police thought that my sister had killed herself, so they weren't interested in any of her boyfriends. And there were some other things that the police weren't interested in — some very strange things. The police didn't know Dorothy, so they didn't understand that these things were strange.' But in the last few weeks, I have tried to understand these things.

Ellen stopped reading for a moment.

«Bud will be angry with me for visiting Blue River,»

she thought. «But he'll understand. He will help me when I need his help.»

She started reading again.

Ellen Kingship was sitting on a train, on her way to Blue River.

A few hours before Dorothy died, she borrowed a belt from one of her friends in the dormitory. Why did she borrow a belt, if she was going to kill herself? The

police asked themselves that, but they didn't think the question was very important. They said, «She was unhappy. She didn't know what she was going to do.»

But there was another question which the police didn't ask themselves. I took Dorothy's things from her room at the dormitory after her death. I found something there which puzzled me. Dorothy had owned a belt exactly like the one that she had borrowed from her friend. It was still in her room. So why did she borrow her friend's belt?

When she died, Dorothy was wearing a pair of new white gloves. She had bought them at a store in Blue River on the morning of the day she died. They were very cheap gloves and they weren't very pretty. But in her room, Dorothy had a beautiful pair of expensive white gloves. Why did she buy a cheap pair of white gloves that day, when she already had a beautiful pair in her room? The police talked to the owner of the store where Dorothy had bought the gloves. The woman said that Dorothy had first asked for a pair of white stockings. The store didn't have any white stockings, so she bought the white gloves instead. The woman said, «I think that she wanted something new that day. She didn't care whether it was a pair of stockings or a pair of gloves.»

Dorothy was wearing a beautiful green suit that Friday. It was her best suit and she was very proud of it. But she was also wearing a very old white blouse. The blouse didn't look good with the suit — it was the wrong style. And Dorothy had several much newer white blouses in her room. They would have looked good with the suit. Dorothy was very careful about

her clothes — she dressed very nicely. So why was she wearing that old white blouse?

And there was another strange thing. When she died, Dorothy was wearing a bright blue scarf with her green suit and her brown shoes. The scarf didn't look good with her other clothes. And Dorothy had some scarves in her room which would have looked good with the green suit.

For weeks now, I have been asking myself these questions — «Why did Dorothy borrow the belt from her friend, when she already owned one exactly like it? Why was she wearing that old blouse with her new suit? Why was she wearing the blue scarf? And why did she buy a new pair of white gloves when she already had some better ones?»

I asked myself these questions, and I told myself, «There is a message here from Dorothy. You must try to understand the message!

Then two days ago, I asked myself the questions in a different order. I asked myself, «Why was Dorothy wearing the old blouse? Why did she buy the new gloves? Why did she borrow the belt? And why did she wear the blue scarf with her green suit?» And suddenly I did understand!

Bud, do you know the old poem about what a bride has to wear on her wedding day? The poem says that if she wears these things, she will be lucky. The poem says that a bride must wear —

Something old, something new, Something borrowed, something blue.

The police said that Dorothy had gone to the Municipal Building because she wanted to kill herself. They said, «She wanted to jump from a high building,

and the Municipal Building is the highest building in the town.» But I've discovered something else. The Municipal Building is also the building which contains the Marriage License Bureau. That's where people go if they want to get married. And if someone wants to get married, they have to show a clerk at the bureau their birth certificate! And now I've looked again at Dorothy's letter to me. Her words might be saying that's she's sorry for getting married without telling me first.

There's one more thing. I've discovered that the Marriage License Bureau closes between twelve and one o'clock each day. It was ten minutes to one when Dorothy fell from the roof.

I now think that this is what happened last April. Dorothy had told her boyfriend that she was pregnant. He told her that he was going to marry her. On the day she died, he told her that he was taking her to the Marriage License Bureau. Then he took her to the top of the Municipal Building, because the bureau was closed for lunch. He waited while she smoked a cigarette, then he pushed her into the air shaft!

Well, Bud, all this is the reason why I have left Caldwell for a few days. I'm on my way to Blue River. I'm on the train now. I'm going to talk to the Professor of English at Stoddard University. I'm going to be a detective! I want to find out about handsome blond students in Dorothy's English class. I want to discover who Dorothy's boyfriend was.

Don't worry about me, Bud. I'll be very careful. I've seen lots of movies where a brave girl detective discovers the identity of a murderer. She always tells him that she knows the truth about him. And he says,

«Now you know the truth, so I'm going to kill you!» If I find Dorothy's boyfriend, I won't talk to him, Bud. I only want to know who he is. Then I'll tell my father about all this, and my father will talk to the police.

Ellen finished reading what she had written and she looked out of the window. The train was arriving at Blue

River. In the distance, she could see the Municipal Building. She added a few words to her letter.

I'll write to you again soon. I might know more by then. Wish me luck, Bud!

Love from Ellen

The Two Blonds

Ellen quickly found a hotel in Blue River and she took a room for a few days. She unpacked her bag, then she phoned the English Department at Stoddard University. She spoke to the Professor of English, and told him that she was Dorothy Kingship's sister. She said that she wanted to talk to him about Dorothy. The professor remembered Dorothy, and he agreed to meet Ellen at one o'clock.

Ellen wanted to ask the professor if there had been any handsome blond students in Dorothy's English class. But she couldn't tell him, «I think that one of your students is a murderer!» The professor wouldn't believe her. She needed to give him another reason for her questions — a reason that he would believe. She thought for a few minutes, then she had an idea.

At one o'clock, Ellen was talking to the Professor of English. He was a kind man. He wanted to help her.

«A week before she died,» Ellen began, «Dorothy told me that she had borrowed some money. She'd borrowed it from one of the students in her English class. She was angry with our father, and she didn't want to ask him for the money. And she only needed it for a few weeks. Recently, I looked at all of Dorothy's checkbooks. I discovered that she didn't repay that money. Now my father and I want to repay it for her.»

«Yes, I understand that,» the professor said.

«But we have a problem,» Ellen went on. «We don't know the name of the student — Dorothy didn't tell me his name.

And he hasn't tried to talk to us. Maybe he didn't

want to ask us for the money after Dorothy killed herself. Maybe he is a kind person who didn't want to make us unhappy.»

«Ah yes, you do have a problem,» said the professor. «How can I help you?»

«Dorothy didn't tell me this student's name,» Ellen replied. «But I know that he was in the same second-year English class as Dorothy. And she told me that he had blond hair, and that he was tall and very handsome. If there are only a few male students from that class who are blond and handsome, I'll try to talk to all of them.»

The professor thought for a moment. «Come with me,» he said.

He took Ellen to the University Office and he asked her to sit down. Then he went to a large closet and he took out about forty brown folders.

«The students from your sister's English class are in a third-year class now,» he said. «These are their personal files. There are photos of the students in these files.»

The professor looked quickly into each folder, and he put them into two piles on the desk. «Those are the female students,» he said pointing to the bigger pile. Then he pointed to the other pile. «These seventeen folders are for the male students.»

Next he looked more carefully through the male students' files. He divided them into two groups. «There are seventeen men in the class,» he said. «But twelve of them have dark hair. So there are only five blonds.»

Then he removed three folders from the group of five.

«Nobody would call these three gentleman handsome,» the professor said, smiling. «So now we have two handsome blond males. Here are their names and addresses.»

He opened the two folders at their first pages and put them in front of Ellen. She copied the students' names and addresses into a notebook.

Gordon C. Gant

1312 West Twenty-sixth Street

Dwight Powell

1520 West Thirty-fifth Street

She gave the files back to the professor.

«Why don't you write down their phone numbers too?» he said. He read them to her and she added them to her notebook. Then she stood up.

«Thank you, Professor,» she said. «You've been very kind.»

When Ellen called Gordon Gant's number, the phone was answered by a woman.

«Is Gordon there?» Ellen asked.

«No, he isn't!» the woman replied suspiciously. «He's gone out. He'll be out until late this evening.»

«Who am I speaking to?» Ellen asked politely.

«I'm Mrs Arquette,» the woman replied. «This is my house. Gordon rents a room here. Can I give him a mess-age?»

«No, thank you,» Ellen said. «I'll call again later.»

She put the phone down. She thought for a minute.

«If I go to Mrs Arquette's house, maybe she'll talk to me,» Ellen said to herself. «I'll pretend to be one of Gordon Gant's relatives. I'll ask this woman about Gordon's girlfriends. Maybe she'll tell me who he was meeting last winter. Then I won't have to talk to him myself.»

Half an hour later, Ellen rang the doorbell of the house at 1312 West Twenty-sixth Street.

The woman who opened the front door was small and thin. She had untidy gray hair. Ellen smiled at her.

«You must be Mrs Arquette,» Ellen said. «Is Gordon here?»

«No, he isn't here,» the woman said suspiciously. «Did he know that you were coming?»

«Yes. I'm Gordon's cousin,» Ellen said. «I wrote him a letter. I told him that I'd be in Blue River today. I told him that I'd come to visit him for an hour.»

«He didn't tell me about it,» Mrs Arquette said. «Maybe he didn't get your letter. But please come in and sit down for a while. I'm happy to meet one of Gordon's relatives. Gordon's a fine young man.» The woman smiled suddenly. «Come into the living room,» she said. «I'll make some coffee.»

Ellen followed her into the house.

«Gordon's at the radio station,» Mrs Arquette said when they were sitting in her living room, with coffee in front of them. «Did you know about his radio program?»

«He did tell me something about it,» Ellen replied.

«He's a disc jockey on the Blue River radio station,» Mrs Arquette said. «He plays records for two hours every night, except Sundays. Gordon's a very busy young man. He's at college most of the day, then in the evenings, he's on the radio!»

«Is he happy now, Mrs Arquette?» Ellen asked. «I think that he was very unhappy a year ago, when I last saw him.»

«I don't remember that,» the woman replied. She thought for a moment. «No, I don't remember that.»

«I think that he'd broken up with a girl — someone he liked a lot,» Ellen said. «I think that her name was Dorothy. Do you remember a girl named Dorothy?»

«No, I don't,» said Mrs Arquette. «He met lots of girls, but he didn't have one special girlfriend. And I don't remember anyone named Dorothy.»

Suddenly Ellen wanted to leave the house. She wasn't going to learn anything here. She stood up.

«Well, I'll go now,» she said. «Thank you for the coffee.»

«Aren't you going to wait for Gordon?» Mrs Arquette said. «He'll be back in a few minutes.»

«In a few minutes? But you told me that he'd be out until late this evening,» said Ellen. «You told me that when I phoned.» As she spoke the words, she knew that she had said the wrong thing.

«Was that you who phoned earlier?» said Mrs Arquette. «You didn't say that you were Gordon's cousin when you phoned. Gordon gets lots of calls from girls who hear him on the radio. They all want to talk to him and meet him. I always tell them that he'll be out all day.»

Now the woman was suspicious again. «But if you thought that Gordon was going to be out all day, why did you come here?» she said. «I don't believe that you're Gordon's cousin. Who are you?»

At that moment, they heard the front door open, and someone came into the house. «I'm back, Mrs Arquette!» a man's voice called.

The woman ran out of the room. Ellen heard her whispering to someone, «She says that she's your cousin, but I don't believe her!»

Then the living room door opened, and a tall handsome young man entered. He had short blond hair. He looked at Ellen and she looked at him. Then the young man smiled.

«Cousin Hester!» he said. «I'm happy to see you.»

«No, he isn't here. Did he know that you were coming?»

The Detective

Ellen ran past Gordon Gant and Mrs Arquette, out of the front door, and into the street. She saw a taxi and she waved her arm at it. The taxi stopped and she jumped in. She told the driver the address of her hotel, then she lay back in the seat. Her body was shaking.

Half an hour later, sitting in her hotel room, she was feeling a little better. But she was angry with herself.

«I was so stupid,» she thought. Her afternoon had not been successful. She hadn't discovered anything which helped her. And now, because of the lies she had told, she wouldn't be able to speak to Mrs Arquette again. And she wouldn't be able to speak to Gordon Gant again.

«I can try to find out about the other man, Dwight Powell,» she told herself. «But if I find out that Powell wasn't Dorothy's boyfriend, I'll have to go back to Caldwell. Because if Gordon Gant is the murderer, he won't let me discover anything new. He'll know what I'm trying to do. And if he is the killer, he might try to kill me.»

From her purse, she took the letter which she had written to Bud on the train. She put it on a table by the window. She had decided to add a few more lines to it before she mailed it.

At that moment, someone knocked on the door of her room. «Clean towels for you,» said a high female voice. Ellen opened the door.

«Hello again,» said Gordon Gant. «I can pretend to be someone else too!» He pushed past her into the room and closed the door behind him.

«Please don't shout for help,» he said. «If you do, I'll tell the police about your visit to Mrs Arquette's house. I won't hurt you. I followed your taxi here because I want to know what's happening. Why were you pretending to be my cousin? Why did you ask Mrs Arquette those questions about me:

«I can't tell you,» Ellen said. «Please leave me alone.» She was terrified.

But as she spoke, Gant saw the letter on the table by the window. He picked it up, ran into the bathroom and locked the door. Ellen started to cry.

«Please don't read that letter,» she said miserably, through the door. «It's private!»

Gant didn't reply.

Five minutes later, he came out of the bathroom. He gave Ellen the letter.

«I understand now,» he said. «I'm sorry. Am I on your list of handsome blond students?»

«Yes,» said Ellen quietly.

«What's your name?» Gant asked her. «Please tell me.»

«I'm Ellen Kingship,» she replied.

«Listen to me,» Gant said. «I didn't know your sister. I saw her in English class, but until she died I didn't know her name. I didn't kill her. There were other blond men in that class, Ellen. But I'd like to help you. Will you let me help you?» He smiled at her.

Ellen wanted to believe his words. But she had to be sure. The man who killed her sister must have been a good actor, because Dorothy had trusted him. Perhaps Gordon Gant was acting now.

«No,» she replied. «I can't let you help me.»

There was a book on the table next to the bed. Gant picked it up.

«You don't trust me,» he said. «But I swear on this Bible³⁷ that I didn't kill your sister.»

«No, I don't trust you,» Ellen said. «If you had killed her, you'd swear on twenty Bibles that you weren't the murderer.»

«That's true,» Gant replied sadly. «OK, I'll go now.»

Gant hadn't tried to hurt her, and she didn't really believe that he was the murderer. Dwight Powell was probably Dorothy's killer. She had to find out about him.

She sat down with her letter to Bud. She picked up a pen and wrote the address of her hotel after her signature. Then she added a few lines to the letter.

I've got a nice room in this hotel in Blue River. The Professor of English was very helpful. I think that I know now who killed Dorothy. His name is Dwight Powell and he lives at 1520 West Thirty-fifth Street. I'm going to find out about him tomorrow.

Ellen went down to the lobby of the hotel and mailed the letter. Then she went back to her room. She filled the bath with hot water and she sat in it for an hour, listening to the Blue River radio station. She heard Gordon Gant's voice on the radio. And when she heard him say, «The next record is for my good friend Ellen from Caldwell,» she smiled.

The next morning, Ellen phoned the house where Dwight Powell lived. The owner of the house answered the phone.

«Dwight is working this morning,» the woman said, when Ellen asked for Powell. «He has a job at Folger's Coffee Shop in the town center.

Ellen made a decision. She was almost sure that Powell had been her sister's boyfriend. She would go to Folger's Coffee Shop and talk to Powell about

Dorothy. If he didn't know that she was Dorothy's sister, he would have no reason to lie to her.

Ten minutes later, Ellen walked into the coffee shop. It was clean and pleasant. Powell was working behind the counter. Ellen had seen his photo in his student file. She recognized him immediately.

«Please don't read that letter, it's private.»

She sat down at the counter.

«I'd like a coffee and a cheeseburger, please,» she said.

As she ate, Powell started to talk to her.

«I haven't seen you here before,» he said. «Do you live in Blue River?»

«I've been here a few days,» Ellen replied. «I want to get a job here. I'm a secretary.»

Powell seemed a pleasant, quiet young man. But Ellen remembered that Dorothy's killer was a good actor. They talked for ten minutes about Powell's life as a student at Stoddard University. But he didn't talk about anybody named Dorothy until Ellen had finished her meal.

«When you walked in, you reminded me of someone,» he told her. «And I've been trying to remember who you remind me of. Now I have remembered. She was a girl in my class. Her name was Dorothy. She was a nice girl.» He smiled sadly.

As Ellen stood up to leave, Powell said, «Are you free this evening? Can I take you to a movie?»

She thought for a moment. Maybe she could find out more about this young man.

«OK,» she said. «I'd like that.»

He told her that he would come to the lobby of her hotel at eight o'clock.

«What's your name?» he asked.

«Evelyn Kittridge,» she replied.

«OK,» Powell said. «I'll see you at eight o'clock then, Evelyn.»

Ellen was sitting in the lobby of the hotel at half past seven. She didn't want Dwight Powell to ask the clerk about someone named Evelyn Kittridge!

At five to eight, Powell arrived. He took Ellen to a movie theater in the town center. During the movie, he put his arm round her shoulders. And as they left the theater, he kissed her.

After the movie, the two young people went to a restaurant for some coffee. Then Powell took Ellen back to her hotel. They sat in the lobby and talked for a while.

«You told me this morning that I reminded you of somebody,» Ellen said. «Her name was Dorothy. Please tell me about her, Dwight.»

«She was a very nice girl,» Powell replied. «She was in my English class. She was my girlfriend for a few months.»

«Why did you break up with her?» Ellen asked.

«She was very possessive,» Powell said. «She got too serious about me. She wanted to get married. She was a nice girl, but I didn't want to marry her.»

They talked for a few more minutes. Then Powell stood up.

«May I meet you again tomorrow night?» he asked. «We'll go to a dance.»

«OK,» Ellen said. «I'd like that. Come here at half past seven.»

Powell kissed her, and he left the hotel.

Ellen went to her room. She was in bed when the phone rang. She picked it up. She heard Gordon Gant's voice.

«I've been worried about you,» Gant said. «I thought that you might be in danger. Have you talked to any other handsome, blond English students?»

«Yes,» Ellen replied. «I talked to Dwight Powell. He's a strange person. He talked about somebody

named Dorothy. He said that she was his girlfriend for a short time. I'm sure that he was talking about my sister. I think that he killed her. He said that this girl wanted to get married, but he didn't want to marry her. Maybe that's why he killed her!»

«Maybe you're right,» Gant said. «Are you going to meet him again?»

«Yes,» Ellen replied. «I'm going to meet him again tomorrow evening. But don't worry about me. I'll be safe. He doesn't know who I am. I told him that my name was Evelyn Kittredge. Tomorrow, I'll ask him some questions about Dorothy's death. Maybe he will tell me something that he couldn't have read in the newspapers. Then I'll be sure that he was the murderer.»

«Please be careful, Ellen,» Gant said.

«OK. I'll be careful,» Ellen said. «Thank you for playing a record for me. Goodnight.»

On the Roof

The next afternoon, Ellen went to the Blue River Municipal Library. She stayed there for several hours. She read all the reports of Dorothy's death that had been printed in the Iowa newspapers. If Dwight Powell told her anything about Dorothy's death that hadn't been printed in the papers, she would know. She would know that he was the killer.

That evening, Ellen was again waiting in the lobby of the hotel when Dwight Powell arrived.

«I'm sorry, Dwight,» she said to him. «I can't go to a dance this evening. I have to visit an attorney in the Municipal Building. He might have a job for me. He told me that he'd be there until half past eight. Will you come with me, please? I won't have to talk to the man for long. After I've seen him, we can come back here and have a few drinks together.»

«OK, Evelyn,» Powell said. «I'll go.» He didn't look happy.

Ellen and Powell got out of the elevator at the fourteenth story of the Municipal Building.

«The attorney's office is Room I405,» Ellen said. «It must be around the corner.» She started to walk along the corridor and Powell followed her. She had phoned the office that afternoon. The attorney's secretary had told her that the office closed at five o'clock. She hoped desperately that nobody would be there now.

They soon found Room I405. A sign on the door said FREDERICK CLAUSEN — ATTORNEY. But the office was closed, and there were no lights on inside it.

Ellen looked at her watch angrily.

«It's only eight o'clock,» she said. «When I spoke to Mr Clausen on the phone this afternoon, he told me that that he would be here until half past eight! I'll have to come back tomorrow.»

They walked back along the corridor. Then suddenly, Ellen pointed to an iron door, opposite to the elevator.

«That must be the way to the roof,» she said. «Let's go up there, Dwight. The view will be wonderful at night. I want to look at the stars.»

«Why don't we go to the dance, Evelyn?» Powell said nervously. «We still have the time to do that.»

«No, I want to go to the roof!» Ellen said. She opened the door and she started to run up the iron stairs. Powell followed her slowly.

A minute later, they were on the roof. Ellen was looking up at the night sky.

«Isn't it a beautiful night?» she said to Powell. «The moon is so big! There are so many stars! Don't you love it up here, Dwight?»

«I don't like high places, Evelyn,» Powell replied miserably. «I don't feel safe up here.»

Ellen walked to the outside edge of the roof and looked over the wall.

«Are you afraid of falling, Dwight?» Ellen said. «I heard that one of the Stoddard students was killed here last year. I read that she fell from the top of this building. Did she only fall two stories onto that roof? Did that little fall kill her?»

«She didn't fall,» Powell said quietly. «She jumped. And she didn't jump there. She jumped into the air shaft.»

Ellen's skin felt cold. «He knows something about Dorothy's death,» she thought. «But he could have read that in the newspapers.»

«Did you know the girl who died, Dwight?» she said aloud.

«Please, Evelyn, I don't want to talk about it,» Powell replied.

«But did you know her?» Ellen asked again.

Powell waited a moment before he spoke.

«Yes,» he said sadly. «I knew her. She was the girl that I was telling you about yesterday. She'd been my girlfriend. I've always thought that Dorothy's death was my fault. I broke up with her because she was getting too serious. Then a few months later, she killed herself.»

Suddenly, Ellen was very angry. She wasn't afraid of this man.

«You're lying!» she shouted. «Dorothy didn't kill herself! You murdered her. You made her pregnant and then you killed her! You pushed her into that air shaft!» Powell was frightened now, Ellen could see that. But he was puzzled too.

«Pregnant?» he said. «Was Dorothy pregnant? I didn't know that. The newspapers didn't say that she was pregnant. Is that why she killed herself? Oh God, that's terrible!»

«She didn't kill herself!» Ellen screamed. «You killed her. You killed my sister!»

«Your sister?» Powell said. «Who are you? Why have you brought me here?»

«My name is Ellen Kingship,» Ellen said. «And I brought you here because I want to know the truth. Don't try to kill me too! Somebody knows that I'm

here with you. If we don't go down to the street in the next five minutes, he'll phone the police.»

«I won't try to kill you, Miss Kingship,» Powell said sadly. «I've never killed anybody. Please tell me something. How long had Dorothy been pregnant?»

«You know how long she'd been pregnant!» Ellen shouted. «She was two months pregnant when she died. That's why you killed her.»

«Two months,» Powell said quickly. «Oh — then the baby wasn't mine, Miss Kingship. I broke up with Dorothy before Christmas, 1949. In January, 1950, I went to college in New York City for a year. I wanted to get away from Blue River. I didn't want to see Dorothy again. I was in New York when she died. I can prove that! Someone else made Dorothy pregnant that winter.»

Suddenly, all Ellen's anger disappeared. She believed him.

«I — I'm sorry, Dwight,» she said.

«I'll take you back to your hotel,» Powell said quietly.

Half an hour later, Ellen and Powell were sitting in a quiet corner of the hotel lobby.

There were screens around their little table. They didn't see the man who was sitting at a table on the other side of one of the screens — the tall man in a dark coat and a hat who was listening to their conversation. They were still talking about Dorothy, but now Ellen was sure that Powell wasn't her sister's killer.

«A few days after I broke up with Dorothy, I saw her with another student,» Powell said. «He was tall and handsome — he looked a little like me. Somebody told

me that Dorothy had been to the movies with him a few times. We had broken up, and Dorothy wanted someone to love her. She wanted that very much. I wasn't surprised that she found someone else so quickly.»

«Who was he, Dwight?» Ellen asked. «Perhaps he was the father of the baby. Perhaps he was Dorothy's killer!»

«I don't remember his name,» Powell said. «He wasn't in our English class. I didn't know him. Someone told me that he was in the same Economics class as Dorothy. And someone did tell me his name once. I wrote it in a notebook. I can't remember it now. But if we go to the house where my room is, I'll find the notebook for you.»

«OK, let's go now,» Ellen said. «I'm sorry that I made you go up on the roof tonight, Dwight. Dorothy's death wasn't your fault.»

The two young people got up to leave the hotel. They passed the table on the other side of the screen, but it was empty. The tall man in the dark coat had already left.

Dorothy went to a phone booth. She called the Blue River radio station. She wanted to talk to Gordon Gant. But the woman who answered the phone told her that Gant was busy.

«Can I give him a message for you?» the woman asked.

«Yes,» Ellen replied. «Please tell him that Ellen Kingship called. Tell him, 'Dwight Powell isn't the man.' Tell him, 'Powell knows about another student who might have been my sister's boyfriend — a student who wasn't in her English class.' Tell him that I'm going to Mr Powell's room now to find the name of this student. And please tell Mr Gant that I'll call him later.»

The house where Dwight Powell lived was empty when he arrived with Ellen. He made them both some coffee and he took Ellen into the living room.

«Wait here,» he said. «I'll go up to my bedroom. The name that you want is in one of my old college notebooks. I won't be long.»

They didn't see the tall man in a dark coat and a hat who was listening to their conversation.

Powell ran up the stairs and into his clean, tidy bedroom. He opened a drawer in his desk and he took out a pile of notebooks. He started to look through them.

«The name's in one of these,» he said to himself.

There was a tall closet in one corner of the room. Powell didn't see its door opening slowly. He didn't see Dorothy Kingship's killer inside the closet. He didn't see the man who was aiming a gun at him.

Ellen heard a loud noise in the room above her. She ran out of the living room and towards the stairs. At the top of the stairs she saw a tall, handsome man. She didn't see the gun in his hand. She didn't see it because she was looking at his smiling face.

«Darling, what are you doing here?» she asked him.
«What's happened to Dwight?»

«I asked you not to come to Blue River, Ellen,» Bud Corliss said. «You should have listened to me!»

Then he shot her three times. The third shot ended her scream of terror.

PART THREE: MARION

New York City

September 1951

Marion Kingship lived alone in a small apartment in New York City. Everything in it could have told a visitor to the apartment about Marion's tastes — her taste in books, her taste in pictures and her taste in music. But the only visitor who ever went to the apartment was Marion's father. He didn't go there often. And Leo Kingship wasn't interested in his daughter's tastes.

Marion had never really liked her father. She was ten years old when her parents divorced. Marion had been very upset about it. Ellen was only six then, and Dorothy five. The younger girls hadn't really understood why their mother had left them. But Marion had known. She'd decided then that her father was a cruel, cold man. And her mother's death, soon after the divorce, had increased Marion's dislike of him.

Marion had lived with her father and her sisters at Leo's beautiful house in New York City until she finished college. She had been a student at Columbia University, in New York. After college, she moved to the small apartment where she now lived.

Marion had always wanted to work in an advertising agency. When she left college, her father had tried to make her work for the agency which looked after his

company's advertising. He told the director of the agency to give his daughter a job. But Marion had never wanted her father's help. She found a job with a much smaller advertising agency. She didn't earn much money there, but she liked the job and she was happy.

After she moved into her own apartment, Marion visited her father's house for dinner one evening a week. They were always polite, but they didn't really like each other. Soon after Marion left Columbia University, Ellen went to Wisconsin, to study at Caldwell College. And a year later, Dorothy went to Iowa, to study at Stoddard University. So Marion and her father were usually alone together for these weekly dinners.

Nothing had changed between them after Dorothy's death. Leo was angry because Dorothy had been pregnant. And he was angry because she had killed herself. He had paid people to keep the news of the pregnancy out of the newspapers. Then he tried to forget about his youngest daughter. After Ellen's murder, Leo did try to be kinder towards Marion. And she felt sorry for her father. Now she went to his house three evenings a week, instead of one. She tried to like him more. But she was always suspicious when Leo tried to be kind. She didn't really trust him.

Marion Kingship didn't really love anybody. But she had her apartment, and she loved that. Every Saturday, she spent the day cleaning it. And she often dreamed that one day, a good, kind man would visit her there – someone who would love her and take care of her. «Will he ever come?» she often asked herself.

One Saturday morning in September, Marion was

cleaning her apartment. She was cleaning a table and she was looking up at her copy of Charles Demuth's painting, *My Egypt*, which hung on the wall above it. Demuth was her favorite painter, and *My Egypt* was her favorite painting.

The phone rang. Marion answered it.

«Hello,» she said.

«Hello,» said a man's voice, which Marion did not recognize. «Are you Marion Kingship?»

«Yes,» Marion answered. «Who are you, please?»

«My name is Burton Corliss — Bud Corliss,» the man replied. «I knew your sister, Ellen.»

«Yes, Ellen told me about you, Mr Corliss,» Marion said.

Marion remembered Ellen's excitement when she had spoken about this man at Christmas. «I love him so much, Marion,» her sister had said. «He's so good and kind.»

«I'd like to meet you, Miss Kingship,» Bud Corliss said gently. «I have a book which belonged to Ellen. She lent it to me a week before her death. I'd like to give it to you. May I bring it to your apartment?»

Marion thought quickly. This man wanted to give her something which had belonged to her sister. That was kind of him. But she didn't want him to come to her apartment. The apartment was waiting for the special man who would visit her one day.

«I'm sorry, Mr Corliss, I have to go out soon,» she lied. «Perhaps I could meet you this afternoon? I'm going shopping on Fifth Avenue. I could meet you in that area at three o'clock.»

«Good,» replied the young man. «I'll wait for you by the statue outside Rockefeller Center. Then we'll have

a drink together. Goodbye, Miss Kingship.»

«Goodbye,» Marion said. She put down the phone.

Marion wasn't happy about the phone call. Saturday was her special day. She didn't want to go out. She didn't really want to meet any of Ellen's friends. And she didn't want any of Ellen's books. Ellen had never liked the kinds of book that Marion liked. Marion enjoyed books by Proust, Flaubert, and all the great nineteenth-century novelists. Ellen had liked silly modern stories — stories that didn't have much meaning.

«I won't stay with this man for long,» Marion thought.

Bud Corliss recognized Marion Kingship when she was a hundred feet away from where he was standing. She looked like both her sisters. He took her to a bar and he bought drinks. They sat at a small table and he gave her Ellen's book.

«I read it,» he said. «But I didn't like it very much. It isn't the kind of book that I enjoy. Ellen's taste in books was very different from mine. Books like this don't have much meaning, do they? I like books by Proust, Flaubert, Dickens — writers like that.»

Marion smiled. «I like them too,» she said.

«Ellen told me that you work for an advertising agency,» Bud said.

«Yes, that's right,» Marion replied. «And you're still at Caldwell?»

«No, I left college,» the young man replied.

«But at Christmas, you were a third-year student, like Ellen, weren't you?» Marion said. «Why didn't you stay for your final year?»

«Well, my father died a few years ago,» Bud replied.

«And my mother had to get a job. She cleaned people's houses.

Bud Corliss recognized Marion Kingship. She looked like both her sisters.

Now, I don't want her to work any longer, so I've come to New York and I've got a job here. Maybe I'll go back to college next year and finish my studies then.»

A few moments later, Marion stood up.

«I have to go now, Bud,» she said. «Thanks for the drink.»

«Won't you have another one?» Bud asked.

«I have to meet somebody else now,» she lied. «It's a business meeting. I mustn't be late for it.»

Bud watched Marion Kingship leave the bar. Very carefully, he followed her. He saw her go into an apartment building. He waited for half an hour, but she didn't come out again.

«A business meeting!» he said to himself. «No — she lives there.»

He started to walk towards the poor part of the city where he rented a little room. He knew where Marion Kingship lived now. He could hide in the street near her building whenever he wanted to. He could follow her wherever she went.

For months after he had killed Ellen Kingship, Bud Corliss had been angry and afraid. He'd been angry about the time he'd spent on the Kingships — first on Dorothy, then on Ellen. And he'd been afraid about his future. Was he going to be poor, after everything he'd planned? He'd wanted some of Leo Kingship's money so much. And everything had gone wrong! He hadn't wanted Dorothy to get pregnant. And he'd told Ellen not to go back to Blue River, but the stupid fool wouldn't listen to him.

Bud wasn't afraid of the Blue River police. He was sure that they would never connect him with the murders. He'd been very careful. When Ellen's letter arrived, he'd decided that he had to do something quickly. Ellen had almost learned the truth about him and Dorothy! From a closet in his room, he'd taken the gun that he'd had since his years in the army. Then

after dark, he'd stolen a car in Caldwell and driven it to Blue River. After he'd killed Powell and Ellen, he drove quickly back to Caldwell. He'd stopped for a moment on a bridge, to throw the gun into the Mississippi River. Yes, he'd been very careful! He'd worn gloves at Dwight Powell's house. The police wouldn't find Bud's fingerprints there! And he'd left the car near the place where he'd stolen it.

In the weeks after the killings, Bud read the Iowa newspapers every day. He read about the police investigation into the murders. He soon realized that the police weren't going to discover the identity of the killer. And he read about a man named Gordon Gant, who had lost his job as a disc jockey at the Blue River radio station. Gant had tried to tell both the police and Ellen's father that he had some information about the killings. He'd tried to tell them that Dorothy Kingship's death was a murder, not a suicide. And he'd tried to tell them that Ellen had been investigating her sister's death. The police hadn't believed him, so Gant had started to say rude things about them on his radio program. The owner of the radio station had been angry about that, and the disc jockey lost his job. Bud wasn't worried about Gant — he couldn't prove anything!

But when the college term finished in June, Bud went unhappily back to his mother's house in Menasset. That summer, he argued with his mother every day. He was rude and angry all the time. Then one night, he had an idea. Perhaps the time he'd spent on Dorothy and Ellen had been useful.

They were dead now, but Marion Kingship was still alive. And Leo Kingship was still a rich man!

Bud knew a lot about Marion Kingship. Dorothy had talked about her, and Ellen had talked about her. He'd spent hours listening to both of them talking about their family! Marion was very different from her sisters, he knew that. She liked serious novels and classical music. She liked the paintings of artists whose names he had never heard before.

Bud had taken a piece of paper and written on it all the things that he knew about Marion Kingship.

MARION KINGSHIP

She likes

BOOKS: Proust, Flaubert, Dickens etc.

PLAYS: Bernard Shaw, Tennessee Williams

MUSIC: Stravinsky, Bartok

PAINTERS: Renoir, Van Gogh, Hopper.

Her favorite painter is Charles Demuth (Check spelling – is it Demeuth?)

FOOD: She likes Italian and Armenian food best.

Things to do

Read books on painters. Read Proust, Shaw and Flaubert. Find out about Italian and Armenian restaurants in New York.

After he had written the list, Bud put it in the small metal strongbox, where he kept his most private things. His brochures from Kingship Copper Incorporated were in it too. He locked the box and hid it in a closet in his bedroom.

The next day, Bud told his mother that he was not going to return to Caldwell College in September.

«I want to go to New York,» he'd said. «I'll get a job there. I've had a really good idea. I can't tell you about it yet — it's a secret!»

His mother had smiled at him.

«You always have wonderful ideas, Bud,» she'd said.

On the Sunday afternoon after her first meeting with Bud Corliss, Marion Kingship was sitting in one of the big, bright rooms in the New York Museum of Modern Art. She often came to the museum on Sundays. It was her favorite place in the city. She was looking at some large statues, when she heard a noise behind her.

«Hello again, Marion,» said Bud Corliss. «I didn't expect to see you here.»

Bud was lying. He had expected to see Marion there. He had been waiting near her apartment building when she came out, and he had followed her to the museum.

«I love this museum,» Bud went on. «I often come here.»

This was a lie too. Bud had been there only once before. He'd found the rooms which contained paintings by the modern artists that Marion liked most.

«I come often too,» Marion said. She smiled at the young man.

«I always wanted Ellen to be interested in art,» Bud said. «But she never wanted to go to museums or look at paintings. Ellen was a very sweet girl, but her tastes were so different from mine. I liked her very much, but I don't think that we would have stayed together after college.» He looked sad for a moment. Then he smiled.

«Let's look at the paintings together,» he said. «I love American paintings. My favorite artist is an American. His name is Charles Demuth. Do you know his work, Marion?»

Several hours later, as the two young people left the museum together, Bud held Marion's hand for a moment.

«I'd like to take you to a restaurant for dinner tonight,» he said. «There's a wonderful Armenian restaurant, not far from here. Do you like Armenian food, Marion?»

Gordon Gant

December 1951

It was December 24th — Christmas Eve. Marion Kingship looked at the newspaper she was holding and she smiled. Tomorrow, it would be Christmas Day. And a few days after that, it would be her wedding day. At last, she was going to be happy!

She read the story in the newspaper again.

MARION KINGSHIP WILL BE MARRIED ON SATURDAY

Miss Marion Kingship, the daughter of Mr Leo Kingship, will be married on Saturday. Mr Kingship is the owner of Kingship Copper Incorporated, one of the most successful companies in the U.S. Miss Kingship will marry Mr Burton Corliss.

Mr Corliss was in the U.S. Army during the Second World War, and later he studied at Caldwell College, Wisconsin. He now works in the offices of Kingship Copper. Until last week, Miss Kingship worked at an advertising agency.

Marion smiled again. The last few months hadn't been easy for her. At first, her father had been suspicious of Bud. «That young man doesn't love you, he loves my money,» Leo said, after Marion told him about Bud. «First he tried to get the money from Ellen. Then she was killed. So now he's trying to get it from you! I'm going to find out more about him.»

«If you do that,» Marion had replied angrily, «I'll never speak to you again!»

Her father understood that she would do what she had said. He promised not to investigate Bud's

life. Ellen told him that she and Bud wanted to get married. She told Leo that they loved one another. «We'll be so happy together,» she'd said. «We like all the same things. We like the same books and plays and paintings. We even like the same food!»

At last, Leo changed his mind about Bud and about the marriage. «My wife and two of my daughters are gone,» he'd said. «I don't want you to go too, Marion.»

The following week, Leo had given Bud a good job with his company. And now he had bought the two young people a beautiful house in New York City. They were going to live there when they were married. Everything was going to be OK!

On the afternoon of Christmas Eve, Leo Kingship was working in his room at the Kingship Copper offices.

The phone on Leo's desk rang and he answered it.

«There's someone here who wants to talk to you urgently, sir,» his secretary said. «His name is Robert Dettweiler.»

A moment later, a young man entered the room. He was carrying two books and a newspaper. Leo Kingship looked at him for a moment.

«I've met you before,» he said. «But your name isn't Dettweiler.»

«You're right, sir,» the young man replied. «I'm Gordon Gant. We met at Blue River in March. I thought that you would refuse to see me today, if I told your secretary my real name. I came because I read a story in the newspaper this morning — a story about your daughter's wedding. There's something that I must tell you, sir.»

«Mr Gant,» Leo said, «please think carefully before

you speak. In March, you told me and my daughter Marion about your meeting with Ellen. You told us that my daughter Dorothy had been murdered. You told us Ellen's idea about the old, new, borrowed and blue things which Dorothy had been wearing. But the police said that Dorothy killed herself. And you couldn't prove that somebody else had killed her.

«I believe that your reasons for telling us about Ellen's ideas were good reasons — honest reasons,» Leo went on. «But the things that you told Marion and me upset us very much. Please don't tell us the same things again now. The police will never find Ellen's killer, and Dorothy killed herself. Marion is going to be married in a few days' time. I want her to be happy, Mr Gant.»

«Please listen to me for a minute, sir,» Gant said. «I read that your daughter was going to marry Burton Corliss. I remembered that Corliss had been Ellen's boyfriend at Caldwell College. And I wondered if this young man was more interested in your money than in your daughters. Didn't you have that thought too? But then I began to wonder if Corliss had also known Dorothy. I wondered if he had been the father of her child. I didn't know Corliss, but I began to wonder if he had been a student at Stoddard.»

«No, I'm sure that he wasn't at Stoddard, Mr Gant,» Leo said. «You're a student at Stoddard yourself. You were a second-year student at the same time as Dorothy — you told me that in March. If Corliss had been at Stoddard too, you would have known him.»

«That's not true, sir,» Gant replied. «Stoddard is a very big university. There are more than twelve thousand students there. Nobody can know all the

other students. Ellen thought that I knew Dorothy because we were in the same English class. She was wrong. It was a very big class, and I never spoke to Dorothy. But I told you something important in March. On the evening Ellen died, she left a message for me. The message said that Dorothy's last boyfriend wasn't in the English class.

«And this morning,» Gant went on, «I remembered something that I read in Ellen's letter to Corliss. She said that she had first met him in the fall of 1950, at Caldwell. But Caldwell is a very small college, sir. There are only about eight hundred students at Caldwell. All the students there know each other. Corliss and Ellen were both third-year students there, but they only met at the beginning of their third year. So Corliss must have come to Caldwell from another college that fall. That's why Ellen didn't meet him earlier.

«This is what I think happened,» Gant went on. «Burton Corliss was at Stoddard. He became Dorothy's boyfriend because she was your daughter — he wanted to marry a rich girl. When she became pregnant, he thought that you would be angry. He thought that you would stop giving Dorothy money. So he killed her! Then he moved to Caldwell because he still wanted your money, and he became Ellen's boyfriend. When Ellen discovered that Dorothy had been murdered, Corliss killed her too, and he killed a young man who was helping her. And now Corliss has come to New York. Now he'll get your money, by marrying Marion!»

«You can't prove any of this,» Leo said angrily. «Why are you telling me about it now?»

«I only met Ellen for a few minutes, sir,» Gant replied gently. «But I liked her very much. I believe

that people should know the truth about her death. And I think that Ellen's killer should be punished.

«And I can prove that Corliss was a student at Stoddard,» he went on. «When I remembered the words in Ellen's letter, I started to investigate.» He opened one of the books that he was carrying. «This is the Stoddard University Yearbook for 1949 to 1950. And here is a picture of Mr Corliss and a list of his classes.» He pointed at the page. «He wasn't in Dorothy's English class, but he was in her Philosophy and Economics classes! And they were very small classes. He must have known her!» Gant opened the other book. «Corliss is in the 1948-9 Yearbook too.»

«Oh, God!» Leo said miserably. «Why didn't Marion tell me about this?»

«Perhaps she doesn't know about it,» Gant replied. «The newspaper story says that Corliss was at Caldwell, but it says nothing about Stoddard. Why not? Perhaps Corliss hasn't told anybody in New York that he was ever a student there. So perhaps Marion doesn't know that he was a student there. And I think that you should tell her. I can't prove that he killed Dorothy or Ellen yet. But I can prove that he knew Dorothy before he knew Ellen. And you can tell Marion that Mr Corliss is only interested in the Kingship money.»

«She won't believe me, Mr Gant,» Leo replied. «She doesn't trust me. And she'll say, 'Bud didn't tell me that he knew Dorothy because he didn't want to upset me.' There's nothing more I can do, Mr Gant. Corliss's mother is coming to New York tonight. Marion will marry Corliss on Saturday.

I can't stop it.»

«Then I'll have to continue my investigation,» Gant

said. «Goodbye, Mr Kingship. Thank you for listening to me.» He turned and left the room.

That evening, Bud's mother arrived in New York. She had dinner at Leo's house. Marion was very happy to meet her. She liked Mrs Corliss very much.

«She's a sweet lady,» Marion said to Bud, after his mother had gone back to her hotel. «And you're a wonderful son to her.»

Mrs Corliss was going to spend Christmas Day with her son and the Kingships. Then she was going to stay in the city until the wedding, four days later. But she was going to spend the day before the wedding on her own, looking at the buildings of New York City, which she had never visited before. Leo had arranged for Bud, Marion and himself to visit Kingship Copper's smelting works in Illinois on that day. Bud wanted to see the smelting works very much.

On the evening of December 27th, Gordon Gant knocked at the door of Leo Kingship's house.

«Why are you here?» Leo said nervously, when he opened the door. «Marion mustn't see you here. If she thinks that I've asked someone to investigate Corliss, she'll never speak to me again.»

«Where is your daughter, sir?» asked Gant.

«She's gone out with Corliss and his mother,» Leo replied. «You can come in for a few minutes, if you have something to tell me.»

«Listen to me, sir,» Gant said when they were sitting in

Leo's library. «Two days ago, I went to Menasset. I've never broken into anyone's house before. But you told me that Mrs Corliss would be here in New York for Christmas. So I found out her address in Menasset,

and I broke into the house. In a closet in Bud Corliss's bedroom, I found a strongbox. I broke it open, sir. And in the box, I found these.»

Gant gave Leo some Kingship Copper brochures. They were worn and dirty. They had been read many times!

«And I also found this,» Gant went on. He gave Leo the piece of paper on which Bud had written the list of Marion's tastes.

«I don't know that you found these in Menasset,» said Leo. «You could have got the brochures from my offices. You could have written the list yourself!»

«Phone your offices tomorrow,» Gant replied. «Find out if brochures have ever been sent to Mr Burton Corliss. If the answer is yes, find out when they were sent.»

Leo picked up the phone and dialed a number. «I'll do it now,» he said. «There's always somebody working in the New York offices.»

A moment later he was talking to his secretary. Then there was silence for three or four minutes. Finally, Leo said, «I understand. Thank you.» And he put the phone down.

«You were right, Mr Gant,» he said. «I'm sorry that I didn't believe you. Company brochures were sent to Burton Corliss, in Blue River, in early February last year. That was about ten weeks before Dorothy died. He must have made her pregnant soon after he received the brochures.» Leo put his hands over his face. «I'll have to tell Marion about this. It won't be easy.»

Then suddenly Leo was very angry. «You were right about Corliss wanting my money, Mr Gant,» he said.

«And I think that you were right about Corliss being a murderer too! We can't prove it — the police will never believe us. But if he killed my daughters, he must be punished for it! We have to make him confess to the murders. Will you help me?»

«Yes, I'll help you, sir,» said Gant.

«In a closet in Bud Corliss's bedroom, I found a strong-box.»

«I'll tell Marion about this tonight,» said Leo. «She must help us too. She mustn't tell Corliss what we know about him. If he finds out about that, he'll escape. He'll disappear. So Marion must pretend that she's going to marry him on Saturday. And tomorrow, we'll go to the smelting works. You must come too, Mr Gant. We'll make Corliss confess there. He won't be able to escape from the smelting works!»

Bud Corliss was looking out of one of the windows of Kingship Copper's small aircraft. He was feeling wonderful. The sun was shining in the clear blue sky. And now the little plane was descending towards the ground. Far ahead, Bud could see the great Kingship smelting works. Huge clouds of smoke were rising from the roofs of the tall buildings. Dark railroad tracks ran across the shining white snow towards the works. It was all so beautiful. Bud felt that this was the best day of his life!

Leo and Marion were in the plane with him, and there was a young man called Dettweiler too. Leo had told Bud that Dettweiler's father was one of the directors of the company.

The Smelting Works

«Leo isn't a young man,» he said to himself. «He won't live for many more years. And tomorrow, I'll be his daughter's husband. When Leo dies, all this will be mine!»

At that moment, Leo and Dettweiler came into the room.

«Come up onto one of the catwalks⁴⁷ now, Bud,» Leo said. «From the catwalks, you can see all the processes below you.

You'll understand everything better then. Marion will stay here.»

Leo led Bud and Dettweiler into one of the huge buildings where the smelting processes happened. It was very hot inside the building, and there was smoke everywhere. Leo pointed up towards the roof. The catwalk was a long platform which ran almost the whole length of the building, fifty feet above their heads. It had a metal floor and metal rails along its sides. Leo began to climb a ladder which led to the catwalk. Bud and Dettweiler followed him.

When they reached the catwalk, Leo told Bud to walk in front of Dettweiler and himself. As the three men walked along the metal floor, holding the rails, Leo explained the smelting processes again. As he spoke, he pointed to huge vats of hot, liquid metal on the floor far below them. He explained what was in each vat. He explained how the copper was separated from the other metals which were found with it. Bud asked lots of questions and Leo answered them.

«The catwalk ends over the last vat,» Leo said. «The copper in that vat is pure.»

A moment later, they reached the end of the catwalk. Bud looked down. Far below him, he saw the huge vat of pure liquid copper. Terrible heat and green smoke were rising from the liquid metal. There was no rail at the end of the catwalk — only an iron chain.

«Do you have any more questions, Bud?» Leo asked.

Bud turned towards the two other men.

«No,» he replied. Suddenly he wondered why Leo and Dettweiler were looking so cold and angry.

«Then I have a question for you,» said Leo. «How did you make Dorothy write that suicide note?»

For a moment, Bud couldn't speak. They knew! But what did they know? And how did they know it?

«I don't understand you, Leo,» he said. «I never knew Dorothy. I never met her. I knew Ellen — you know that. But Dorothy was dead when I met Ellen.»

«We don't believe you, Corliss,» Gant said. «We know that you were a student at Stoddard. We know that you were in two of Dorothy's classes. And we know that you killed her!»

«Who are you, Dettweiler?» Bud said. «Why are you here?» «I'm here because I knew Ellen,» Gant replied. «And my name's not Dettweiler, it's Gant — Gordon Gant. I met Ellen the day before you killed her. I liked her very much.»

«Leo, please help me,» said Bud. «What is this man talking about? First he said that I knew Dorothy. Then he said that I killed Ellen. Is he crazy?»

«Listen to him, Bud,» Leo replied.

«I went to Menasset two days ago,» said Gant. «I found your strongbox. I opened it and I found the brochures. And I found the list too, Corliss!»

Bud thought quickly. He turned towards Leo Kingship. «OK, Leo. OK, OK,» he said. «I did know Dorothy. I knew her, but I didn't kill her! I've never killed anybody. I confess that I wanted your money. That's why I sent for the brochures. That's why I moved to Caldwell. That's why I moved to New York. Marion won't marry me — I realize that. So I want to leave this place now! I'm going to take my mother back to Menasset tomorrow.»

«Turn round, Corliss,» Leo said. «Put your hand on the chain.»

«Are you crazy too, Leo?» Bud said angrily. But he turned round and put his hand on the iron chain at the end of the catwalk. As he touched it, the chain broke into two pieces. Now there was nothing to stop anyone falling!

«No, I'm not crazy,» Leo said. His voice was cold and hard. «And you aren't the only person who can plan a murder, Corliss! We cut the chain while you were talking to the manager. I don't want to kill you. I want to take you to the police. I want you to tell them what you did. But if you don't confess now that you killed Dorothy and Ellen, we'll push you into the vat of liquid copper. It's very, very hot. You won't live for long, but your last moment will be very painful! Now tell us how you made Dorothy write that note!»

Suddenly, Bud was very afraid. These people really wanted to kill him! He had killed people himself, when he was in the army. And he had killed three people in Blue River. It had been easy to kill them because he hadn't cared about them. But everybody had always cared about him. Why didn't these people care about him?

Leo stepped towards him. And at the same moment, Bud saw Marion climbing onto the catwalk too. She started to walk towards her father.

«How did you make Dorothy write that suicide note?»

«If I confess,» Bud thought, «they'll take me to the police. But perhaps I can escape when we're out of

this building. If I don't confess, they'll kill me now.»

«OK, I did kill Dorothy,» he said. «The note was a translation from a Spanish book. I asked her to write it. I killed her and I killed Ellen too!»

He was very afraid, and suddenly he could think only of his fear.

«It was Ellen's fault!» he shouted. «I told her not to go to Blue River. I had to kill her! And I didn't want Dorothy to get pregnant! Everything was their fault! Women are so stupid!»

At that moment, Marion pushed past her father and moved towards Bud. The frightened young man turned away from her, and his foot slipped on the metal floor. He started to fall from the end of the catwalk. As he fell towards the terrible vat of liquid copper, he heard a scream. It reminded him of Dorothy's scream as she fell into the air shaft. It reminded him of Ellen's scream before his third bullet killed her. And he realized that the scream was coming from his own mouth.

The plane was returning to New York. Marion was crying quietly.

«We weren't really going to kill him, Marion,» Gordon Gant said. «We only wanted to make him confess.»

«I know that,» she said. «I'm not crying for him. But I thought that I was going to be happy at last. You don't understand. You can't understand!»

She put her hands over her face.

When the Kingships got back to Leo's house, they found Mrs Corliss waiting for them. She looked happy and excited. She smiled at Marion.

«Good evening, my dear,» she said. «I'm happy to see you again. Where's Bud?»

БИРИНЧИ БЎЛИМ: ДОРОСИ

Биринчи қисм

Ўқув биноси яқинидаги хона

Апрел 1950

Аёва штатида Мовий Денгиз шаҳрига тун чўка бошлади. Якшанба оқшомида хонада икки нафар коллежнинг иккинчи курс талабалари бир бирига сукут билан қараб турардилар.

Йигит ғазабда эди. Ҳаммаси унинг режаси бўйича кетаётган бир пайтда бу ёқимсиз янгилик пайдо бўлиб қолди. Аммо у жаҳлини кўрсатмасликка ҳаракат қилди, чунки бу яхшиликка олиб келмасди. Дераза ёнига яқинлашиб, тунги шаҳарни ёритаётган сариқ чироқларга тикилди. Сўнг 1 ёки 2 миль узоқдаги Мовий Денгиздаги энг баланд бино бўлган Мунисипал минорасига қаради. Шундан сўнг ўгирилиб, кроватда ўтирган қизга қараб табассум қилди.

«Сен ҳомиладор эканингга ишончинг комилми?», мулойимлик билан сўради йигит. «Сен чиндан ҳам фарзанд кўрмоқчимисан?»

«Ҳа, ишочим комил,» жавоб берди қиз. «Доктор менга 2 ойлик ҳомилам борлигини айтди.» У йиғлай бошлади. «Нима қиламиз энди? Тезроқ турмуш қуришимиз керак.»

«Йиғлама,» деди йигит. «Ҳаммаси яхши бўлади.» У яна қизга табассум қилиб қўйди.

Қиз йиғлашдан тўхтади ва табассум қилишга ҳаракат қилди. «Кел, ҳозирок турмуш қурамиз,» деди қиз. «Сенинг отамга ёқишингга шубҳам йўқ. Биз жуда бахтли бўламиз!»

«Мен сен билан шу онда турмуш қуришга тайёрман,» деди йигит. «Аммо никоҳимизни бундай шошилинич бўлишини истамагандим. Мен коллежни тугатгач, ёзда отанг билан Нью-Йоркда учрашмоқчи эдим. Ана ўшанда ундан сенинг қўлингни сўрамоқчи эдим.»

«Сенинг отанг мени ёқтиришини хоҳлайман, Дороси,» гапида давом этди йигит. «Агар у билан танишганимда, биз аллақачон турмуш қуриб бўлган бўлсак, у сенинг ҳомиладорлигингни сезиб қолади. Бу унга ёқмайди, уни жаҳли чиқади. У сенга пул бермай қўяди. Биз қашшоқлашиб қоламиз. Мен коллеждан кетиб, дўконга ишга киришимга тўғри келади! Сен ҳам болага ғамхўрлик қилиш учун коллеждан кетишга мажбур бўласан. Биз трейлер уйда яшашимиз керак бўлади. Сен шуни хоҳлайсанми? Сенинг оиланг бунга қандай қарайди?»

«Мен сени севаман,» қиз маъюс оҳангда жавоб берди. «Мен камбағалликдан қўрқмайман. Оилам бунга қандай қарашининг ҳам фарқи йўқ. Биз бахтли бўламиз – мен фақат шуни биламан! Отанинг жаҳли чиқади деб ҳам ўйламайман. Умуман олганда, бизнинг бошқа чорамиз ҳам йўқ. Мен ҳомиладорман! Биз тезда турмуш қуришимиз шарт.»

Йигит Доросига яқин келди ва унинг елкасидан кучди. Шу тун у ўзини худди Доросини чиндан ҳам

севадиган қилиб кўрсатиши керак эди.

«Чорамиз бор,» деди йигит.

«Нима демоқчисан?» қиз асабий оҳангда пичирлади.

«Бизга ёрдам бера оладиган бир инсонни биламан» жавоб берди у. «Сенинг ҳомиладор бўлишингни кераги йўқ, Дороси.»

Қиз йигитни итариб юборди.

«Нима, болани олдириб ташлашимни хоҳла-япсанми?» жаҳл билан сўради қиз. «Йўқ! Мен бундай қилмайман!» Ва яна йиғлай бошлади.

«Менга қулоқ сол,» деди йигит. «Мен сени жуда ҳам қаттиқ севаман, Дороси. Буни яхши биласан. Аммо сенинг ҳаётингни барбод қилишни хойламайман. Сенинг оиланг жуда бой. Сен камбағаллик нима эканини билмайсан. Лекин мен биламан. Сенга бу ёқмайди. Қулоқ сол! Сенга кейинги йил ёзда отангни розилигини олгач, уйланаман. Шунда у сенга пул беришда давом этади. Биз ўқув биноси яқинидан кичик уйни ижарага оламиз. Мана кўрасан, ҳаммаси ажойиб бўлади. Лекин хозир сен бу болани дунёга келтирмаслигинг керак!»

«Мен боламни нобуд қилмайман!» бақирди Дороси.

«Операция қилдиришинг шарт эмас, Дороси,» секингина жавоб берди йигит. «Фақат таблетка ичасан холос. Мен уни сенга бир курсдошиимдан топиб бераман. Унинг амакиси дорихонада ишлайди, шу ерда, Мовий Денгизда.»

У ғамгин боқиб турган қизни бағрига босди. Кейин анча вақт унинг қулоғига ёқимли сўзларни шивирлади. Қизга қандай сўзлар ёқишини у яхши билар эди. Ва ниҳоят у соатига қаради.

«Ётоқхонангга қайтишинг керак, Дороси» деди йигит. «Соат деярли ўн бўлди. Эртага кечки пайт фармацевтика лабораторияси ташқарисидаги дарахт тагида учрашамиз. Сени соат саккизда кутаман. Мен сенга таблетка олиб келаман.»

«Мен сени севаман,» қиз маъюс оҳангда жавоб берди. «Мен камбағалликдан қўрқмайман. Ошлам бунга қандай қарашинг ҳам фарқи йўқ.»

Қиз кетгач, йигит қўлларини юзига қўйди.

«Эй, Худо!» деди умидсизлик билан.

У ҳаммасини эҳтиёткорлик билан режаштирган эди! Лекин бир нарсада эҳтиётсизлик қилди. У Дороси билан бир марта тунни бирга ўтказди. У қизни ўз севгисига ишонтириши керак эди. Аммо у эҳтиётсизлик қилди. Энди эса Дороси ҳомиладор!

«У ҳомиладор бўлса, мен унга уйлана олмайман!» деди ўзига ўзи. «Мен Дороси ва чақалоқ билан трейлерда яшамайман.»

Йигит умидсизликка тушиб қолди, чунки у Дороси Кингшипга уйланишни чиндан хоҳлаган эди. У қизнинг бойлиги учун уйланмоқчи эди. Ҳа, у уйланмоқчи эди, чунки қизнинг отаси “Kingship Copper Incorporated” мис заводининг эгаси эди. Иқтисодиёт ва фалсафа дарсларида у билан бирга ўқийдиган талаба Лео Кингшипнинг қизларидан бири эканини билиб қолгач эса унинг ҳаёти буткул ўзгарди. У келажакни ёрқинроқ тасаввур қила бошлаган эди. У келажакни кўп пул, чиройли уй ҳамда Кингшипнинг катта, муваффақиятли компаниясидаги юқори лавозим билан тасаввур қилар эди.

Дороси билан танишгач, у “Kingship Copper” офисларига хат ёзиб, компания ҳақида маълумот сўради. Нью Йоркдаги офислар унга бир қанча брошуралар жўнатди. Йигит уларни ёзув столининг энг пастки тортмасида сақлар эди. Ҳар тун брошураларни олар ва ўқир эди. Ҳар тун у Кингшипнинг Иллионисдаги мис эритиш ишлари туширилган суратларга қарар, компания ўтган йили қанча пул ишлаб топганини ўқир эди.

Йигит фаровон келажакни жуда ҳам хоҳлар эди. Унинг болалиги осон кечмаганди. У Массачутес яқинидаги Менассет шаҳрида туғилган эди. Ягона фарзанд эди. Ота-онаси эса камбағал эди. Отаси умрида бирор тайинли иш қилмагани учун хотинининг кўнглини тўлдира олмас, уларнинг орасида муҳаббатдан асар ҳам йўқ эди. Йигит онаси учун ҳаётдаги энг муҳим нарсага айланди – онаси фақат у билан овора эди. Кейинчалик отаси оламдан ўтган, онаси эса ҳали ҳам ўғлини энг азиз инсонидеб қарар эди.

18 ёшга тўлгунча йигит ҳамма аёллар унинг онасига ўхшайди деб ишонди. Келишган йигит бўлгани сабаб, у кўпчилик аёлларга ёқар эди. Одатда бундай аёллар йигитдан ёши анча катта ва жуда бой бўларди. Улар йигит билан бирга бўлишдан роҳатланар эдилар, аммо уларнинг йигитга бўлган қизиқиши узок давом этмас эди. Ҳар сафар, бир неча ой ўтиб бошқа бир келишган йигит унинг ўрнини эгаллар эди. Шундан кейин у аёлларни ёмон кўриб қолди, аммо уларни пулини сарфлашни ёқтирар эди.

«Нега Дороси ҳомиладор бўлди-я?» жаҳл билан ўзига савол берди йигит. «Аҳмоқ қиз!»

Йигитнинг ёши йигирма тўртда эди – Доросидан беш ёш катта. У Стоддард университетидеги кўпчилик талабалардан каттароқ эди. Чунки Стоддардга келишдан олдин у АҚШ армиясида бир неча йил хизмат ўтаган эди. У 1945 йил – урушнинг сўнгги йилида Узок Шарқда жангда қатнашган. Ана ўша ерда у инсонларнинг ҳаётини барбод қилиш қанчалар осон иш эканини ўрганган.

Гарчи Дороси Кингшипдан жаҳли чиқаётган бўлса-да, айна дамда унга бироз ачинди. Доро-

си жуда ҳам рашкчи, севган инсонини ҳеч кимга бериб қўйишни истамас, доим ёнида бўлишга ҳаракат қилар эди. Бундай инсонлар билан муносабатда бўлиш қийин. Бир ҳафта олдин Дороси йигитга ўзининг собиқ йигити ҳақида гапириб берган эди. Собиқ йигити Стоддард талабаси бўлиб, уларнинг муносабатлари узоқ давом этган эди. Бу талаба Рождестводан бироз вақт олдин Дороси билан алоқани узди, чунки қиз жуда ҳам рашкчи бўлиб қолган эди. «Ўта рашкчи аёллар эркакларни кўрқитади!» ўйлади йигит.

Лекин йигит Доросининг рашкчилигининг сабабини тушунарди ҳам. Қизнинг болалиги йигитникидан фарқ қилар эди. Дороси ягона фарзанд бўлмаган – унинг иккита опаси бор эди. Лекин унинг ота-онаси худди йигитники каби бахтсиз эди. Тўйдан бир-икки йил ўтиб, Доросининг онаси бошқа инсонни севиб қолди. Аммо бу узоқ давом этмади. Орадан саккиз йил ўтгач, Лео Кингшип бу ҳақида қаердандир хабар топди ва хотинининг бу қилмишини сира кечира олмади. Хотини оғир бетоб бўлишига қарамай, Лео у билан ажрашди. Уччала қизни отаси ўзи билан олиб қолди, ажримдан бироз вақт ўтгач, уларнинг онаси вафот этди. Лео Кингшип ҳеч қачон меҳрибон ота бўлмади. Онасининг ўлимидан сўнг Дороси ёлғизликдан кўрқиб қолди. У доим одамлар уни ёқтиришлари учун ҳаракат қилар эди. Ҳозир ҳам шундай қилади.

Дороси йигитга «Ишончим комил, сен отамга албатта ёқасан» деди. Лекин у отаси ҳақида кўп гапирган. Отаси раҳмсиз инсон эди. У ҳеч қачон хато қилганларни кечирмаган. У энг кичик қизи ҳомиладор бўлганини билса, уни ҳам кечирмайди.

Айниқса, унинг руҳсатисиз турмушга чиқса, уни асло кечирмайди.

«Агар у болани олдириб ташламаса нима қиламан?» ўзига савол берди йигит.

Аммо бир нарса уни хурсанд қилар эди. У Дороси билан доим хуфиёна учрашиб юрган. На йигит на Дороси оқшомдаги учрашувлари ҳақида бошқа бир курсдошига айтмаган. Йигитнинг фикрича бирорта ҳам талаба уларнинг муносабати ҳақида билмайди. Шунингдек, Дороси ҳали оиласига ҳам у ҳақида айтмаганига ишонади.

Дороси иккала опаси билан ҳам кўришиб турмас эди. Энг катта опаси Марион Нью-Йоркда ишлайди. Отаси Лео Кингшип ҳам ўша ерда яшайди. Дороси ҳеч қачон Марионга хат ёзмас, хатто кўнғироқ ҳам қилмасди. Ўртанча опаси Эллен Калдвель коллежида ўқийди. Калдвель Мовий Денгиздан 100 миль узоқда, Висконзин штатида. Дороси оиласи ҳақида кўп гапириб бергани сабаб, йигит унинг опалари ҳақида билар эди. Яна у Рождествода Дороси Эллен билан уришиб қолганидан ҳам хабардор эди. Шундан сўнг улар қайта гаплашмаган эдилар.

«Дороси ҳеч кимга туғилажак бола ҳақида айтмайди,» деди йигит ўзига. «Агар таблеткалар иш берса, ҳаммаси яхши бўлади.»

ИККИНЧИ ҚИСМ

Фармацевтика лабораторияси

Душанба куни кечки пайт йигит Доросини фармацевтика лабораторияси яқинида, ўқув биносида учратди. У қизга дўстидан олган 2 та оқ таблеткани берди.

«Сен иккаласини ҳам ичишинг керак,» деди йигит. «Бугун тунда ич. Эҳтимол бир-икки соат иситманг чиқиши мумкин. Кўнглинг озиши ҳам мумкин. Шунда боладан қутуласан.»

«Агар дори иш бермасачи?» асабийлашиб сўради Дорооси.

«Хавотир олма, жоним,» жавоб берди йигит. Унинг юзида табассум бор эди. «Агар дори таъсир қилмаса, биз дарҳол турмуш қурамиз.»

Дороси таблеткаларни чўнтагига солди.

«Бугун кинога тушишни хоҳлайсанми?» сўради қиз.

«Уэр, испан тилидан уйга вазифаларим кўп, уларни бажаришим керак,» жавоб берди йигит.

«Сенга ёрдам бераман,» деди Дороси тезда. «Сенинг хонангга борамиз.» Дороси испан тилини яхши биларди – у илғор даражадаги испан тили гуруҳида ўқир эди.

«Йўқ. Мен ўзим уддалайман,» деди йигит. «Сен уйга бор ва дорингни ич. Шунда эрталабгача яхши бўлиб қоласан.»

Дороси тушунмади. Йигит испан тилини яхши билмас эди ва бу фандан бирор марта вазифа бажарганини Дороси сира эслолмайди. Нега энди тў-

сатдан испан тилидан қўшимча машқлар қилгиси келиб қолди? Ва нега унинг ёрдамидан фойдаланишни хоҳламади? Унинг боши қотиб қолди.

Дороси йигит билан гап талашиб ўтирмади. Ётоқхонасига қайтди. Кроватига ўтириб, кўлидаги иккита катта оқ таблеткаларга тикилди.

«Мен уни алдашим ҳам мумкин,» деди у ўзига. «У ҳеч қачон бундан хабар топмайди. Мен унга дориларни ичдим, аммо улар таъсир қилмади дейман. Агар шундай қилсам, у менга тез орада уйланади. Отам нима дейишидан қатъий назар биз бахтли бўламиз.»

Лекин Дороси йигитни алдашни истамади. Улар яқин орада турмуш қурмоқчи, турмушни ёлғон билан бошлаш эса яхши эмас. У ҳаммомга кириб, бир стакан сув олди, кўзларини юмди ва дорини ичди.

Бир соат ўтгач, иситмаси чиқа бошлади ва қорнида кучли оғриқ пайдо бўлди. Яна бир соат ўтгач, кўнгли беҳузур бўлиб, қайд қилди. Аммо эртасига эрталаб унинг ҳомиласи тушмаган эди. У ҳали ҳам ҳомиладор эди.

Сешанба куни эрталаб, соат 9:02 да йигит коллежда маъруза хонасида эди. Унинг қулоқларига фалсафа ўқитувчисининг маърузаси кирмаётган эди. У Дороси ҳақида ўйлаётган эди. У қаерда? У ҳам фалсафадан дарс олади-ку, лекин нега бугун дарсга келмади? Бу яхшилик аломатими? Унга таблеткаларни сотган дўсти улар таъсир қилишига ишончи комил эмаслигини айтган эди.

«Агар ҳомила икки ойлик бўлса, жуда кеч бўлиши мумкин,» деган эди у. «Бу таблеткалар бир неча ҳафталик ҳомила учун. Лекин сенинг яхши кўрган

қизинг дориларни ичиб кўраверсин, балки таъсир қилар.»

«Эҳтимол тунда бола тушгандир,» ўйлади йигит. «Эҳтимол Дороси ўзини яхши ҳис қилмаётгандир, шунинг учун дарсга келишга кучи йўқдир.»

Лекин соат 9:15да эшик очилди ва Дороси кириб келди. У ҳолсиз ва ранги оқариб кетган эди. У йигитнинг ёнига келиб ўтирди ва китобларини партанинг устига қўйди. Дафтарини очиб бир нималарни ёзди-да, сўнг ўша вароқни йиртиб, йигитга узатди.

Дори таъсир қилмади. Иситмам чиқди ва туни бўйи тобим қочиб, кўнглим беҳузур бўлди, аммо ҳали ҳам ҳомиладорман.

Йигит кўзларини юмди. У қизга ғазабини ва аламини кўрсатмасликка ҳаракат қилди. Бир лаҳзадан сўнг у кўзларини очди ва Доросига қараб жилмайди. У ўзининг дафтарига бир нечта сўзларни ёзди.

Хавотир олма. Биз мана шу ҳафта турмуш қура-миз.

У Доросига қараб яна жилмайди ва дафтарига ёзган сўзларини кўрсатди. Лекин у вароқни дафтари-дан йиртиб олмади.

Йигитнинг боши қотиб қолди. Дороси тезда турмуш қуришни хоҳлаяпти. У бошқа режа тузиши учун эса бироз вақт керак.

«Эй, Худо,» ўйлади у. «Қанийди ўша таблеткалар уни ўлдирганида эди!» Шу гапни ҳаёлидан ўтказиши биланок, ичида бир нарса ўзгарди. Тўсатдан у тинчланиб қолди. Вазият яна унинг қўлига ўтган эди.

Дарс тугагач, иккови хонадан бирга чиқиб кетди.

«Гаплашиб олишимиз керак,» деди йигит. «Кел, шаҳар марказига борайлик. Қаҳва ичамиз. Бугун мен бошқа дарсларга кирмайман. Сенинг ҳам пешингача дарсинг йўқ барибир.»

Дороси ҳали ҳам бемажол ва ранги синиқ бўлса-да, аммо бениҳоя мамнун эди.

«Эртагаёқ турмуш қурайлик,» деди Дороси.

«Йўқ, бу жуда эрта, азизам,» жавоб берди йигит. «Яшашимиз учун арзонроқ бир жой топишимиз керак. Менинг кичик хонамда яшай олмаймиз-ку. Шаҳарнинг нариги четида трейлер парк бор. Турмуш қурган баъзи талабалар ўша ерда яшайдилар. Ўша трейлер уйларнинг бирини ижарага олиш ҳақида бир танишим билан гаплашаман. Биз жума куни турмуш қурамиз. Дам олиш кунлари меҳмонхонада яшаб, душанбадан трейлерга кўчиб чиқамиз.»

«Турмуш қуриш учун жумани кутишимиз шартми?» сўради Дороси.

«Бу бир неча кун холос,» жавоб берди йигит.

«Хўп. Мен бугун кечаси Элленга хат ёзаман,» деди Дороси. «Унга янгиликни дарҳол айтишни хоҳлайман.»

«Бу яхши фикр эмас, Дороси,» деди йигит. «Агар Элленга режаларимизни айтсанг, у отангга айтади. Отанг тўйни тўхтатиши мумкин. Яхшиси оилангдагиларга жума куни турмуш қуриб бўлганимиздан сўнг қўнғироқ қил.»

Улар бир неча дақиқа баҳслашдилар. Ниҳоят, Дороси йигитнинг гапларига кўнди. Жуфтлик шаҳар маркази томон юриб кетди. У ерда кичик бир ресторантда қаҳва ичдилар. Кейин Дороси коллежга қайтиб кетди.

Йигит уни ортидан қараб қолди.

«Уни ўлдиришим керак,» деди у ўзига. «Аммо ҳамма унинг ўлими бахтсиз ҳодиса деб ўйлаши керак. Ёки суиқасд – ҳа, одамлар у ўзини ўзи ўлдирди деб ўйлашлари керак. Бечора Дороси!»

Ярим соатдан сўнг йигит университет кутубхонасига келди. Энг машҳур қотилликлар ва токсикология ҳақидаги китобларни партасининг устига қўйди. У китобларни жимгина ўқиб, керакли жойларини ёзиб олди. Кутубхонадан чиқиб кетаётганида унинг қўлида бешта заҳарнинг рўйхати бор эди. Уларнинг исталган бири инсонни тезда ўлдирар эди. Энди у шу заҳарлардан бирини кичик миқдорда топиши керак. Дорихоналарда заҳар сотишга руҳсат берилмайди, аммо йигит уни қаердан олишни билади – Стоддard университетининг фармацевтика лабораториясидан.

Йигит аввал ҳеч қачон лабораторияда бўлмаган, лекин унинг ертўласида кимёвий моддалар сақланадиган хона борлигини билади. Фармацевтика талабаларининг экспериментлари учун керак бўладиган ҳамма кимёвий моддалар ўша ерда сақланади. Аммо фақатгина битирувчи курс талабаларидагина у хонанинг калити бўлади. Улар ўқитувчисиз ҳам тез-тез тажриба ўтказиб туришадди. Йигит ўша хонага кириши керак. Шунинг учун у ўзини фармацевтиканинг битирувчи курс талабаси қилиб кўрсатиши керак.

Кутубхонадан университетнинг китоб дўконига қараб борди. Дўконнинг деворига талабалар учун мўлжалланган китоблар рўйхати осиб қўйилган эди. У бир дақиқа рўйхатга қараб турди. Кейин фармацевтика факультетининг сўнгги босқич та-

лабалари фойдаланиши керак бўлган дарсликни сотиб олди. Китоб узун, ингичка, яшил муқовали эди. У оқ конвертлар ҳам сотиб олди.

Ўн беш дақиқа ичида у фармацевтика лабораторияси ертўласининг коридорига кириб борди. Керакли хонанинг ёнига келиб, эшик қулфланганини кўргач, ўзини эълонлар доскасига қараётган ва нимадирларни ўқиётган қилиб тутди. Кўлида эса яшил дарслик, дафтар ва конвертларни кўтариб олган эди.

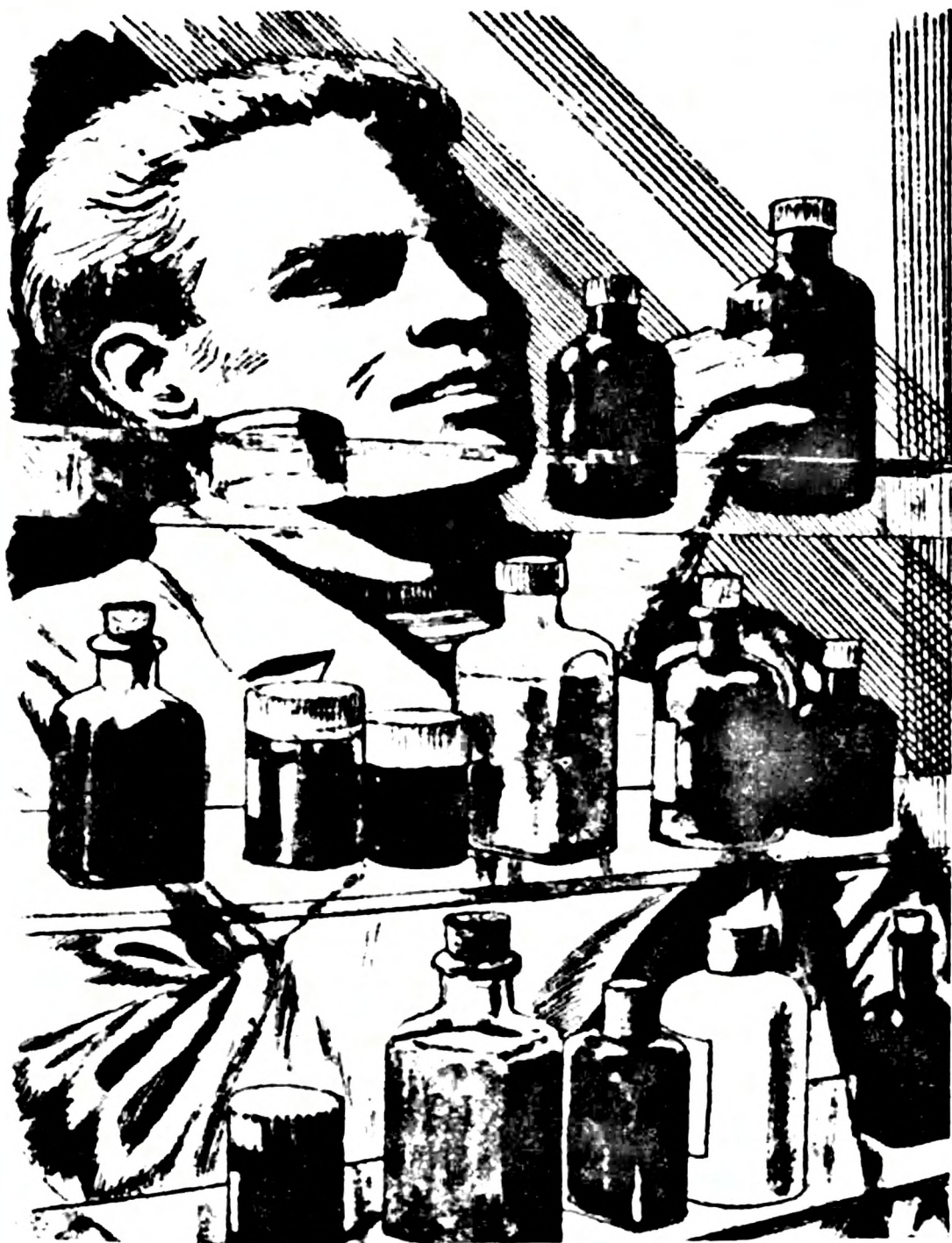
У ҳақиқий фармацевтика талабаларидан бири келиб, эшикни очишини кутаётган эди. Аммо бу муаммо эмас, чунки фармацевтика факультетининг юзлаб талабалари бор. Бироздан сўнг, бирор талаба келади. У йигитни танитайди, лекин бу ҳам муаммо туғдирмайди. Фармацевтика талабаларининг ҳаммаси ҳам бир-бирини танийвермайди. Фармацевтика факультетида битирувчи курсларнинг учта катта гуруҳи бор. Ким келса ҳам йигитни коридорда охирги курсда ўтиладиган дарсликни кўтариб турганини кўради. Ким бўлса ҳам уни охирги курс талабаси, аммо бошқа гуруҳдан деб ўйлайди. Йигит ўзига шу гапларни такрорлади ва тинчланишга ҳаракат қилди. Аммо у жуда ҳам асабийлашаётган эди. Ахир у ҳар куни қотиллик режалаштириб юрмаган-ку!

Бир неча дақиқадан сўнг чиройли бир қиз коридор бўйлаб кела бошлади. У сумкасидан бир қанча калитлар шодасини олди. Шу пайт йигит ҳам чўнтагидан калитлар шодасини олди ва ўзини хонанинг калитини қидираётгандек тутди.

Ҳалиги чиройли қиз унга қараб жилмайди. «Мен очаман,» деди қиз.

Бир дақиқадан сўнг улар хонанинг ичига кирдилар. Хонанинг тўрт томони ҳам шиша идишларга

тўла жавонлар билан қопланган. Шиша идишларнинг ичида кимёвий моддалар бор эди. Баъзи моддалар кукун шаклида, баъзилари эса суюқлик шаклида. Ҳар бир идишнинг устида қора ҳарфларда номи ёзилган оқ ёрлиқлар бор. Ёрлиқларнинг баъзиларида скелетнинг расми ва қизил ҳарфларда “ЗАҲАР” деган ёзув бор.

Бир дақиқада у қидирган идишини топди.

Йигит яшил муқовали дарслик ва дафтарни партага қўйди. Уларни очди ва ўзини ўқиб, керакли нарсани ёзаётган қилиб кўрсатди. Қиз эса қидирган нарсасини топди. У шиша идишдаги кукундан кичик идишчага солди. Кейин эшикка йўналди.

«Хайр,» деди қиз, ва хонадан чиқиб кетди.

У кетиши биланоқ йигит ҳамма идишнинг ёрликларини ўқиб чиқа бошлади. Бир дақиқада у ўзи қидирган идишни топди. ОҚ АРСЕНИК (As406) ЗАҲАР! У идишни очди ва кукундан конвертларнинг бирига солди. Кейин бўш желатин капсуллари сақланадиган идишни топди ва улардан бир қанчасини иккинчи конвертга солди. Бир дақиқадан сўнг у фармацевтика лабораториясидан чиқиб кетди. У ортиқ асабийлашмаётган эди. У яна хотиржам эди. Бу сафар унинг режаси иш беради!

УЧИНЧИ ҚИСМ

Мактуб

Ўша кеча йигит ўз хонасида арсеник таблеткалар тайёрлади. Ҳар бир желатин капсуласи иккита бўлақдан иборат эди – кичик бўлақ ва катта бўлақ. Йигит иккала капсулани эҳтиёткорлик билан очди. У кичик бўлақларни арсеник кукун билан тўлдирди. Кейин уни катта бўлақнинг ичига жойлади.

У оқ арсеник ҳақида токсикология китобида ўқиган эди. Икки капсула арсеник оддий заҳардан ўн баробар кучли эди. Кимнидир ўлдиришга етарли заҳарнинг ўн баробарини ўзида жамлаган эди.

Ана энди унинг қўлларида капсула бор! Аммо у режасининг кейинги қисми ҳақида ўйламаган эди. У Доросига дорини ичириши керак. Бу унчалик қийин бўлмайди. Лекин полиция Дороси ўзини ўзи ўлдирганига ишонмаса талабаларнинг ҳаммасини тергов қилади. Улар заҳар қаердан келганини суриштириши мумкин. Кейин фармацевтика факультетидаги чиройли қиз лаборатория ертўласида нотаниш йигитни кўрганини эслаши мумкин. Полиция унга Доросининг гуруҳидаги ҳамма талабаларнинг расмларини кўрсатади. Йўқ, бундай бўлмаслиги керак! У Доросидан суиқасд мактубини ёздириб олиши керак. Бу қийин масала.

Тунда уйқуга ётаётганда йигит ҳали ҳам муаммонинг ечимини топмаган эди. Унинг вақти ҳам тобора камайиб бораётган эди. У Доросига жума куни турмуш қуришга ваъда берган эди. Агар жума куни тушгача турмуш қурмаса, Дороси шубҳала-

ниши мумкин. У опаси Элленга хат ёзиб, бола-си ҳақида айтиши мумкин. Унда йигит коллежни ташлаши ва бошқа штатга кўчиб ўтишига тўғри келади. Бу унинг режасига мутлақо зид эди. Лекин у севмаган хотини ва йиғлоқи чақалоқ билан трейлерда яшашни ҳам хоҳламайди! Дороси жума куни тушгача ўлиши керак!

Эртага чоршанба. Тонгда йигит ҳали ҳам муаммосидан хавотирда эди. Тушда охирги дарсда ўтирганида муаммога ва ниҳоят ечим топди.

Охирги дарс испан тили эди. Талабалар La Casa de las Flores Negras номли роман ўқиётган эдилар. Йигитга китоб ёқмади. Аммо асардан парчани таржима қилаётганида, у ўз муаммосига ечим топди. Топиши биланок хурсанд бўлиб кетди.

Испан тили дарси тугагач, у Дороси билан фармацевтика лабораторияси ёнида учрашди ва уни кинога олиб тушди. Кейин ресторанга олиб борди. Улар қаҳва ичдилар ва чизбургер едилар.

«Дороси,» деди йигит қаҳвасини тугатган қизга қараб. «Сенга бир сафар эсдалик учун расмимни бергандим. Шуни қайтариб бериб оласанми? Онам учун ундан нусха қилдирмоқчиман.»

Дороси сумкасини очди ва келишган йигитнинг кичик расмини олди. Расмнинг тагида «Доросига, чексиз муҳаббат ила» деган сўзлар ёзилган эди. Қиз расми йигитга берди.

«Кейинги ҳафта қайтариб бераман,» деди йигит.

«Майли. Лекин уни эҳтиёт қил,» жавоб берди қиз. «Мен уни бир умр сақламоқчиман!»

Ресторандан чиқишгач, йигит қизни ўз уйига олиб кетди ва у ерда тунни бирга ўтказишди. Йигит қизга ич-ичидан ачинар эди. Улар тунни ик-

кинчи бор бирга ўтказаётган эдилар, айна пайтда бу охиргиси эканлигини йигит биларди.

Қиз ўз ётоқхонасига кетиши биланок, йигит расмни ёқиб юборди. Полиция уни Доросига боғлайдиган бирор нарса топишини хоҳламас эди.

Пайшанба куни йигитнинг биринчи дарси иқтисодиёт эди. Дороси ҳам дарсга келиши керак эди. У маъруза бошланганида кириб келди. Йигитнинг ёнига ўтириб, унга табассум қилиб қўйди. Унинг кўзлари бахтдан лиммо-лим эди.

Йигит дафтарига нималарнидир ёзиб, Доросига кўрсатди.

Илтимос мен учун ҳам маърузани ёзиб ол. Мен испан тилидан таржимамни тугатишим керак.

Йигирма дақиқа давомида у дафтарига “La Casa de las Flores Negras”дан бир парчани таржима қилиб, ўзини ёзаётгандек тутди. Кейин у ёзишдан тўхтади ва бир дақиқа ниманидир тушунмаётгандек кўринди. Сўнг дафтарида кичик қоғоз йиртиб олди. Қоғознинг бир тарафига тезда Доросининг суратини чизди, иккинчи тарафига эса қуйидаги сўзларни ёзди:

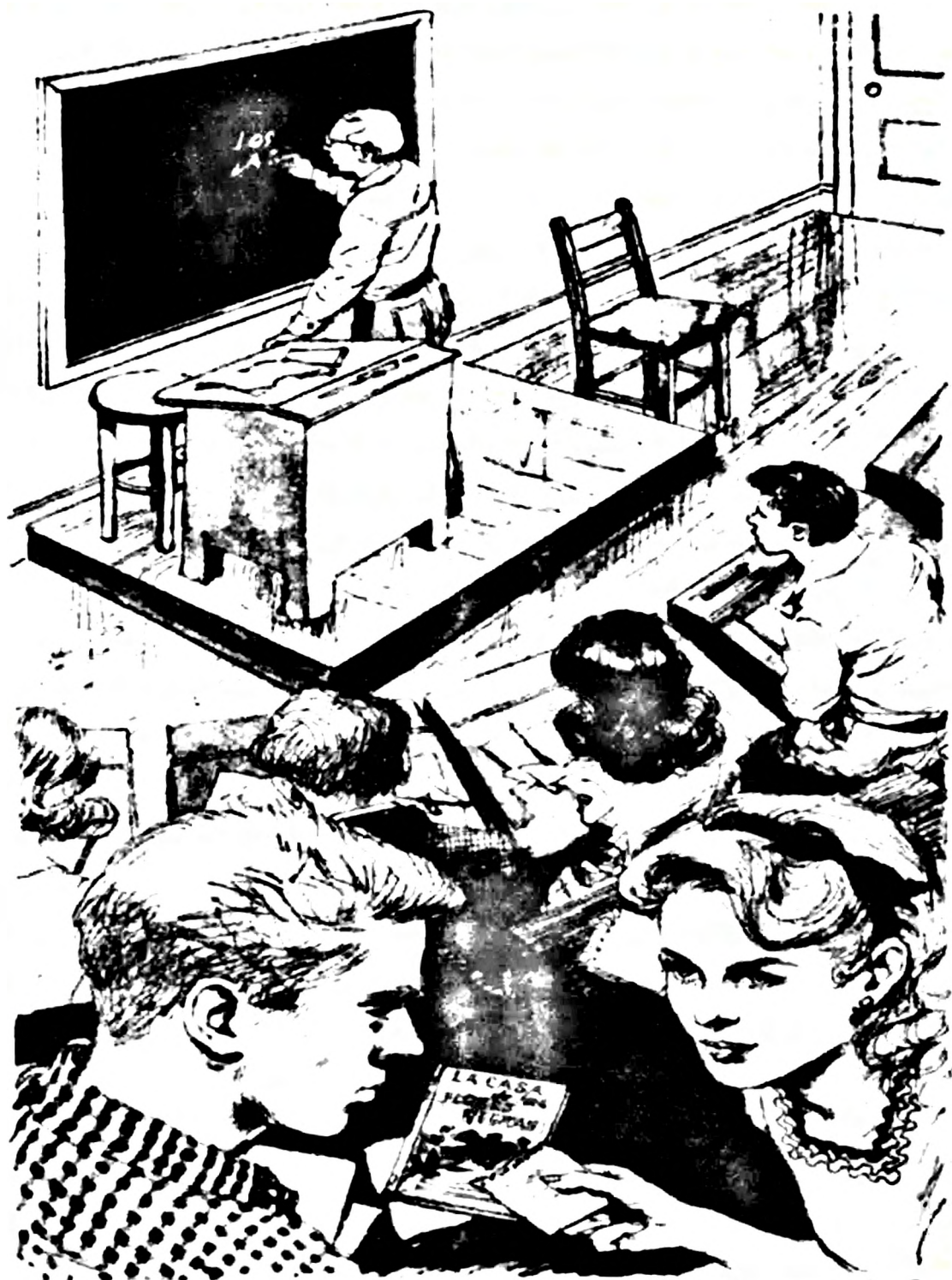
Менга ёрдам бериб юбор. Бу ерда нима дейилганини тушунмаяпман. Querido, Espero que me perdonares por la infelicidad que causare. No hay ninguna otra cosa que puedo hacer.

У қоғозни Доросига узатди. Қиз хатни тезда ўқиди. Кейин қоғозни ўгирди. Таржимани у вароқнинг орқасига ёзмоқчи эди. Лекин ўзининг суратини кўриб, кулиб қўйди.

У ўз дафтарига таржимани ёзди ва уни йиртиб, йигитга узатди. Йигит таржимани ўқир экан, ҳаммаси аъло даражада кетаёганига ишонч ҳосил қилди.

Азизим,

Умид қиламанки, менинг бу ишим кўнглингни оғритса-да, бир кун келиб мени кечирасан. Менинг бошқа чорам қолмади.

*У ўз дафтарига таржимани ёзди ва уни йиртиб,
йигитга узатди.*

Ана энди унда Доросининг суиқасд мактуби бор!

Туш пайти йигит коллежнинг бир қанча ёзув машинкалари сақланадиган хонасига борди. Бу хонадан Стоддарднинг истаган талабаси фойдаланиши мумкин. У куни кеча сотиб олган конвертлардан бирининг устига қуйидаги манзилни машинкада ёзди:

Мисс Эллен Киншгип, Шимолий ётоқхона, Калдвель коллежи, Висконзин

Шундан сўнг йигит Дороси билан учрашди.

«Мен ҳозиргина дўстим билан гаплашдим. Менга дори сотган дўстим бор-ку, ўша билан,» дея гап бошлади йигит. «У душанба куни янглишиб бошқа дорини бериб юбоган экан.» Йигит чўнтагидан конвертни олди. «Мана буни бериши керак экан,» деди у. «Бугун тунда уларни ичишинг керак.»

«Аммо мен бошқа дори ичишни хоҳламайман,» асабийлашиб гапирди Дороси. «Мен эртага турмушга чиқишни хоҳлайман.»

«Дороси, менга қулоқ сол!» деди йигит. «Агар ҳозир болали бўлсак, у трейлерда катта бўлади. Унинг ҳаёти рисоладагидек бошланмайди, чунки унинг ота-онаси камбағал бўлади. Илтимос, дорини ич, Дороси. Биз барибир тез орада турмуш қурамиз. Аммо аввал отанг билан учрашишни хоҳлайман. Кейин бизни бироз пулимиз бўлади. Биз трейлерда яшамаймиз кейин. Биз ҳақиқий уйда яшаймиз. Биз бахтли бўламиз. Кейинги йил эса фарзандли бўламиз, жонгинам!»

«Йўқ,» ғамгин оҳангда гапирди Дороси. Унинг кўзларидан ёш оқа бошлади. «Йўқ, йўқ!»

«Дороси, илтимос мен учун шундай қил,» деди йигит қизнинг елкасидан қучиб. «Биламан, сен

фарзандли бўлишни хоҳлаяпсан. Лекин сен фақат ўзингни ўйлаяпсан. Мени ёки болани ўйлама-япсан. Боланинг умрини ёмон ҳаёт билан бошла-ма.» Тўсатдан йигитнинг овози совуқлашди. «Агар дорини ичмасанг, сенга уйланмайман. Кейин отангдан ёрдам сўрашингга тўғри келади. У нима дейди?»

Улар ярим соат гаплашдилар. Ва ниҳоят, Дороси конвертни олди.

«Дориларни бугун кечаси соат ўнларда ич,» деди йигит. «Агар дори таъсир қилмаса, эртага пешин-да сенга уйланаман. Ваъда бераман!»

У қизнинг қўлларини бир лаҳза ушлаб турди-да, кейин кетди. Қиз ҳам ғамгин ҳолда ётоқхонаси томонга юрди.

Ўша тун соат 10:15 да йигит уйи яқинидаги телефон буткасига келди. У Доросининг хонасига телефон қилди.

«Дориларни ичдингми?» сўради қиздан.

«Ҳа,» деди қиз. «Уларни соат ўнда ичдим.»

«Раҳмат, жоним,» деди йигит. «Дўстимнинг айтишича, ярим соатча ичингда оғриқ бўлиши мумкин экан. Бундан хавотирга тушмаслигинг керак. Ҳеч кимга бу ҳақида айтма. Оғриқ тезда ўтиб кетади. Тонггача яхши бўлиб қоласан. Эртага учраш-гунча!»

«Хайрли тун,» жавоб берди қиз. «Сени севаман.»

Йигит Доросининг “La Casa de las Flores Negras” дан қилган таржимасини Элленнинг манзили ёзилган конвертга солди. Кейин эса конвертни почта қутисига солди. Хонасига қайтар экан, юзида табассум зоҳир эди.

ТЎРТИНЧИ ҚИСМ

Муниципал биноси

Йигит жума тонгида биринчи дарсига барвақт борди. Фалсафа ўқитувчиси ҳали келмаган эди. Қизлар хонанинг бурчагида гаплашиб ўтиришган эди. Улар ниманидир қизғин оҳангда гаплашаётгани йигитни хавотирга солди. Улар Дороси ҳақида гаплашишяптими? Кимдир уни ўлгани ҳақида хабар топиб бўлдимми? Бу ёмон! Доросининг опаси Элленга хат тушдан сўнг етиб боради. Агар унгача унинг ўлик танаси топилса, полиция келиб Дороси билан бирга ўқийдиган барча талабаларни сўроқ қилади.

Йигитнинг режаси бўйича то кеч тушмагунча ҳеч ким Доросидан хавотир олмаслиги керак. Эллен мактубни олиши билан университет офисига кўнғироқ қилиши керак. Шунда полиция ётоқхонага бормасдан туриб ҳам Дороси ўзини жонига қасд қилганига ишонар эди. Кейин ҳеч бир талабани сўроқ қилмас эди.

Ўқитувчи етиб келди ва ҳамма жойига ўтирди. Йигит хавотирлари ҳақида ўйламасликка ҳаракат қилди. У маърузани тинглашга уринди. Бир неча дақиқадан сўнг эшик очилгани ва кимдир кирганини эшитди. У бошини ўтирмай ўтираверди. Лекин кимдир унинг ёнига ўтирганида, у бурилиб қаради. Қаради-ю бақириб юборишига сал қолди. У хайратдан музлаб қолди ва кўнгли беҳузур бўла бошлади.

Дороси унга қараб майин табассум қилди ва бир парча қоғоз узатди. Йигит бир неча сония тўхтаб турди, кейин эса қоғоздаги ёзувларни ўқиди.

Янги дорилар ҳам таъсир қилмади.

«Эй, Худо,» алам билан ўйлади йигит. «Нега унга ишондим-а? У дорини ичмаган! У менга тезроқ турмушга чиқмоқчи, шунинг учун ичмаган! Соат учда опасига мактуб етиб боради. Кейин у университетга қўнғироқ қилади. Кейин эса муаммолар бошланади!»

У маърузани тинглашдан тўхтади ва нима қилиш кераклигини ўйлай бошлади. Мактуб аллақачон Калдвельга жўнатилган, уни ўзгартира олмайди. Соатига қаради. Ўн бўлибди. Мактуб эса Доросининг опасининг ётоқхонасига соат учда етиб боради.

«Демак, беш соат ичида Дороси ўлиши керак,» деди йигит ўзига. «Ва ҳамма уни ўз жонига қасд деб ўйлаши керак. Нима қилсам экан?»

Тез орада унда янги фикр уйғонди ва у яна хотиржам бўлиб қолди. Дороси тушдан кейин турмуш қуришига ишонар эди. Кўпчилик Мовий Денгиздаги Мунисипал биносида никоҳдан ўтади. ФХДЁ бюроси ўша ерда жойлашган эди. Одамлар турмуш қуришдан олдин шу бюродан гувоҳнома олишади. Шунингдек, суд зали ҳам шу бинода жойлашган эди. Агар жуфтлик черковда никоҳдан ўтишни хоҳламаса, гувоҳнома олишгач суд уларни никоҳдан ўтказар эди.

«Бундан ташқари Мунисипал биноси шаҳардаги энг баланд бино,» ўйлади йигит. «У ўн тўрт қаватдан иборат. Агар кимдир унинг юқорисидан сакраса, ўлиши аниқ!»

Фалсафа дарси тутагач, йигит Доросига тез-тез гапирди.

«Биз бугуноқ турмуш қурамыз, азизам,» деди у. «Мени фармацевтика лабораторияси ёнида кут.

Бир одамга қўнғироқ қилишим керак. Кейин нима қилишни режалаштириб оламиз.»

Йигит телефон буткасига борди. У оператордан никоҳ бюросининг рақамини сўради. Кейин у ўша рақамларни терди.

«Бу никоҳни қайд этиш бюросими?» сўради йигит телефоннинг нариги томонидан жавоб беришгач. «Бугун бюро қайси вақт очик бўлади?»

Ходим унга бюро соат ўн иккигача очик бўлишини, кейин эса соат бирдан бешгача ишлашини айтди. Бюро соат ўн иккидан биргача ёпиқ бўлади. Бу пайт ходимлар тушлик қилгани ташқарига чиқиб кетадилар.

Бир неча дақиқадан сўнг йигит Дороси билан лаборатория яқинида учрашди. Қиз асабийлашаётгандек кўринар эди. Йигит унга қараб жилмайди.

«Биз ҳозироқ турмуш қурамиз, азизам,» деди йигит. «Чақалоқ ҳақида қайғурма. Ҳаммаси яхши бўлади.»

«Ростанми? Чақалоқни деб мендан жаҳлинг чиқмаётганидан жуда хурсандман,» жавоб берди қиз. «Сенга турмушга чиқишни жуда ҳам хоҳлайман.»

«Биз гувоҳнома олиш учун Мунисипал биносига боришимиз керак,» деди йигит. «У ерга 12:30да борайлик. Ҳа, айтганча, туғилганлик ҳақидаги гувоҳномангни ҳам ўзинг билан олиб кел.»

«Хўп. Мен ётоқхонадан кийимларимни олишим керак, ундан ташқари қўлқоп ҳам сотиб олишим керак,» жавоб берди Дороси. «Сен билан худди шу ерда 12:15 да кўришамиз.»

У йигитни ўпди ва тез-тез юриб кетди.

Дороси у билан учрашганида эгнига чиройли яшил костюм, белига яшил камар, костюм ичидан оқ блузка, кўк шарф ва нозик оқ кўлқоплар кийиб олган эди. Лабларига эса ёрқин қизил лаб бўёғи сурилган эди.

«Туғилганлик ҳақидаги гувоҳномам сумкамда,» деди Дороси. «Жуда ҳам хурсандман!»

Улар шаҳар марказига автобусда боришди.

Мунисипал биносига етиб боришганда соат 12:40 эди. Етиб бориши билан йигит уни хавотирга соладиган нарсага кўзи тушди. У авваллари бинога бунчалик диққат билан қарамаган эди. Ҳозир у ўн тўрт қаватли миноранинг ён томонлари тўғри эмаслигини кўрди. Еттинчи қаватдан ўн иккинчи қаватгача тор, биринчидан олтинчигача бўлган қаватлар кенгроқ эди. Энг юқоридаги икки қават эса ундан-да тор эди.

«Агар ўн иккинчи қават жуда кенг бўлганида, менда муаммо туғилиши мумкин эди,» деди йигит ўзига. «Бугун ҳаммаси чаппасига кетяпти!»

Улар бинога кирдилар. Фойеда қаватларда жойлашган офислар рўйхатига қарадилар. Никоҳни қайд этиш бюроси олтинчи қаватда жойлашган эди. Улар лифтда юқорига кўтарилдилар.

Олтинчи қаватда лифтдан чиқдилар ва никоҳ бюросини тезда топдилар. Эшикда ёзув бор эди. Бюро соат биргача тушлик учун ёпиқ эди.

«Мени кечир, Дороси,» деди йигит. «Мен аҳмоқман. Келишдан аввал аниқлаштиришим керак эди.» Кейин у табассум қилди. «Менда бир фикр бор,» деди йигит. «Томга чиқайлик. У ердан шаҳар жуда чиройли кўринса керак.»

Улар яна лифтга қайтдилар ва ўн тўртинчи қа-

ватга кўтарилдилар. Лифтдан чиқганларида, рўпарада темир эшикни кўрдилар. Йигит эшикни очди. Эшик ортида темир нарвон бор эди. Эшикдан киришгач, йигит эшикни ёпди ва улар нарвонга чиқа бошладилар. Нарвоннинг юқорисида яна бир темир эшик бор эди. Узоқ вақт уни очиш қийин бўлди. Лекин йигит бор кучи билан ҳаракат қилди, ва ниҳоят эшик очилди.

Дороси ва йигит том устида юраркан, бир бирига қараб кулиб қўйдилар.

«Биз жуда ҳам юқоридамиз!» деди Дороси.

Эшик яқинида баланд метал каркас, унинг юқорисида эса йигит ҳар тун деразасидан кўрадиган қизил чироқ бор эди.

Йигит атрофга қаради. Томнинг ҳар тарафи бир юз эллик фут кенгликда эди. Четлари эса уч-тўрт фут баландликдаги ғиштли девор билан ўралган эди. Лекин бино мустаҳкам эмас эди. Ўртада катта квадрат ҳаво қудуғи ҳам бор эди. Ҳаво қудуғининг ҳамма тарафи ўттиз фут кенгликда эди. Унинг атрофи ҳам ғишт девор билан ўралган эди. Баландлиги ва қалинлиги четки деворлар билан бир хил эди.

«Четга кел, Дороси,» деди йигит. «Мовий Денгизнинг манзарасига қара.» У қизни томнинг четига етаклади.

Дороси шаҳарни томоша қилаётган маҳал, йигит пастга қаради. Икки қават пастда кенг тош планка бор. У ўн иккинчи қаватнинг томи эди.

«Агар у ўша томга қуласа, ўлмай қолади,» ўйлади у. «Мен уни ҳаво қудуғига итаришим керак.»

У Доросини томнинг ўртасига бошлади. Йигит ҳаво қудуғининг деворидан эгилди. Қудуқнинг деворлари текис ва тўғри эди. Ўн тўрт қават пастдаги

ер кўриниб турар эди. Йигит тўсатдан ўзини яхши хис қила бошлади. «Энди ҳеч нима ҳалал бермайди,» деди йигит ўзига ўзи. «Энди ҳаммаси яхши бўлади.»

«Кел, шу деворда бироз ўтириб, сигарет чекайлик,» деди йигит. «Бюро ўн беш дақиқадан кейин очилади.»

У Доросининг сумкасини олди ва деворнинг устига қўйди. Кейин қизни кўтарди ва девор устига ўтказиб қўйди. Сўнг ўзи ҳам қизнинг ёнига чиқди. Улар бир неча дақиқа жимгина сигарет чекиб ўтирдилар. Кейин эса трейлерда кечадиган келажак ҳақида гаплашдилар.

«Ҳаммаси ажойиб бўлади,» деди Дороси. «Бизнинг ўз уйимиз бўлади.» У сигаретини тугатди ва қолдиғини девор яқинидаги томнинг устига ташлади. Йигит сигарет қолдиғига қаради. Унда қизил лаб бўёғининг излари бор эди. Йигит кулиб қўйди, ўзининг сигаретини ҳаво қудуғининг ичига улоқтириб юборди.

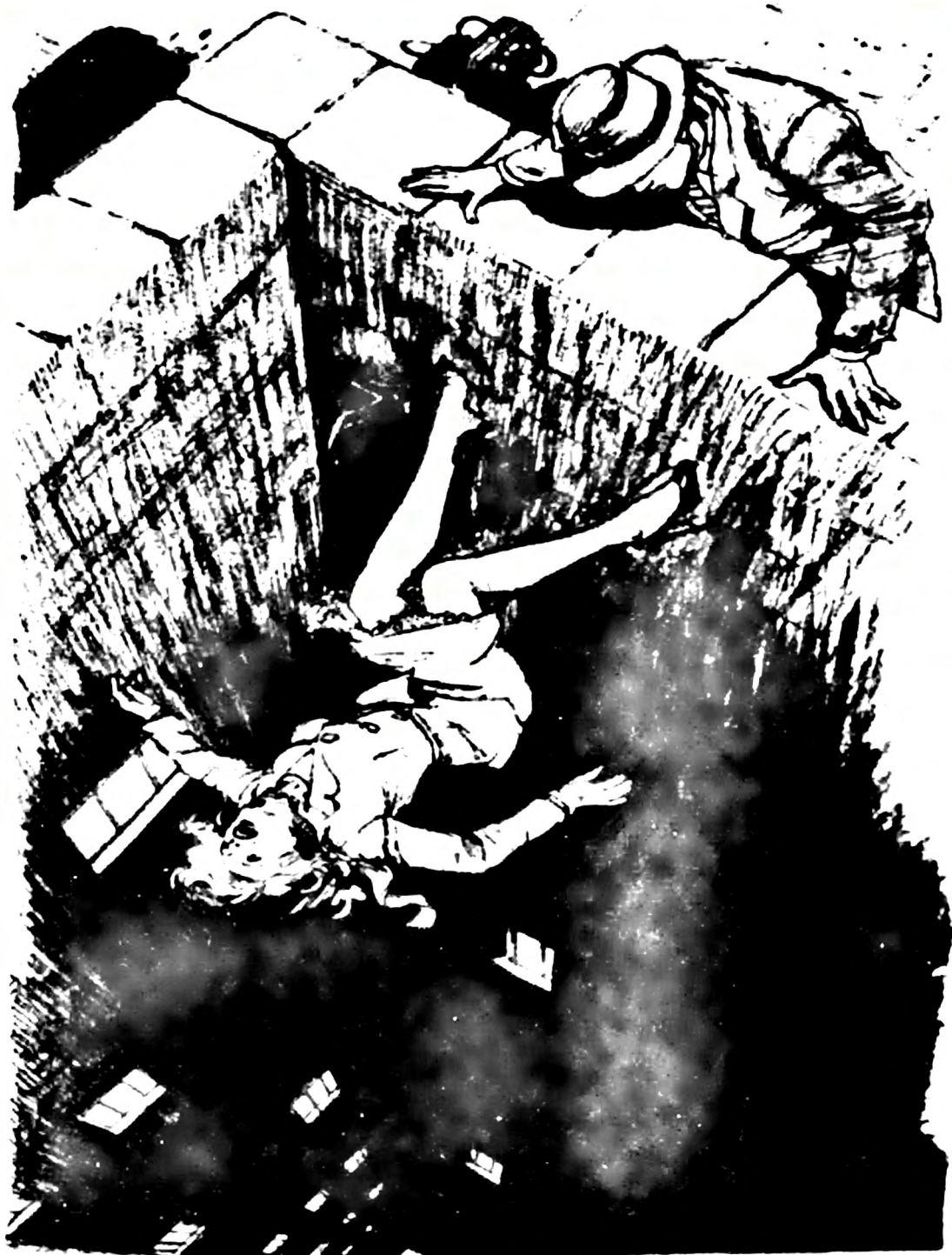
Кейин девордан сакраб тушди. Дороси эса ҳали ҳам девор устида ўтирган эди. Йигит унинг қўлларини ушлади. «Дорилар таъсир қилмаганидан жуда ҳам хурсандман, азизам,» деди йигит. «Сен ҳақсан! Трейлерда яшаш ажойиб бўлади!»

«Чиндан ҳам шундай фикрдамисан?» сўради Дороси. «Чиндан ҳам дорилар таъсир қилмаганидан хурсандмисан?»

«Ҳа, Дороси,» жавоб берди йигит. «Мен ҳам фарзандли бўлишни хоҳлайман. Буни энди англадим.» У қизга қараб жилмайди.

Уни итариб юбориш вақти келган эди. Аммо ундан олдин йигит бир гапни эшитишни хоҳлар

эди. У шусиз ҳам қизни ўлдиради, лекин бу унга қўшимча сабаб бўлар эди. У қиз нима демоқчилигини билар эди.

У ҳаво қудуғининг ичига йиқилар экан, қаттиқ чинқириғи эшитилди.

«Сенга бир гапни айтишим керак,» деди Дороси. «Мен ёлғон гапирдим. Мен кеча кечкурун до-

риларни ичмадим. Уларни ҳожатхонага ташлаб юбордим. Чунки сенга турмушга чиқишни жуда ҳам хоҳладим. Мени кечирасанми, азизим? Мен - «

Унинг сўнгги сўзлари чинқириққа айланиб кетди, чунки йигит уни бор кучи билан итариб юборган эди. У ҳаво қудуғининг ичига йиқилар экан, қаттиқ чинқириғи эшитилди.

Доросининг танаси ерга тушганини эшитганида йигит аллақачон темир эшикка қараб югураётган эди. Уч дақиқадан сўнг йигит кўчага чиқди. У Мунисипал биносидан чиқиб кетганидан бир дақиқа ўтар-ўтмас “Тез ёрдам машинаси” бинога яқинлашиб келаётганини кўрди.

ИККИНЧИ БЎЛИМ: ЭЛЛЕН

Бешинчи қисм

Поездда

Март 1951

Соат эрталабки тўққиз. Эллен Кингшип поездда Айова штати Мовий Денгиз шаҳри томон йўлга чиққан. У Бад Корлисга ёзган хатини ниҳоясига етказди. Бад унинг севган йигити. Элленга ўхшаб, у ҳам Кальдвел коллежининг талабаси. Эллен ҳозиргина ёзиб бўлган хатини қайта ўқиб чиқди.

Қадрли Бад,

Мен бир неча кунга Калдвельда бўлмайман. Фақат мендан хавотир олма. Мен Мовий Денгизга боришга қарор қилдим. У ерда мени муҳим иш кутяпти. Эҳтимол, бу ҳақида сенга кетишимдан аввал айтишим керакмиди... Айтмаганимнинг сабаби шуки, мен бу ишни ёлғиз ўзим бошлашни хоҳладим. Сен мендан Мовий Денгизга бошқа бормаслигимни сўраган эдинг. Биламан, сен менга ёрдам беришга ҳаракат қиляпсан. Мени ҳафа бўлишимни хоҳламаётганингни ҳам биламан. Умид қиламанки, мендан жаҳлинг чиқмайди. Ва муҳтож бўлган пайтим албатта менга ёрдам беришингга ишонаман.

Деярли бир йил аввал синглим вафот этганида қанчалар қайғуга тушганим ҳақида сенга кўп айтганман. Биласанми, ўтган йил кузда сени Калдвельда илк бор учратганимда, сен ҳаётимга бироз ёруғлик олиб киргандинг. Бад, сен менга доим

меҳрибон бўлиб келдинг. Лекин мен Дороси ҳақида ўйлашдан бир зум бўлса-да тўхтай олмаяпман. Охирги пайтлар унинг ўлими ҳақида жуда кўп ўйладим ва дахшатли бир нарсани сезиб қолдим! Менинг синглим ўзини ўзи ўлдирмаган – уни ўлдиришган!

Сен эҳтимол «Бу аҳмоқлик! Дороси ўз жонига қасд қилганини полиция айтди. Полиция ҳаммадан ҳам яхши билади» дейишинг мумкин. Лекин полиция мен ҳозир билган баъзи нарсаларни билмайди.

Доросининг ўлими бахтсиз ҳодиса бўлмагани рост. Мунисипал биносидаги ҳаво қудуғи деворининг баландлиги уч ярим футдан ҳам баландроқ. Дороси у ерга тўсатдан тушиб кетиши мумкин эмас эди! Аммо нега полиция уни ўз жонига қасд қилган деб ўйлади? Бунга тўртта сабаб бор.

1) Мен Доросидан у вафот этган куни мактуб олган эдим. Полиция бунга суиқасд хати деди. Аммо бу хатда бир хато бор эди. Дороси ҳеч қачон менга «Азизим» деб мурожаат қилмаган. У доим «Қадрли Эллен» ёки «Менинг энг қадрли Элленим» деб ёзар эди. Бундан ташқари, хатда суиқасд ҳақида ёзилмаган. Унда фақат Доросининг бирорта қилмоқчи бўлган иши мени ҳафа қилиши мумкинлиги ҳақида ёзилган. Ва у бундан афсусда экани баён этилган.

2) Полиция Доросининг сумкасини Мунисипал биносининг тоmidан топди ва унинг ичида Доросининг туғилганлик ҳақидаги гувоҳномаси бор эди. Полиция Дороси атайин уни осонлик билан аниқлашимиз учун туғилганлик ҳақидаги гувоҳномасини у ерга ташлаб кетди деб тахмин қилди.

3) Полиция томда Доросининг лаб бўёғи теккан

сигарета қолдиғини топди. Уларнинг ўйлашича, Дороси бинонинг тепасига чиққан, ўзини тинчлантириш учун сигарета чеккан, кейин эса ҳаво қудуғига сакраган.

4) Доросининг ўлик танасини текширган доктор униинг икки ойлик ҳомиласи борлигини аниқлаган. Шунинг учун полиция Дороси ҳомиладор бўлиб қолгани сабаб ўзини ўзи ўлдирган деган хулосага келган. Доросининг ўлимини ёритган бирорта газета унинг ҳомиладорлиги ҳақида бир оғиз сўз айтмаган. Чунки отам газеталар бу хабарни сир тутиши учун катта пул берган! Полиция эса буни билар эди. Полиция отам қиз боланинг турмушга чиқмай туриб ҳомиладор бўлишини жуда қаттиқ қоралашини яхши билар эди. Шунинг учун полиция Дороси отамга чақалоқ ҳақида айтишдан қўрққан деб ўйлаган.

Дороси фарзанд кутаётган эди, демак унинг йигити бўлгани аниқ. Унинг дўстларидан ҳеч бири боланинг отаси ким эканини билмаган. Чунки у йигити билан рождестводан бери учрашмаган эди. Лекин апрелда унинг ҳомиласи икки ойлик эди, демак у февралгача ким биландир ишқий муносабатда бўлган. Отамнинг айтишича, йигит Дороси билан муносабатлари ҳақида полицияга ҳеч нарса айтмаслиги табиий ҳол. У Доросининг ҳомиладорлигини билган. Агар у полиция билан гаплашса, полиция Доросининг ўлимида уни айблар эди. Мен отамнинг бу фикрига қўшиламан. Бундан ташқари, полиция боланинг отаси кимлигини топишга уринмаганидан ажабланмадим. Ахир бу мамлакатда кимнидир ҳомиладор қилиш жинойт ҳисобланмайди-ку!

Шунингдек, Дороси ҳомиладорлиги ҳақида менга нега айтмаганига ҳам хайрон бўлмадим. Биз рождествода уришиб қолган эдик, шундан бери у менга ёзмаган эди. Лекин боланинг отаси ким бўлганига қизиқдим. У билан жанжаллашиб қолишимиздан бир неча ҳафта олдин Дороси менга бир талабани жуда ҳам ёқтириши ҳақида гапирган эди. У йигит Дороси билан инглиз тили дарсида бирга таҳсил олар эди. Дороси уни бўйи баланд, малласоч, ва жуда ҳам келишган деб тасвирлаган эди. Боланинг отаси ўша йигитмикан?

Полиция менинг синглим ўзини ўлдирган деб ўйлади, лекин унинг ҳаётида бўлган йигитларнинг бирортаси билан ҳам қизиқиб кўрмади. Яна полиция қизиқмаган бошқа нарсалар ҳам бор – уларнинг баъзилари жуда шубҳали. Полиция Доросини танимаган, шунинг учун бу нарсалар шубҳали эканини тушунмаган! Аммо сўнгги бир неча ҳафта давомида мен бу нарсаларни тушунишга ҳаракат қилиб кўрдим.

Эллен хатни ўқишдан бир зумга тўхтади.

«Мовий Денгизга кетаётганим учун Баднинг мендан жаҳли чиқади,» ўйлади у. «Лекин у мени тушунади. Унинг ёрдамига муҳтож бўлганимда у албатта менга ёрдам беради.»

У ёзиб бўлган хатини ўқишда давом этди.

Ўлиמידан бир неча соат аввал Дороси ётоқхонадаги дугоналарининг биридан белига тақиш учун камар бериб туришини сўраган. Агар у ўзини ўлдирмоқчи бўлса, нега дугонасидан вақтинча камар бериб туришини сўрайди? Полициянинг

хаёлидан бу савол ўтган бўлиши мумкин, аммо бу савол жуда ҳам муҳимлигини улар билмаган. Улар: «У чуқур қайғуда эди. Нима қилмоқчи эканини билмаган» дейишди.

Эллен Кингшип поездда Айова штати Мовий Денгиз шаҳри томон йўлга чиққан. У Бад Корлисга ёзган хатини ниҳоясига етказди.

Аммо полиция қизиқиб кўрмаган яна бошқа бир савол ҳам бор. Мен Доросининг ўлиmidан сўнг

ётоқхонасидан унинг буюмларини олиб кетдим. У ерда мени ҳайрон қолдирган бир нарсани топдим. Унинг ўзида ҳам айнан шундай камар бор эди. Тушунаяпсанми? Доросида дугонасидан қарзга олиб турган камар билан бир хил бўлган бошқа бир камар бор эди. У ҳали ҳам унинг хонасида. Хўш, нега у дугонасининг камарини қарзга сўраб турди?

Дороси ўлган маҳал қўлларига янги оқ қўлқоп кийган эди. У қўлқопларни Мовий Денгиздаги дўкондан вафот этган куни тонгда сотиб олган экан. Қўлқоп жуда арзон ва унчалик ҳам чиройли эмас эди. Аммо унинг хонасида ўзининг қимматбаҳо ва чиройли оқ рангдаги қўлқопи бор. Нега ўзида чиройли қўлқоп бўла туриб, у айнан ўша кун янги арзон оқ қўлқоп сотиб олди? Полиция Дороси қўлқоп сотиб олган дўкон эгаси билан гаплашган. Аёл полицияга Дороси дастлаб оқ пайпоқ сўраганини, дўконда пайпоқ йўқ бўлгани учун ўрнига оқ қўлқоп сотиб олганини айтди. Яна у: «Менимча қиз ўша кун бирорта янги нарса сотиб олишни хоҳлаган эди. Бу пайпоқ бўладими ёки қўлқоп – унга аҳамиятсиз эди,» деб қўшимча қилди.

Дороси ўша жума чиройли яшил костюм кийган эди. Бу унинг энг яхши костюми эди ва у бу костюмини фахр билан кияр эди. У, шунингдек, костюмининг тагидан жуда эски оқ блузка ҳам кийган эди. Ўша блузка ва костюм бирга чиройли кўринмас эди – бу нотўғри услуб. Доросининг ўша костюми билан мос тушадиган жуда кўп янги ва оқ рангдаги блузкалари бор эди. Дороси кийимларга келганда жуда эҳтиёткор эди – у доим дид билан кийинар эди. Унда нега ўша куни у эскириб кетган блузка кийиб олди?

Булардан ташқари яна бир ғалати нарса бор. Дороси ўлганида, бўйнида кўк шарф, оёқларида

жигарранг туфли бўлган. Шарф унинг эгнидаги бошқа кийимларининг бирортаси билан мос эмас эди. Яшил костюмига мос тушадиган шарфлар Доросида талайгина эди.

Мана бир неча ҳафтадирки, мени шу саволлар қийнаб келади – «Нега Дороси ўзининг камари бўла туриб, дугонасидан айнан худди шундайини сўраган? Нега янги костюм билан эски блузка кийган? Нега у кўк шарф тақиб олган? Ва нега янги оқ қўлқоп сотиб олди, ваҳоланки ўзида ундан-да яхшироғи бор эди-ку?»

Шу саволларни қайта-қайта ўзимга бердим ва шундай хулосага келдим: «Бу ерда Дороси қандайдир бир хабар айтмоқчи. Сен шу хабарни тушунишинг керак!»

Икки кун аввал бу саволларни бошқа тартибда сўрай бошладим: «Нега Дороси эски блузка кийиб олган? Нега у янги қўлқоп сотиб олган? Нега дугонасидан қарзга камар олиб турган? Ва нега у яшил костюм билан кўк рангли шарф тақиб олган?» Ва тўсатдан тушуниб қолдим!

Бад, сен келин тўйи куни қандай кийиниши кераклиги ҳақида ёзилган эски бир шеърни биласанми? Шеърда айтиладики, агар келин шундай кийинса, у омадли бўлар экан. У шеърга кўра, келин бирорта эски, бирорта янги, бирорта қарзга олинган, ва бирорта кўк нарса кийиши керак.

Полиция Доросини Мунисипал биносига ўзини ўлдириш учун борган деб айтди. Уларнинг фикрича, «Дороси юқори бинодан сакрамоқчи бўлган, Мунисипал биноси эса шаҳардаги энг баланд бино.» Лекин мен бошқа бир нарсани аниқладим. Мунисипал биносида ФХДЁ ҳам жойлашган. Де-

мак, у ерга турмуш қуришни хоҳловчи одамлар ҳам боради. Шунингдек, турмуш қурганлигини қайд эттириш учун бюрога туғилганлик гувоҳномани ҳам тақдим этиш керак бўлади! Ва мен яна бир бор Дороси менга юборган хатни ўқидим. Эҳтимол, у аввал менга айтмасдан турмуш қураётгани учун узр сўрагандир.

Мен аниқлаган яна бир нарса бор. ФХДЁда соат ўн иккидан биргача тушлик вақти. Дороси томдан тушиб кетганида соат ўнтакам бир эди.

Энди эса ўтган йили апрелда нималар содир бўлгани ҳақида менинг хулосамни эшит. Дороси йигитига ҳомиладор эканини айтган. Йигит унга уйланимоқчи эканини айтган. У вафот этган кун йигит уни никоҳни қайд эттирамиз деган алдов билан ФХДЁга олиб келган. Кейин уни Мунисипал биносининг юқорисига олиб чиққан, чунки бюро тушлик вақти бўлгани учун ёпиқ бўлган. Йигит Дороси сигарет чекиб бўлишини кутган, кейин эса уни ҳаво қудуғига итариб юборган!

Мана, Бад, мен Калдвельдан бир неча кунга кетганимнинг сабаби шу. Мен Мовий Денгизга кетяпман. Ҳозир поезддаман. У ерга боргач, Стоддард университетдаги инглиз тили ўқитувчиси билан гаплашмоқчиман. Мен ҳаммасининг тагига етмоқчиман! Доросининг инглиз тили дарсидаги ҳамма келишган малласоч йигитлар ҳақида маълумот оламан. Улардан қай бири Доросининг йигити бўлганини аниқлашим керак.

Мендан хавотир олма, Бад. Мен жуда эҳтиёткор бўламан. Кўп фильмларда жасур изқувар қиз қотилнинг ким эканини топганини кўрганман. Бундай фильмларда қиз қотилга у ҳақидаги ҳақиқат-

ни билишини айтади. Кейин қотил, «Сен мен ҳақимдаги ҳақиқатни биласан, шунинг учун сени ўлдираман!» дейди. Агар мен Доросининг йигитини топсам, у билан гаплашмайман, Бад. Мен фақат у кимлигини билмоқчиман холос. Кейин бунинг ҳаммасини отамга айтиб бераман, отам эса полиция билан гаплашади.

Эллен ёзганларини ўқиб бўлди ва деразадан ташқарига қаради. Поезд Мовий Денгизга яқинлашиб қолган эди. Узоқдан Мунисипал биноси кўринди. У хатига яна бир нечта сўзларни қўшиб қўйди.

Тез орада сенга яна ёзаман. Унгача яна кўп нарсани аниқлашим мумкин. Менга омад тила, Бад!
Сени яхши кўрувчи Эллен

ОЛТИНЧИ ҚИСМ

Икки малласоч

Эллен Мовий Денгизда тезда меҳмонхона топиб, жойлашди. У жамадонини бўшатгач, Стоддard университетининг Инглиз тили кафедрасига қўнғироқ қилди. Инглиз тили ўқитувчиси телефонга жавоб берганида, унга Дороси Кингшипнинг опаси эканини ва у билан Дороси ҳақида гаплашиб олиши кераклигини айтди. Ўқитувчи Доросини эслади ва Эллен билан соат бирда учрашишга рози бўлди.

Эллен ўқитувчидан Доросининг гуруҳида келишган, малласоч талаба йигитлар бор ёки йўқлигини сўрамоқчи эди. Аммо у ўқитувчига «Менимча, талабаларингиздан бири қотил!» деб айта олмайди. Ўқитувчи барибир Элленга ишонмайди. У саволлари учун бошқа сабаб топиши керак – ўқитувчини ишонтира оладиган сабаб. Бир неча дақиқадан сўнг, унинг ҳаёлига бир фикр келди.

Соат бирда Эллен Доросининг инглиз тили ўқитувчиси билан гаплашиб ўтирган эди. Унинг меҳрибонлиги ҳамда Элленга ёрдам беришни хоҳлаётгани сезилиб турар эди.

«Ўлимидан бир ҳафта олдин,» дея гап бошлади Эллен, «Дороси бировдан қарз олганини айтган эди. У инглиз тили гуруҳидаги талабаларнинг биридан олган. Ўша пайтлари отам билан жанжаллашиб қолгани сабаб, ундан пул сўрашни хоҳлаган. Пулни бир неча ҳафтада қайтаришини айтган. Яқинда мен Доросининг барча чек ёзиб берадиган

китобларини кўриб чиқдим. У қарзини қайтармаган экан. Шунинг учун отам ва мен Дороси олган қарзни қайтармоқчимиз.»

«Ҳа, тушундим,» деди профессор.

«Лекин бир муаммо бор,» давом этди Эллен. «Биз ўша талабанинг исмини билмаймиз. Дороси буни айтмаган эди. Бизнинг олдимизга ҳам ҳеч ким қарзини сўраб келмади. Балки Доросининг ўлиmidан сўнг у биздан пул сўрашга ботина олмагандир. Балки у бизни қайғуришимизни хоҳламагандир.»

«Ҳа, масала чиндан ҳам қийин,» деди профессор. «Сизга қандай ёрдамим тегиши мумкин?»

«Дороси менга у талабанинг исмини айтмаган,» жавоб берди Эллен. «Лекин у Дороси билан бирга инглиз тили гуруҳида таҳсил оладиган иккинчи босқич талабаси эканини биламан. Шунингдек, Дороси уни малласоч, баланд бўйли ва келишган йигит деб тасвирлаган эди. Агар у гуруҳда бир нечта малласоч ва келишган талабалар бўлса, мен уларнинг барчаси билан гаплашиб кўраман.»

Профессор бир лаҳза ўйланиб қолди. «Мен билан юринг,» деди у.

У Элленни университет идорасига олиб борди, ва ундан хонада ўтириб, биров кутишини сўради. Кейин у катта жавонни олдига бориб, таҳминан қирқта жигарранг файлларни олди.

«Сизнинг синглингиз билан инглиз тили гуруҳида ўқиган талабалар ҳозир учинчи босқич,» деди у. «Булар эса уларнинг шахсий файллари. Бу файлларда талабаларнинг суратлари ҳам бор.»

Профессор ҳар бир файлни тезда кўриб чиқди ва уларни иккига ажратди. «Бу қиз бола талаба-

лар,» дея кўпроқ бўлиб турган файлларни кўрсатди. Кейин иккинчи тўпламдаги файлларни кўрсатиб, «Мана бу ўн етти дона файл эса ўғил бола талабаларники,» деди.

Сўнг йигитларнинг файлларини синчковлик билан кўздан кечирди. Уларни ҳам яна икки гуруҳга бўлди. «Гуруҳда ўн еттита йигит бор,» деди у. «Лекин уларнинг ўн иккитаси қорасоч. Демак, фақат бешта малласоч йигит бор.»

Кейин у бешта файлнинг ичидан учтасини олиб ташлади.

«Бу уч йигитни ҳеч ким келишган ҳисобламайди,» деди профессор кулганча. «Энди бизда фақат икки малласоч, келишган йигит қоляпти. Мана уларнинг исми ва манзили.»

У иккала файлнинг биринчи саҳифасини очди ва Элленнинг олдига қўйди. Эллен тезда талабаларнинг исми ва манзилини ён дафтарчасига ёзиб олди.

Гордон С. Гент
1312 Ғарбий 26-кўча
Двайт Павел
1520 Ҳарбий 35-кўча

У файлларни профессорга қайтариб берди.

«Уларнинг телефон рақамини ҳам ёзиб олмайсизми?» сўради профессор. Шундай дея у рақамларни айтди, Эллен. эса уларни ҳам ёзиб олди. Кейин ўрнидан турди.

«Раҳмат, профессор,» деди қиз. «Жуда катта ёрдам бердингиз.» Эллен Гордон Гентнинг рақамига кўнғироқ қилганида, аёл киши жавоб берди.

«Гордонни чақириб бера оласизми?» сўради Эллен.
«Йўқ, у уйда эмас!» шубҳали жавоб қайтарди аёл. «У кечгача қайтмайди.»

«Кечирасиз, ким билан гаплашаётганимни билсам бўладими?» хушмуомалалик билан сўради Эллен.

«Мен миссис Аркетман,» жавоб қайтарди аёл.
«Бу менинг уйим. Гордон бу ерда ижарага туради. Унга бирор нарса деб қўяйми?»

«Йўқ, раҳмат,» деди Эллен. «Мен яна қўнғироқ қиламан.»

У гўшакни қўйиб, бир муддат ўйланиб қолди.

«Агар миссис Аркетнинг уйига борсам, балки у аёл мен билан гаплашар,» деди Эллен ўзига ўзи.
«Мен ўзимни Гордон Гентнинг қариндоши қилиб кўрсатаман, ва ундан Гордоннинг қиз ўртоқлари ҳақида сўраб кўраман. Балки у ўтган йили қишда Гордон ким билан учрашиб юрганини айтар. Шунда йигит билан гаплашишимга ҳожат қолмайди.»
Ярим соатдан сўнг Эллен 1312 Ғарбий 26-кўчадаги уйнинг қўнғироғини чалди. Эшикни паст бўйли, озғин аёл очди. Сочлари тўзиб ётган бу аёлга қараб Эллен жилмайди.

“Сиз миссис Аркет бўлсангиз керак,» деди Эллен. “Гордон уйдами?”

“Йўқ,» деди аёл шубҳали назар билан. “Сиз келишингизни билармиди?”

“Ҳа. Мен Гордоннинг холаваччасиман,» деди Эллен. “Мен унга хатда бугун келаётганимни ёзган эдим. Уни кўриш учун бир соатга унинг ёнига ташриф буюришимни айтган эдим.”

“У менга бу ҳақида айтмади,» деди миссис Аркет. “Балки у хатингизни олмагандир. Келинг, ич-

карига кириб, ўтириб туринг. Гордоннинг қариндоши билан танишганимдан хурсандман. Гордон жуда яхши йигит.” Аёл табассум қилиб, сўзида давом этди. “Келинг, меҳмонхонага киринг. Мен қаҳва тайёрлайман.”

Эллен унга эргашиб, ичкарига кирди.

“Йўқ,” деди аёл шубҳали назар билан. “Сизнинг келишингизни билармиди?”

“Гордон ҳозир радио станцияда,” деди миссис Аркет меҳмонхонада қаҳва ичиб ўтирганида. “Сиз унинг радио дастури ҳақида биласизми?”

“Ҳа, айтганди,” жавоб берди Эллен.

“У Мовий Денгиз радио станциясида диджей,” деди миссис Аркет. “Якшанбадан ташқари ҳар куни тунда икки соат радиода мусиқа кўяди. Гордон жуда банд йигит. Кундузи асосан коллежда бўлади, кечалари эса радиода!”

“У ҳозир бахтлими, миссис Аркет?” сўради Эллен. “Оҳирги марта ўтган йили уни кўрганимда у сиқилиб юрган эди.”

“Эслай олмайман,” жавоб берди аёл. У бир дақиқа ўйлаб турди-да, деди: “Йўқ, унинг ғамгин бўлганини сира эслай олмайман.”

“Менимча, у яхши кўрган қизи билан орани очиқ қилган эди,” деди Эллен. “Адашмасам, қизнинг исми Дороси эди. Дороси исмли қизни эслайсизми?”

“Йўқ,” деди миссис Аркет. “У жуда кўп қизлар билан учрашган, унинг ягона қиз ўртоғи бўлмаган. Дороси исмли қиз эса эсимда йўқ.”

Эллен тўсатдан кетишни хоҳлади. Бу ерда у бирор нарсани тагига ета олмаслигини тушунди. У ўрнидан турди.

“Мен энди бора қолай,” деди у. “Қаҳва учун раҳмат.”

“И-я, Гордонни кутмайсизми? Бир неча дақиқадан сўнг келиб қолади,” деди миссис Аркет.

“Бир неча дақиқадан сўнг? Аммо сиз уни жуда кеч қайтади деган эдингиз-ку” деди Эллен. “Боя кўнғироқ қилганимда шундай деган эдингиз.” Шу сўзлар оғзидан чиқиши билан, у қовун тушириб кўйганини сизди.

“Боя сиз кўнғироқ қилган эдингизми?” ажабланди миссис Аркет. “Аммо сиз телефонда Гордоннинг холаваччаси эканингизни айтмагандиз. Гордонга радиомухлиси бўлган жуда кўп қизлар кўнғироқ қилади. Уларнинг бари Гордон билан учрашишни хоҳлайдилар. Мен доим уларга Гордон жуда кеч қайтади дейман.”

Аёл шубҳаланишни бошлади. “Лекин Гордон куни бўйи кўчада бўлганини айтганимдан кейин ҳам нега бу ерга келдингиз? Йўқ, сиз Гордоннинг холаваччаси эмассиз. Айтинг, кимсиз?”

Шу пайт эшик очилгани ва кимдир уйга киргани эшитилди.

“Мен уйга келдим, миссис Аркет!” – ташқаридан ёш йигитнинг овози келди.

Аёл хонадан югуриб чиқиб кетди. Эллен аёлнинг кимгадир пичирлаб гапираётганини эшитди, “У сенинг холаваччанг эканини айтяпти, лекин мен унинг гапига ишонмадим!”

Кейин меҳмонхона эшиги очилди ва баланд бўйли, келишган йигит кириб келди. Унинг сочлари малларанг эди. У Элленга қараб, табассум қилди.

“Холаваччам Ҳестер!” деди у. “Қайси шамол учирди? Сени кўрганимдан жуда хурсандман.”

ЕТТИНЧИ ҚИСМ

Изқувар

Эллен кўчага югуриб чиқиб кетди. Яқинлашиб келаётган таксини тўхтатди-да, унга сакраб чиқиб олди. Ҳайдовчига меҳмонхона манзилини айтгач, бошини ўриндиқнинг ёстиқчасига суяди. Унинг танаси дағ-дағ титрар эди.

Ярим соатдан сўнг меҳмонхонага етиб келганида, ўзини бироз яхши ҳис қила бошлади. Аммо ҳалигача ўзидан жаҳли чиқаётган эди.

“Аҳмоқлик қилдим,” ўйлади у. Кун у учун самарасиз бўлди. У ҳеч нарсани аниқлай олмади. Энди эса айтган ёлғонлари сабаб, миссис Аркет билан ҳам бошқа гаплаша олмайди. Шунингдек, Гордон Гент билан ҳам.

“Энди иккинчи йигит – Двайт Павел ҳақида маълумот тўплашга ҳаракат қиламан,” деди у ўзига ўзи. “Аммо Павел Доросининг йигити бўлмаса, мен Калдвельга қайтиб кетишимга тўғри келади. Чунки Гордон Гент қотил бўлса, у бирор нарсани аниқлашимга йўл қўймайди. У мен нима қилишга уринаётганимни билади. Агар у Доросини ўлдира олган бўлса, мени ҳам ўлдириши мумкин.”

Меҳмонхонага келгач, у сумкасидан поездда Бадга ёзган ҳатини олиб, дераза ёнидаги столнинг устига қўйди. Хатни жўнатишдан олдин яна кўшимча нарсаларни ёзмоқчи бўлди.

Шу пайт эшик тақирлади. “Хона хизмати,” деди аёл кишининг овози. Эллен эшикни очди.

“Яна бир бор салом,” деди Гордон Гент. “Ўзини бошқа одам қилиб кўрсатиш менинг ҳам қўлим-

дан келади!” У қизни итариб, хонага кирди ва эшикни ёпди.

“Илтимос, “Ёрдам” деб бақирма,” деди йигит. “Агар шундай қилсанг, миссис Аркетнинг уйига қилган ташрифинг ҳақида полицияга айтишимга тўғри келади. Кўрқма, сенга озор етказмоқчи эманман. Мен сен ўтирган таксининг ортидан келдим, чунки нима бўлаётганини билишни хоҳладим. Нега сен ўзингни менинг холаваччвм қилиб кўрсатдинг? Нега миссис Аркетдан мен ҳақимда сўрадинг?”

“Айта олмайман,” деди Эллен. “Ўтинаман, бу ердан кет.” У ич-ичидан кўрқувда эди.

Тўсатдан Гентнинг кўзи стол устидаги хатга тушди. У хатни тезда олиб, ваннахонага кирди ва эшикни ичкаридан қулфлаб олди. Эллен йиғлай бошлади.

“Илтимос, хатни ўқима,” деди Эллен ғамгин оҳангда. “У жуда шахсий!”

Гент жавоб бермади.

Орадан беш дақиқа ўтгач, Гент ваннахонадан чиқди. Хатни Элленга тутқазди.

“Энди тушундим,” деди у. “Кечирасан-у, ўша келишган малласоч талабалардан бири менманми?”

“Ҳа,” деди Эллен секингина.

“Исминг нима?” сўради Гент қиздан. “Айт, илтимос.”

“Мен Эллен Кингшипман,” жавоб берди қиз.

“Қулоқ сол, Эллен,” деди Гент. “Мен сенинг синглингни танимас эдим. Уни инглиз тили дарсларида кўрардим-у, лекин то вафот этгунча исмини билмаганман. Мен уни ўлдирмаганман. Гуруҳда яна бошқа малласоч йигитлар бор эди. Лекин сенга ёр-

дам беришни хоҳлайман. Сенга ёрдам беришимга ижозат берасанми?” У қизга қараб жилмайди.

“Илтимос, хатни ўқима,” деди Эллен ғамгин оҳангда. “У жуда шахсий!”

Эллен унга ишонишни жуда ҳам хоҳлади. Лекин у бу йигитни билмайди-ку. Синглисини ўлдирган

инсон яхшигина актёр бўлган бўлиши керак, чунки Дороси унга ишонган-ку. Эҳтимол, Гордон Гент ҳозир ҳам роль ўйнаётгандир.

“Йўқ,” жавоб берди Эллен. “Ижозат бера олмайман.”

Гент стол устидаги китобни кўрди, уни қўлига олди-да, Элленга деди: “Сен менга ишонмаяпсан. Лекин мана шу Библия билан қасам ичиб айтаман – мен синглингни ўлдирмаганман.”

“Йўқ, ишона олмайман,” деди Эллен. “Синглимни ўлдирган одамга Библияни қўлига олиб қасам ичиш нима бўлибди?”

“Ўзинг биласан,” деди хафсаласи пир бўлган Гент. “Мен кетдим.”

Гордон Гент кетгач, Эллен у ҳақида ўйлади. Гент уни ҳафа қилмади, Эллен эса ич-ичидан у қотил эмаслигини сезар эди. Двайт Павел эҳтимол қотилдир. Уни топиш керак.

Эллен қўлида ҳат билан столга келиб, ўтирди. Конвертнинг устига меҳмонхона манзилени ёзди. Ҳатга эса яна уч-тўрт қатор сўзлар қўшиб қўйди.

“Мен Мовий Денгизда меҳмонхонада яшаяпман. Инглиз тили ўқитувчиси менга кўмак берди. Менимча, Доросини ким ўлдирганини энди биланман. Унинг исми Двайт Павел, у 1520 Ғарбий 35-кўчада яшайди. Эртага уни излаб топмоқчиман.”

Эллен меҳмонхона лоббисига тушди ва хатни почта қутисига солди. Сўнг хонасига қайтди. Ваннани иссиқ сувга тўлдирди-да, ичига тушиб Мовий Денгиз радио станциясини тинглаганча бир соат ўтирди. Гордон Гент “Кейинги тарона Калдвельдан келган дўстим Эллен учун янграйди,” деганида, унинг юзига майин табассум югурди.

Эртаси кун тонгда Эллен Двайт Павел яшайдиган уйга кўнғироқ қилди. Гўшакни уйнинг эгаси кўтарди. Эллен Павелни сўраганида “У ишда. Шаҳар марказидаги Фолджерс қаҳвахонасида ишлайди,” деган жавобни олди.

Элленнинг қарори қатъий эди. У қаҳвахонага бориб, Павел билан Дороси ҳақида гаплашиб олмоқчи эди. Агар Павел Доросининг опаси билан гаплашаётганини билмаса, ёлғон гапиришига ҳожат қолмайди.

Ўн дақиқа ўтар-ўтмас, Эллен қаҳвахонага кириб борди. У жуда шинам ва озода жой экан. Павел пештахтанинг ёнида мижозларга хизмат кўрсатаётган эди. Талабалар файлида Павелнинг суратини кўрган Эллен йигитни кўриши билан дарҳол таниди.

У пештахта ёнига бориб ўтирди.

“Менга қаҳва ва чизбургер беринг, илтимос,” деди Эллен.

У чизбургер еяётган пайт Павел унга гапира бошлади.

“Мен сизни аввал ҳеч бу ерда кўрмаганман,” деди у. “Сиз Мовий Денгизда яшайсизми?”

“Бир неча кун аввал келдим,” жавоб берди Эллен. “Иш қидиряпман. Котиба бўлиб ишлаганман аввал.”

Павел жуда ёқимтой йигит эди. Лекин Эллен Доросининг қотили жуда яхши актёр эканини ёдда тутиши керак. Улар Павелнинг Стоддарт университетидаги талабалик ҳаёти ҳақида ўн дақиқа гаплашдилар. Аммо у то Эллен егулигини тугатмагунча Доросининг исмини тилга олмади.

“Сиз қаҳвахонага кириб келганингизда менга кимнидир эслатдингиз,” деди у. “Боядан бери

кимни эслатганингиз ҳақида ўйлаётгандим ва топдим. У қиз мен билан бирга ўқиган эди. Унинг исми Дороси эди. Жуда яхши қиз эди.” У маъюс та-бассум қилди.

Эллен ўрнидан туриб, кетишга чоғланганида Павел унга, “Бугун кечаси бўшмисиз? Сизни кинога таклиф қилсам майлими?” деди.

У бир лаҳза ўйланиб қолди. Эҳтимол бу йигит ҳақида кўпроқ маълумот олиш учун яхши имкондир.

“Майли,” деди Эллен. “Бажонидил.”

Улар соат саккизда Эллен яшаб турган меҳмонхонанинг кираверишида учрашишга келишдилар.

“Айтганча, исмингиз нима?” сўради Павел.

“Эвелин Киттридж” жавоб берди Эллен.

“Яхши, соат саккизда учрашамиз, Эвелин,” деди Павел.

Эллен соат етти яримда меҳмонхона лоббисига тушди ва креслога ўтириб, йигитни кутди. У Павел Двайт меҳмонхона қабулхонасидан Эвелин Киттридж исмли қизни сўрашидан кўрқди!

Саккиз бўлишига беш дақиқа қолганда Павел келди. У Элленни шаҳар марказидаги кинога олиб борди. Фильм кўришаётган пайт у қизнинг елкасига қўлини қўйди. Кинодан чиқиб, улар қаҳва ичгани ресторанга йўл олдилар. Сўнг Павел Элленни меҳмонхонага кузатиб қўйди. Улар лоббига кириб, биров гаплашиб ўтирдилар.

“Бугун эрталаб мен сизга кимнидир эслатганим ҳақида гапирдингиз,” деди Эллен. “Унинг исми Дороси эди. Илтимос, менга у ҳақида гапириб беринг.”

“У жуда яхши қиз эди,” жавоб берди Павел. “Мен билан инглиз тили гуруҳида ўқир эди. Бир неча ой у билан ишқий муносабатда бўлганман.”

“Нега у билан орани очик қилгансиз?” сўради Эллен.

“У жуда рашкчи эди,” деди Павел. “У менинг муносабатимни жуда жиддий қабул қилиб юборди. У турмуш қуришимизни хоҳлади. Тўғри, у яхши қиз эди, лекин мен унга уйланишни хоҳламас эдим.”

Яна бироз гаплашишгач, Павел ўрнидан турди.

“Сиз билан эртага оқшом пайт яна кўришсам бўладими?” сўради у. “Рақс клубига борамиз.”

“Бажонидил,” деди Эллен. “Соат етти яримда шу ерга келинг.”

Павел кета туриб қизнинг яноғидан ўпди. Эллен хонасига кириб борганда телефон жиринглаётган экан. Гўшакни кўтарди ва Гордон Гентнинг овозини эшитди.

“Сендан хавотир олдим,” деди Гент. “Хавф остига тушиб қолишингдан кўрқдим. Инглиз тили гуруҳида ўқийдиган бошқа бирорта келишган малласоч йигит билан гаплашдингми?”

“Ҳа,” жавоб берди Эллен. “Мен Двайт Павел билан гаплашдим. Ғалати йигит экан. У менга Дороси исмли севган қизи ҳақида гапирди. Ишончим комил, у менинг синглим ҳақида гапирган. Унинг айтишича, қиз унга турмушга чиқишни хоҳлаган, лекин у уйланишни истамаган. Балки шунинг учун у синглимни ўлдиргандир!”

“Балки ҳақдирсан,” деди Гент. “У билан яна кўришмоқчимисан?”

“Ҳа,” жавоб берди Эллен. “Эртага кечки пайт яна учрашмоқчиман. Лекин мендан хавотир олма.

Менга ҳеч нарса хавф солмайди. Ахир у мен аслида ким эканимни билмайди-ку. Унга ўзимни Эвелин Киттридж деб таништирдим. Эртага ундан Доросининг ўлими ҳақида сўрайман. Балки у газета-ларда ёритилмаган бирор маълумот айтар. Шунда мен унинг қотил эканига ишончим комил бўлади.

“Илтимос, эҳтиёт бўл, Эллен” деди Гент.

“Хўп. Эҳтиёт бўламан,” деди Эллен. “Айтганча, менга атаб мусиқа қўйганинг учун раҳмат. Хайрли тун.”

САККИЗИНЧИ ҚИСМ

Томда

Кейинги кун туш вақти Эллен Мовий Денгиз Мунисипал кутубхонасига борди. У кутубхонада бир неча соат қолиб, Айова газеталарида Доросининг ўлими ҳақида нашр қилинган барча хабарларни ўқиб чиқди. У бу ишни агар Двайт Павел унга газеталарда чоп этилмаган бирор хабарни айтса, дарров билиб олиш учун қилаётган эди. У қотил эканини билиб олиш учун...

Кечки пайт Двайт Павел меҳмонхонага етиб келганида, Эллен уни лоббида кутиб ўтирган эди.

“Мени кечиринг, Двайт,” деди Эллен. “Рақс клубига бора олмайман. Мунисипал биносига адвокатнинг олдига боришим керак. У мени ишга олиши мумкин. У менга соат саккиз яримгача ишда бўлишини айтди. Мен билан бора оласизми? У ерда узоқ қолиб кетмаймиз. У билан гаплашиб бўлгач, яна шу ерга қайтиб келишимиз ва биргаликда бирор нарса ичишимиз мумкин.”

“Майли, Эвелин,” деди Павел. “Сиз билан бораман.” Йигит бу ҳолатдан хурсанд эмаслиги кўришиб турар эди.

Эллен ва Павел Мунисипал биносининг ўн тўртинчи қаватида лифтдан чиқишди.

“Адвокатнинг офиси 1405 хонада жойлашган,” деди Эллен. “У коридорнинг охирида бўлиши керак.” Шундай деб Эллен коридорнинг охирига томон юра бошлади, Павел эса унга эргашди. У бугун тушда офисга кўнғироқ қилганида, адвокатнинг

котибаси офис соат бешда ёпилишини айтган эди. Эллен офисда ҳеч ким бўлмаслига умид қилаётган эди.

Улар 1405 хонани топдилар. Эшикка ФРЕДЕРИК КЛОСЕН – АДВОКАТ деб ёзиб қўйилган эди. Аммо офис ёпик, ичкаридаги чироқлар ҳам ўчиқ эди.

Эллен жаҳл билан соатига қаради.

“Эндигина саккиз бўлди,” деди у. “Мистер Кло-сен билан телефонда гаплашганимда у соат саккиз яримгача шу ерда бўлишини айтган эди. Энди эр-тага яна келишим керак.”

Улар корридор бўйлаб юришар экан, тўсатдан Эллен лифтнинг қаршисида жойлашган темир эшикни қўли била кўрсатди.

“Бу томга олиб борадиган йўл бўлса керак,” деди у. “Томга чиқайлик, Двайт. Тунда манзара ажойиб бўлади. Мен юлдузларни кўришни истайман.”

“Ундан кўра рақс клубига бора қолайлик, Эвелин,” деди Павел асабийлашиб. “Ҳали улгурамиз.”

“Йўқ, мен томга чиқишни хоҳлайман!” деди Эллен. У эшикни очди ва темир зиналардан юқорига кўтарила бошлади. Павел унга секин эргашди.

Томга чиқишгач, Эллен тунги осмонга тикилди.

“Тун жуда чиройли-а?” деди у Павелга. “Ой жуда катта! Юлдузларнинг кўплигини қаранг. Сизга бу ер ёқмаяптими, Двайт?”

“Мен баланд жойларни ёқтирмайман, Эвелин,” Павел ғамгин оҳангда жавоб берди. “Бу ерда ўзим-ни хавфсиз ҳис қилмайман.”

Эллен томнинг четига борди ва девор оша пастга қаради.

“Тушиб кетишдан кўрқасизми, Двайт?” сўради Эллен. “Ўтган йили Стоддард талабаларидан бири

шу ерда ўлдирилган деб эшитгандим. Айнан мана шу бинодан тушиб кетган экан. У томдан фақат икки қават пастга еқилганми? Мана шу уни ўлдирганми?”

“У тушиб кетмаган,” деди Павел кучсиз овозда. “У сакраган. Аммо бу ердан сакрамаган. У ҳаво қудуғига сакраган.”

Элленнинг танаси жунжикиб кетди. “У Дороси қандай ўлганини билар экан,” ўйлади у. “Аммо буни газетадан ўқиб олган бўлиши ҳам мумкин.”

“Сиз ўша ўлган қизни танирмидингиз, Двайт?” баланд овозда сўради Эллен.

“Илтимос, Эвелин, бу ҳақида гапиргим йўқ,” жавоб берди Павел.

“Лекин сиз уни танир эдингизми?” сўради Эллен яна бир бор.

Павел жавоб беришдан аввал бир сония жим турди-да, сўнг жавоб берди.

“Ҳа,” деди у ғамгин оҳангда. “Мен уни танир эдим. Кеча сизга айнан ўша қиз ҳақида гапирган эдим. У менинг севгилим эди. Мен доим Доросининг ўлимида ўзимни айбдор ҳис қиламан. У борган сари жиддийлашиб кетаётгани сабаб орани очик қилгандим. Орадан бир неча ой ўтиб, у ўзини ўлдирди.”

Тўсатдан Элленнинг жаҳли чиқиб кетди. У йигитдан қўрқмаётган эди.

“Ёлғон гапиряпсиз,” бақирди у. “Дороси ўзини ўлдирмаган! Сиз уни ўлдиргансиз. Сиз уни ҳомиладор қилгансиз, кейин эса ўлдиргансиз! Сиз уни ҳаво қудуғига итариб юборгансиз!”

Павел бу гаплардан қўрқиб кетгани Элленга сезилиб турар эди. Аммо йигит ажабланаётган ҳам эди.

“Ҳомиладор?” деди у. “Дороси ҳомиладор эди-ми? Менинг бундан хабарим йўқ эди. Газеталарда унинг ҳомиладорлиги ҳақида ёзилмаган эди-ку. Шунинг учун у ўзини ўлдирган эдими? Эй, Худойим, қандай даҳшат!”

“У ўзини ўлдирмаган!” бақирди Эллен. “Уни сиз ўлдиргансиз. Менинг синглимни сиз ўлдиргансиз!”

“Сизнинг синглингиз?” ажабланди Павел. “Кимсиз ўзи? Мени нега бу ерга олиб келдингиз?”

“Менинг исмим Эллен Кингшип,” деди Эллен. “Сизни эса ҳақиқатни билишни хоҳлаганим учун бу ерга олиб келдим. Мени ҳам ўлдиришга уринманг! Бир одам мен сиз билан шу ерда эканимни билади. Беш дақиқа ичида пастга тушмасак, у полицияга қўнғироқ қилади.”

“Сизни ўлдиришга уринмайман, мисс Кингшип,” маъюс жавоб берди Павел. “Мен ҳеч қачон ҳеч кимни ўлдирмаганман. Илтимос, менга бир нарсани айтинг. Дороси неча ойлик ҳомиладор эди?”

“Неча ойлик ҳомиладор бўлганини ўзингиз яхши биласиз!” бақирди Эллен. “У ўлганида икки ойлик ҳомиладор эди. Шунинг учун сиз уни ўлдиргансиз.”

“Икки ой,” тезда деди Павел. “У ҳолда бола меники эмас экан, мисс Кингшип. Мен Дороси билан 1949 йил Рождестводан олдин орани очиқ қилган эдим. 1950 йил январда эса Нью Йорк шаҳридаги коллежда ўқиш учун бир йилга кетган эдим. Мен Мовий Денгиздан кетишни истагандим. Доросини яна кўришни хоҳламаган эдим. У ўлганида мен Нью Йоркда эдим. Буни исботлашим мумкин! Қишда Доросининг ҳаётида бошқа бир инсон бўлган.”

Тўсатдан Эллен жаҳддан тушди. У йигитнинг сўзларига ишонди.

“Мен... Мени кечиринг, Двайт,” деди Эллен.

“Сизни меҳмонхонага элтиб қўяман,” деди Павел паст овозда.

*Уларнинг ёнидаги столда ўтирган эркакка эса
иккови ҳам аҳамият бермади.*

Ярим соатдан сўнг Павел ва Эллен меҳмонхона лоббисининг бурчагида ўтиришган эди. Уларнинг ёнидаги столда ўтирган эркакка эса иккови ҳам аҳамият бермади. Баланд бўйли, қора пальто ва шляпа кийган бу кимса уларнинг суҳбатини тинглаб ўтирар эди. Улар ҳали ҳам Дороси ҳақида суҳбатлашаётган эдилар, лекин бу сафар Эллен синглицининг қотили Павел эмаслигига ишончи комил эди.

“Дороси билан орани очик қилганимдан бир неча кун ўтиб, уни бошқа бир талаба билан кўрдим,” деди Павел. “У баланд бўйли ҳамда келишган йигит эди. Менга бироз ўхшаб кетар эди. Кейин Дороси бир неча марта у йигит билан кинога тушгани ҳақида миш-мишлар эшитдим. Биз орани очик қилган эдик, табиийки Дороси кимдир уни севишини хоҳлар эди. Жуда ҳам. Шунинг учун бунчалик тез бошқасини топиб олганидан ажабланмадим.”

“У ким эди, Двайт?” сўради Эллен. “Эҳтимол, боланинг отаси удир. Эҳтимол, Доросининг қотили удир!”

“Исмини эслолмайман,” деди Павел. “У бизнинг инглиз тили гуруҳимизда ўқимас эди. Мен уни танимас эдим. Кимдир менга у Дороси билан иктисодиёт гуруҳида бирга ўқишини айтганди. Ва кимдир менга уни исмини ҳам айтганди. Мен уни қайсидир дафтаримга ёзиб кўйгандим. Ҳозир эслолмайман-у, аммо меникига борсак дафтаримни қидириб кўраман.”

“Кетдик унда,” деди Эллен. “Двайт, бугун сизни томга олиб чиққаним учун узр. Доросининг ўлимида сизнинг айбингиз йўқ.”

Улар ўринларидан туриб, меҳмонхонадан чиқиб кетаётганларида ён столдаги ҳалиги кимса йўқ эди.

Эллен телефон буткасига бориб, Мовий Денгиз радио станциясига қўнғироқ қилди. У Гордон Гент билан гаплашмоқчи эди, лекин қўнғироққа жавоб берган аёл Гент банд эканини айтди.

“Гентга бирор нарса деб қўяйми?” сўради аёл.

“Ҳа,” жавоб берди Эллен. “Илтимос, унга Эллен Кингшип қўнғироқ қилганини айтинг. Двайт Павел у одам эмаслигини айтиб қўйинг. Яна унга Павел синглимнинг йигити бўлган бошқа бир йигит ҳақида билишини, ва у йигит инглиз тили гуруҳида ўқимаслигини айтиб қўйинг. Яна айтингки, мен ҳозир Павелнинг уйига ўша талабанинг исмини билиш учун кетяпман, ва Гентга ҳалироқ яна қўнғироқ қиламан.”

Двайт Павел яшайдиган уй бўм-бўш эди. У қаҳва тайёрлади ва Элленни меҳмонхонага таклиф қилди.

“Шу ерда кутиб туринг,” деди Павел. “Мен ётоқхонамга чиқаман. Сиз қидираётган исм менинг коллежда тутган эски дафтарларимдан бирида. Узоқ қолиб кетмайман.”

Павел зинадан кўтарилди ва ўзининг тоза, озода ётоқхонасига кирди. Шкаф тортмасини очиб, дафтарларини ҳаммасини олди. Ва уларни бирма бир варақлай бошлади.

“Шу дафтарларнинг бирига ёзиб қўйгандим,” деди у ўзига ўзи.

Хонанинг бурчагида баланд шкаф бор эди. Унинг эшиги секин очилаётганини Павел пайқамади. Дороси Кингшипнинг қотили шкафнинг ичидан чиқаётганини Павел сезмади. У кимдир тўппончани унга ўқталиб турганини кўрмади.

Эллен тепа қаватдан ўқ овозини эшитди. У меҳмонхонадан югуриб чиқди ва зинадан юқорига кўтарила бошлади. Зинанинг тепасида эса баланд бўйли, келишган йигитга кўзи тушди. Эллен унинг қўлидаги тўппончани кўрмади, чунки у йигитнинг кулиб турган юзига қараётган эди.

“Азизим, сен бу ерда нима қиляпсан?” сўради у йигитдан. “Двайтга нима қилди?”

“Сенга Мовий Денгизга келмагин деб айтгандим-а, Эллен,” деди Бад Корлисс. “Менга қулоқ солишинг керак эди!”

Сўнг у қизга қарата уч марта ўқ узди. Учинчи ўқ Элленнинг чинқиришига нуқта ясади.

УЧИНЧИ БЎЛИМ: МАРИОН

Тўққизинчи қисм

Нью Йорк

1951 йил сентябр

Марион Кингшип Нью Йорк шаҳрида кичик квартирада бир ўзи яшайди. Уйдаги ҳар бир нарса ташриф буюрган одамга Марионнинг диди ҳақида сўйлайди – китоблар, суратлар ва мусиқа борасидаги диди. Лекин Марионнинг уйига ташриф буюрувчи ягона инсон – бу унинг отаси. У ҳам онда-сонда келади. Ундан ташқари Лео Кингшип қизининг диди билан сира қизиқмайди.

Марион ҳеч қачон отасини яхши кўрмаган. Ота-онаси ажрашганида у ўн ёш эди. Марион тушкунликка тушиб қолган эди. Эллен ўша пайт эндигина олти ёш, Дороси эса беш ёш эди. Икки кичик қизалоқ онаси нега уларни ташлаб кетаётганини тўлиқ англамаган эди, лекин Марион билар эди. У отаси ҳақида меҳрсиз, бераҳм одам деган хулосага келганди. Ажримдан узоқ ўтмай содир бўлган онасининг ўлими эса Марионининг отасига бўлган нафратини кучайтириб юборди.

Марион коллежни битиргунига қадар отаси ва сингиллари билан Леонинг Нью Йоркдаги кўркам уйида яшади. У Нью Йоркдаги Колумбия университетиде таҳсил олди. Ўқишни битиргач эса ҳозир яшаётган квартирасига кўчиб чиқди.

Марион доим реклама агентлигида ишлашни орзу қилиб келган. Коллежни битирганида отаси унга ўз компаниясининг рекламаси билан шуғул-

ланувчи агентликдан иш топиб берди. Лекин Марион отасидан ёрдам олишни хоҳламади. У кичикроқ реклама агентлигига ишга жойлашди. Маоши унча катта эмас, аммо у ишини яхши кўрар эди.

У ўз уйига кўчиб чиққач, отасининг уйига ҳафтада бир марта кечаси борадиган бўлди. Улар доим бир-бирига хушмуомала муносабатда-ку, аслида бир-бирини ёқтирмасди. Тез орада Марион Колумбия университетини битирди, Эллен эса Калдвель коллежида ўқиш учун Висконзинга кетди. Бир йил ўтиб, Дороси Айова штатига Стоддард университетидеда ўқишга кетди. Шунинг учун Марион ҳафтalik бундай кечки овқатларни фақат отаси билан бирга қиладиган бўлди.

Доросининг ўлими уларнинг ўртасидаги муносабатда ҳеч қандай ўзгариш ясамади. Дороси ҳомиладор бўлиб қолгани отасини жаҳлини чиқарди, ўзини жонига қасд қилгани эса вазиятни баттар чигаллаштирди. У қизининг ҳомиладорлиги ҳақидаги маълумотларни беркитиш учун газеталарга оз-мунча пул сарф қилгани йўқ. Охири у кичик қизи ҳақида ўйламасликка қарор қилди. Элленнинг ўлиmidан сўнг эса Лео катта қизи Марионга меҳрибонроқ бўлишга ҳаракат қила бошлади. Марион ўз навбатида отасига ачинар эди. Эндиликда у отасининг уйига аввалгидек ҳафтада бир марта эмас, уч марта келадиган бўлди. Икки фарзандидан айрилган отасига меҳр беришга интилди. Аммо отаси ҳам унга нисбатан меҳрибон бўлган кезлари унга доим нимадир шубҳали туюларди. Аслида у ҳали ҳам отасига ишонмас эди.

Марион Кингшипнинг севган инсони йўқ. Аммо унинг кичик уйи бор, ва у ўз уйини жуда яхши

кўради. Ҳар шанба кунини уй тозалаш билан ўтказди. У бир кун шу уйга меҳрибон ва олийжаноб инсон келишини орзу қилади, ва у инсон умрининг сўнгига қадар уни севиб, қадрлаб яшайди. “У келармикан?” дея у ўзидан кўп сўрайди.

Сентябр. Шанба тонги. Марион уйини тозалаётган эди. У столни устини артди-да, деворда осифлик турган Чарлз Демуснинг расми “Менинг Мисрим”га қаради. Демус унинг сеvimли рассоми, “Менинг Мисрим” эса унинг сеvimли расми.

Шу пайт телефон жиринглади, Марион гўшакни кўтарди.

“Алло,” деди у.

“Алло,” деди гўшакнинг нариги томонидан эркак кишининг овози. Марион овоз эгасини танимади. “Сиз Марион Кингшипмисиз?”

“Ҳа,” жавоб берди Марион. “Кимсиз?”

“Менинг исмим Бартон Корлис – Бад Корлис,” жавоб берди йигит. “Синглингиз Элленни танишиман.”

“Ҳа, Эллен сиз ҳақингизда айтган эди, мистер Корлис,” деди Марион.

Синглиси Эллен бу йигит ҳақида рождество пайти қанақа ҳаяжон билан гапиргани Марионни кўз олдида гавдаланди. “Мен уни жуда ҳам севаман, Марион,” деган эди синглиси. “У жуда ҳам олийжаноб ва меҳрибон.”

“Сиз билан учрашсам дегандим, мисс Кингшип,” деди Бад Корлис хушмуомалалик билан. “Менда Элленнинг китоби бор. Вафотидан бир ҳафта олдин менга ўқиш учун бериб турган эди. Уни сизга қайтармоқчиман. Уйингизга олиб борсам майлими?”

Марионнинг боши қотди. Бу йигит синглицининг кадрли нарсасини қайтариб бермоқчи. Албатта, бу олийжаноблик. Бироқ Марион йигит унинг уйига келишини хоҳламади. Уй бошқа бир инсонни кутаётган эди.

“Кечирасиз, мистер Корлис, мен кўчага чиқиб кетаётгандим,” ёлғон гапирди Марион. “Балки сиз билан бугун туш пайти кўришармиз? Мен харид учун Бешинчи Авеньюга бораман. Сиз билан ўша ерда соат учда учрашишим мумкин.”

“Маъқул,” жавоб берди йигит. “Сизни Рокфеллер марказининг ташқарисидаги ҳайкал ёнида кутаман. Кейин бирга бирор нарса ичамиз. Хайр, мисс Кингшип.”

“Хайр,” деди Марион. У гўшакни қўйди.

Бу кўнғироқ Марионни хурсанд қилмади. Шанба у учун алоҳида аҳамиятга эга кун эди. У кўчага чиқишни хоҳламади. У Элленнинг бирорта дўсти билан учрашишни хоҳламасди. Ва у Элленнинг қандайдир китобини олишни ҳам хоҳламас эди. Эллен Марион ёқтирган китобларни ҳеч қачон ёқтирмаган. Марион Прауст, Флауберт ва XIX асрнинг ҳамма буюк роман ёзувчиларининг китобларини севиб ўқийди. Эллен эса бирорта маънога эга бўлмаган бўлмағур замонавий ҳикояларни ёқтирар эди.

“Бу йигит билан узоқ қолиб кетмайман,” ўйлади Марион.

Бад Корлис Марион Кингшипни узоқдан таниди. У иккала синглицига ҳам ўхшаб кетарди.

У Марионни барга олиб кирди ва ичимлик сотиб олди. Улар кичик столга келиб ўтиришганида йигит Марионга Элленнинг китобини берди.

“Мен уни ўқиб чиқдим,” деди йигит. “Лекин менга ёқмади. Мен бу турдаги китоблардан завқ олмайман. Элленнинг китоблар борасидаги таъби меникидан фарқ қилар эди. Бундай китобларни мен бўлмағур деб атайман. Менга Прауст, Флауберт, Диккенс каби ёзувчилар ёқади.”

Бад Корлис Марион Кингшипни узоқдан таниди.

Марион жилмайди. “Мен ҳам уларни ёқтираман,” деди у.

“Эллен менга сиз реклама агентлигида ишлашингизни айтган эди,” деди Бад.

“Ҳа, тўғри,” жавоб берди Марион. “Сиз ҳали ҳам Калдвельда ўқияпсизми?”

“Йўқ, мен коллеждан кетдим,” жавоб берди йигит.

“Аммо Рождество пайти сиз учинчи босқич талабаси эдингиз, шекилли,” деди Марион. “Нега оҳирги босқични ўқимай ташлаб кетдингиз?”

“Бир неча йил аввал отам дунёдан кўз юмди,” жавоб берди Бад. “Онам ишлашига тўғри келди. У одамларнинг уйини тозалар эди. Энди уни илашини ортиқ хоҳламайман. Шунинг учун Нью Йоркга келдим ва ишга кирдим. Балки кейинги йил коллежга қайтиб, ўқишимни давом эттирарман.”

Бир неча сониядан сўнг Марион ўрнидан турди.

“Мен энди кетишим керак, Бад,” деди у. “Ичимлик учун раҳмат.”

“Яна бироз ўтирмайсизми?” сўради Бад.

“Яна бир инсон билан учрашишим керак,” ёлгон гапирди у. “Иш юзасидан, шунинг учун кеч қолмаслигим керак.”

Марион бардан чиқиб кетар экан, Бад уни ортидан қараб қолди. Кейин жуда эҳтиёткорлик билан унинг ортидан кузатиб борди. У қизни кўпқаватли турар-жой биносига кириб кетганини кўрди. Ярим соат кутганидан кейин ҳам Марион қайтиб чиқмади.

“Иш юзасидан учрашув эмиш!” деди Бад ўзига ўзи. “Йўқ – бу унинг яшаш жойи.”

Бад уйига кета бошлади. У шахарнинг камбағал аҳли яшайдиган қисмидан кичик бир хонани ижарага олган эди. У энди Марион Кингшип қаерда яшашини билади. У энди истаган пайти унинг уйи яқинидага кўчага махфиёна бориши мумкин. Марион қаерга борса ҳам унинг ортидан бориши мумкин.

Эллен Кингшипни ўлдиргач, Бад Корлис бир неча ой ҳам жаҳли чиқиб, ҳам кўрқиб юрди. У Кингшипларга сарфлаган вақтидан жаҳли чиқарди – дастлаб Доросига, кейин эса Элленга. Кўркувининг сабаби эса ўз келажаги эди. Ҳаммасини режалаштириб қўйганидан кейин ҳам у камбағал бўлиб ўтадимми? У Лео Кингшипнинг пулларига қисман бўлса ҳам эга чиқишни жуда ҳам хоҳларди. Аммо ҳаммаси чаппасига кетди. У Дороси ҳомиладор бўлишини истамаганди. Элленга эса Мовий Денгизга бормасликни айтганди, аммо аҳмоқ қиз кулоқ солмади.

Бад Мовий Денгиз полициясидан хавотир олмайди. Улар Бадни бўлиб ўтган иккала қотилликка ҳам алоқаси борлигига ҳеч қачон шубҳа қилмайдилар. У доим эҳтиёткорлик билан иш қилган. Элленнинг хатини олиши биланок, тезда бирор чора кўриши кераклигини билган. Чунки Эллен Дороси ва у ҳақидаги деярли барча ҳақиқатни билиб қолаётган эди. Хонасидаги шкафда то армия пайтидан бери сақлаб келаётган қуролни олди. Кеч тушгач, Калдвельдан машина ўғирлади ва Мовий Денгизга келди. У ерда Павел ва Элленни ўлдиргач, тезда Калдвельга қайтди. Йўлда бир лаҳзага кўприк устида тўхтади ва Мисисиппи дарёсига қуролни улоқтирди. Ҳа, у жуда эҳтиёткор эди! У Двайт Па-

велнинг уйида қўлларига қўлқоп кийиб олган эди. Шунинг учун полиция Баднинг бармоқ изларини топа олмайди. Машинани эса қаердан ўғирлаган бўлса, ўша ерга қайтариб олиб келиб қўйди.

Ҳар сафар қотилликдан сўнг у Айова газеталарини ўқиб борди. У ерда полиция қотиллик юзасидан тафтиш олиб бораётгани ҳақида ёзилар эди. Ҳарр бир сонини ўқиб бораётган Бад тез орада полиция қотилни топа олмаслигига амин бўлди. У Гордон Гант исмли йигит Мовий Денгиз радиостанциясидан бўшатилагани ҳақида ҳам ўқиди. Гант полицияга ҳам, Элленнинг отасига ҳам юз берган қотилликлар ҳақида кўрсатма бермоқчи бўлган. У полицияга Доросининг ўлими суиқасд эмас, балки қотиллик эканини, Эллен эса сингисининг қотилини излаётгани ҳақида айтишга уринган. Аммо полиция унинг сўзларига ишонмагач, Гант ўз радио эшиттиришларида полиция ҳақида қўпол сўзларни айта бошлаган. Бундан жаҳдли чиққан радиостанция директори уни ишдан бўшатиб юборган. Аммо Бад бундан чўчимаётган эди – Гант ҳеч нарсани исботлай олмайди!

Ўша йили ёзги таътилга чиққан Бад, июньда Менассетга онасининг ёнига қайтди. мақсадлари амалга ошмаган Бад деярли ҳар куни онаси билан жанжаллашар эди. У жуда қўпол ва жаҳлдор бўлиб қолган эди. Бир куни оқшомда унда бир фикр уйғонди. Балки Дороси ва Элленга сарфланган вақт унга асқотар!

Улар ҳозир йўқ, аммо Марион Кингшип тирик-ку. Лео Кингшип эса ҳали ҳам бадавлат!

Бад Марион Кингшип ҳақида жжуда кўп нарсани билади. Дороси ҳам, Эллен ҳам у ҳақида анча

гапирган. У иккала қизни ҳам оиласи ҳақида гапираётганида диққат билан тинглар эди! Марион иккала синглисига ҳам ўхшамас эди, ва буни Бад билар эди. У адабиётда ҳам, мусиқада ҳам классикани афзал кўради. У Бад умрида бирор марта эшитмаган рассомларнинг ижодига қизиқади.

Бад бир варақ қоғозга Марион Кингшип ҳақида билган барчасини ёзиб қўйган эди.

МАРИОН КИНГШИП

Ёқтирган нарсалари:

КИТОБЛАР: Прауст, Флоберт, Диккенз ва бошқалар

ПЬЕСАЛАР: Бернард Шоу, Тенеси Уилямс

МУСИҚА: Стравинский, Барток

РАССОМЛАР: Ренуар, Ван Гог, Ҳоппер

Унинг севимли рассоми Чарльз Демус (Демус ёки Демос – текшириш керак)

ТАОМ: Италиян ва армиян таомларини жуда яхши кўради.

Қилинадиган ишлар рўйхати:

Рассомлар ҳақида ёзилган китобларни ўқи. Прауст, Шоу ва Флоберт асарларини ўқи. Нью Йоркда италиян ва армиян ресторанларини топ.

Бад шуларни ёзиб бўлгач, қоғозни ўзининг шахсий нарсалари сақланадиган кичик металл қутчасига солиб қўйди. Кингшип мис заводининг брошьюралари ҳам шу қутичада сақланар эди. У қутичани қулфлаб, ётоқхонасидаги шкаф ичида яшириб қўйди.

Эртаси куни у онасига сентябрда Калдвел коллежида ўқиши давом эттирмоқчи эмаслигини айтди.

“Нью Йоркка бормоқчиман,” деди у. “У ердан иш топаман. Жуда ҳам яхши нарсаларни ўйлаб қўйганман, аммо ҳозир уни сизга айтолмайман. Бу сир!”

Онаси унга қараб, жилмайиб қўйди.

“Сен доим жуда яхши нарсаларни ўйлаб қўясан, Бад,” деди у.

Бад Корлис билан илк бор учрашгандан сўнг якшанба куни тушдан кейин Марион Кингшип Нью Йорк замонавий санъат музейининг катта, ёруғ хоналаридан бирида ўтирган эди. У бу музейга якшанба кунлари тез-тез келиб турарди. Бу Марионинг шаҳардаги энг севимли жойи эди. Катта ҳайкалларни томоша қилаётганда орқасидан кимдир келаётганини эшитди.

“Яна бир бор салом, Марион,” деди Бад Корлис. “Сизни бу ерда учратаман деб ўйламаган эдим.”

Бад ёлғон гапираётган эди. У Марионни учратишни кутган эди. Марионнинг уйига яқин жойга келиб, у кўчага чиқишини кутган ва музейгача ортидан эргашиб келган эди.

“Бу музей менга жуда ёқади,” гапида давом этди Бад. “Бу ерга тез-тез келиб тураман.”

Бу гап ҳам ёлғон эди. Бад бу ерга бундан олдин фақат бир марта келган эди. У Марионга ёқадиган замонавий рассомларнинг ишлари қайси хонада жойлашганини билиб олган эди.

“Мен ҳам тез-тез келиб тураман,” деди Марион. У қаршисидаги йигитга табассум билан қаради.

“Мен доим Эллен ҳам санъатга қизиқишини

хоҳлаганман,” деди Бад. “Лекин у ҳеч қачон музейга келишни ва суратларни томоша қилишни хоҳламаган. Эллен жуда ҳам ёқимтой қиз эди, лекин бизнинг дидимиз бир-биридан фарқ қилар эди. У менга жуда ёқарди-ю, аммо коллежни битиргач муносабатларимиз узоқ вақт давом этмаслигини сезардим.” У бир лаҳза ғамгин кўринди. Кейин эса табассум қилди.

“Келинг, суратларни бирга томоша қиламиз,” деди Бад. “Менга америкаликларнинг расмлари ёқади. Менинг севимли рассомим америкалик. Унинг исми Чарльз Демус. Унинг ижоди билан танишмисиз, Марион?”

Бир неча соат ўтиб, музейдан чиқиб кетишар экан, Бад Марионнинг кўлидан ушлади.

“Сизни бугун кечки овқатга таклиф қилмоқчи эдим,” деди у. “Бир ажойиб армиян ресторани биламан. Бу ердан узоқ эмас. Сизга армиян таомлари ёқадими, Марион?”

ЎНИНЧИ ҚИСМ

Гордон Гант

1951 йил декабр

24 декабр – Рождество арафаси эди. Марион Кингшип кўлидаги газетага қаради ва жилмайди. Эртага Рождество. Бир неча кундан сўнг эса унинг тўйи бўлади. Ва ниҳоят унинг бахтли кунлари келди!

У газетадаги мақолани яна бир бор ўқиди.

МАРИОН КИНГШИП ШАНБА КУНИ ТУРМУШГА ЧИҚАДИ

Жаноб Лео Кингшипнинг қизи Мисс Марион Кингшип шанба куни турмушга чиқади. Унинг отаси жаноб Лео Кингшип АҚШдаги энг муваффақиятли компанияларнинг бири бўлган “Кингшип мис заводи”нинг эгаси. Мисс Кингшип эса жаноб Бартон Корлисга турмушга чиқаяпти.

Жаноб Корлис иккинчи жаҳон уруши даврида армияда хизмат қилган, кекйинчалик эса Висконзинда Калдвель коллежида таҳсил олган. Ҳозирда эса Кингшип мис заводи идорасида ишлайди. Мисс Кингшип эса аввалги ҳафтагача реклама агентлигида ишлаб келган.

Марион яна кулиб қўйди. Охирги икки ой у учун осон бўлмади. Аввалига унинг отаси Баддан шубҳаланиб юрди. Марион отасига Бад ҳақида айтганида, отаси: “Бу йигит сени севмайди, у менинг пулларимни севади,” деди. “Биринчи у Эллендан пул олмоқчи бўлган. Кейин уни ўлдириб кетишди. Шунинг учун у сендан фойдаланмоқчи! Ҳали мен уни суриштириб, кўпроқ маълумот топаман.”

“Агар шундай қилсангиз,” деди Марион жаҳл билан, “сиз билан бошқа гаплашмайман!”

Отаси қизи ҳақиқатан ҳам гаплашмай қўйишини тушунди, шунинг учун Бадни ҳеч кимдан суриштирмасликка ваъда берди. Эллен ҳам бир пайтлар отасига Бад билан турмуш қурмоқчи эканини айтганди. “Биз жуда бахтли бўламиз, дада,” деган эди у, “Биз бир нарсаларни ёқтирамыз. Бир хил китобларни, пьесаларни ва бир хил расмларни. Биз хатто бир хил таомни яхши кўрамыз!”

Охири Лео Бад ҳақидаги фикрини ўзгартирди ва тўйга розилик берди. “Хотиним ва икки қизимдан айрилдим,” деди у. “Сендан ҳам айрилишни хоҳламайман, Марион.”

Бир ҳафтадан сўнг у Бадга компаниясидан яхши иш берди. Кейин эса тўйдан кейин яшашлари учун Нью Йоркдан чиройли уй олиб берди. Ҳаммаси рисоладагидек эди!

Рождество арафаси куни пешинда Лео Кингшип идорада ишлаб ўтирган маҳал телефон жиринглади ва у қўнғироққа жавоб берди.

“Сизнинг олдингизга бир одам келди. Зудлик билан гаплашмасам бўлмайди деяпти, сэр,” деди котиба. “Унинг исми Роберт Детвайлер экан.”

Бироздан сўнг хонага қўлида газета ва иккита китоб кўтарган йигит кириб келди. Лео Кингшип унга бир муддат қараб турди.

“Мен сизни аввал ҳам кўрганман,” деди у. “Лекин сизнинг исмингиз Детвайлер эмас.”

“Тўғри айтасиз, сэр,” жавоб берди йигит. “Мен Гордон Гантман. Биз мартт ойида Мовий Денгизда учрашганмиз. Агар котибангизга ҳақиқий исминини айтсам мен билан кўришмайсиз деб ўйладим.

Олдингизга келишимга бугун эрталаб ўқиган газетам сабаб бўлди – қизингизнинг тўйи ҳақидаги мақола. Сизга муҳим гапни айтишим керак, сэр.”

“Жаноб Гант,” деди Лео, “илтимос гапиришдан аввал яхшилаб ўйлаб кўринг. Март ойида сиз менга ва қизим Марионга Эллен билан кўришганингиз ҳақида айтиб берган эдингиз. Сиз бизга Доросининг ўлими қотиллик бўлганини айтган эдингиз. Яна сиз Дороси кийиб олган эски, янги, қарзга олинган ва кўк кийимлар ҳақидаги Элленнинг фикрини айтгандингиз. Аммо полиция Дороси ўз жонига қасд қилган деган. Шундан сўнг сиз уни кимдир ўлдирганини исбот қила олмаган эдингиз.”

“Аминманки, сиз айтган сабабларингиз ўринли,” давом этди Лео. “Аммо шуни билингки, сиз айтаётган сўзлар бизни чуқур қайғуга солади. Илтимос, бизга ўша гапларни қайта айтманг. Полиция ҳеч қачон Элленнинг қотилини топмайди, Дороси эса ўз жонига қасд қилган. Марион бир неча кундан сўнг турмушга чиқади. Мен уни хурсанд кўришни хоҳлайман, жаноб Гант.”

“Илтимос, мени бир дақиқа тингланг, сэр,” деди Гант. “Мен қизингиз Бартон Корлисга турмушга чиқаётганини ўқиб қолдим. Корлис Элленнинг Калдвел коллежидаги севгилиси бўлгани ёдимга тушди. Кейин бу йигит сизнинг қизларингиздан кўра кўпроқ сизнинг бойлигингизга қизиқмаяптими деб ўйлаб қолдимю бу сизнинг ҳаёлингизга келмадими? Кейин эса Корлис Доросини ҳам таниган бўлса-чи деган фикр келди. Балки айнан у боланинг отаси бўлгандир. Мен Корлисни танимайман, лекин у Стоддард талабаси бўлганми ёки

йўқми деб қизиқа бошладим.”

“Йўк, Ишончим комил, у Стоддардда ўқимаган, жаноб Гант,” деди Лео. “Сиз ўзинингиз ҳам Стоддард талабасисиз. Дороси билан бир хил курсда ўқиганингиз ҳақида ўзингиз айтгандингиз. Агар Корлис ҳам Стоддардда бўлганида, сиз уни танишингиз керак эди.”

“Ундай эмас, сэр,” жавоб берди Гант. “Стоддард жуда катта университет. У ерда ўн икки мингдан зиёд талаба таҳсил олади. Ҳеч ким у ердаги ҳамма талабаларни таний олмайди. Дороси билан инглиз тилида битта гуруҳда дарс олганимиз учун Эллен ҳам мени Доросини танийди деб ўйлаган. Лекин у адашган эди. Гуруҳ катта эди, мен эса ҳеч қачон Дороси билан гаплашмаганман. Аммо март ойида мен сизга бир муҳим нарсани айтганман. Эллен ўлган куни сал эртароқ менга хабар қолдирган эди. Хабарда Доросининг йигити инглиз тили гуруҳида ўқимаслиги айтилган эди.”

“Бугун тонгда эса,” давом этди Гант, “Эллен Корлисга ёзган мактубидаги бир нарса эсимга тушиб қолди. Унда айтилишича, Эллен уни 1950 йил кузда илк бор Калдвельда учратган эди. Лекин Калдвель кичик коллеж, сэр. У ерда бор йўғи саккиз юзта талаба бор. Барча талабалар бир-бирини танийди. Корлис ва Эллен учинчи курс эдилар, аммо улар фақатгина учинчи курснинг бошидагина танишишган. Демак, Карлос Калдвельга айнан ўша кузда бошқа коллеждан келган. Шунинг учун ҳам Эллен уни аввал учратмаган.

“Энди мен нима деб ўйлашимни эшитинг,” давом этди Гант. “Бартон Корлис Стоддардда бўлган. У Доросининг севгилисига айланган, чунки Доро-

си сизнинг қизингиз бўлган. У эса бадавлат қизга уйланишни хоҳлаган. Дороси ҳомиладор бўлиб қолганида эса, сиз бундан жаҳлингиз чиқишини Корлис сезган. Сиз Доросига пул бермай қўйишингизни ўйлаган. Шунинг учун у Доросини ўлдирган! Кейин эса Калдвельга ўқишини кўчирган. Чунки у ҳали ҳам сизнинг бойлигингизга эга бўлишни истар эди. У ерда Элленнинг йигитига айланди. Эллен Доросининг ўлими қотиллик эканини билиб қолгач, уни ҳам ўлдирган. Шунингдек, Элленга ёрдам бераётган бир йигитни ҳам ўлдирган. Энди эса Корлис Нью Йоркка келди. Марионга уйланиб, ва ниҳоят сизнинг пулларингизга эга бўлади!”

“Сиз бунга бирортаси исбот қилолмайсиз,” жаҳл билан гапирди Лео. “Нега менга буларни энди айтяпсиз?”

“Мен Элленни бир неча дақиқага учратганман, холос,” мулойимлик билан жавоб берди Гант. “Лекин у менга жуда ҳам ёқиб қолганди. Одамлар унинг ўлими ҳақидаги ҳақиқатни билиши керак. Унинг қотили эса жазоланиши керак деб ўйлайман.

“Корлис Стоддard талабаси бўлганини исботлаб бера оламан,” гапида давом этди Гант. “Элленнинг мактубидаги сўзларни эслашим билан, бу ишларни изига тушдим.” У қўлидаги китоблардан бирни очди. “Бу Стоддard университетининг 1949-1950 ўқув йили учун яратилган йилномаси. Мана бу жаноб Корлиснинг расми, бу эса у олган дарслар рўйхати.” У қўли билан рўйхатни кўрсатди. “У Доросининг инглиз тили гуруҳида бўлмаган, у фалсафа ва иқтисодиёт дарсида Дороси билан бирга ўқиган! У дарслар эса кичик гуруҳларда ташкил этилади. Улар бир-бирини таниган бўлиши ке-

рак!” Гант бошқа китобни очди. “Корлис 1948-1949 йилномада ҳам бор.”

“Эй, Худойим!” қайғули оҳангда гапирди Лео. “Нега Марион менга бу ҳақида айтмади?”

“Эҳтимол у бу ҳақида билмаса керак,” жавоб қайтарди Гант. “Газеталарда Корлис Калдвельда ўқигани ҳақида ёзишган, аммо Стоддард ҳақида ҳеч нарса дейилмаган. Нега? Балки Корлис Нью Йоркда ҳеч кимга Стоддард ҳақида айтмагандир. Шунинг учун ҳам Марион бу ҳақида билмагандир. Менимча, сиз қизингизга бу ҳақида айтишингиз керак. Тўғри, мен ҳозир у Дороси ёки Элленни ўлдирганини исботлай олмайман, лекин Эллендан аввал Дороси билан танишганини исботлай оламан. Шунингдек, сиз Марионга ҳеч иккиланмай Корлис Кингшипларнинг пулига қизиқаётганини айтишингиз мумкин.”

“У менга ишонмайди, жаноб Гант,” жавоб берди Лео. “Ҳа, у менга ишонмайди. Бу гапларни айтсам, “Бад Дороси ҳақида мени ҳафа қилмаслик учун айтмаган” деб жавоб қайтаради. Қўлимдан ҳеч нарса келмайди, жаноб Гант. Корлиснинг онаси бугун кечаси Нью Йоркка келади. Шанба куни Марион ва Корлиснинг тўйи бўлади. Мен буни тўхтата олмайман.”

“Унда мен тафтиш қилишда давом этишим керак экан,” деди Гант. “Хайр, жаноб Кингшип. Мени тинглаганингиз учун раҳмат.” У ўгирилди-да, хонадан чиқиб кетди.

Кечқурун Баднинг онаси Нью Йоркка келди. У кечки овқатни Леонинг уйида қилди. Марион у билан учрашганидан хурсанд эди. Унга Корлис хоним жуда ёқиб қолди.

Кечки овқатдан сўнг Баднинг онаси меҳмонхонага қайтди. “Жуда ҳам ажойиб аёл,” деди Марион Бадга. “Сиз эса унинг ажойиб ўғлисиз.”

Корлис хоним Рождествони ўғли ва Кингшиплар оиласи билан нишонламоқчи эди. Тўй ўтгач эса, яна тўрт кун шаҳарда қолмоқчи эди. Гарчи у аввал Нью Йоркда бўлмаган бўлса ҳам, тўйдан бир кун олдин у ёлғиз ўзи шаҳарни тамоша қилмоқчи бўлди. Ўша куни Лео ўзи, Бад ва Марион учун Иллионисга Кингшип мис заводидаги эритиш ишларини кўриш учун сафар уюштирди. Бад заводдаги эритиш ишларини кўришни жуда ҳам хоҳлаётган эди.

27 декабр окшомида Гордон Гант Лео Кингшип эшигини тақиллатди.

“Нега келдингиз?” асабийлашиб сўради Лео. “Марион сизни бу ерда кўрмалиги керак. Агар у мени Корлисни суриштириш учун одам ёллаган деб ўйласа, мен билан ҳеч қачон гаплашмайди.”

“Қизингиз қани, сэр?” сўради Гант.

“У Корлис ва унинг онаси билан айланишга кетди,” жавоб берди Лео. “Агар менга айтадиган гапингиз бўлса, бир еча дақиқага ичкарига киришингиз мумкин.”

“Менга кулоқ солинг, сэр,” гап бошлади Гант Леонинг кутубхонасида. “Икки кун аввал Менассетга бордим. Олдин ҳеч қачон бировни уйига бузиб кирмаганман. Лекин сиз Корлис хоним Рождествони нишонлаш учун Нью Йоркка келишини айтгандингиз. Шунинг учун мен унинг манзилини топдим-да, уйига эшикни бузиб кирдим. Бад Корлиснинг хонасидаги шкафдан қутича топиб олдим. Уни синдириб очдим, сэр. Ва қутичадан мана буларни топдим.”

Шундай деб у Леога Кингшип заводининг брошюраларини берди. Улар эскирганидан титилиб кетган эди. Улар жуда кўп марта ўқилган эди!

*Бад Корлиснинг хонасидаги шкафдан қутича
топиб олдим.*

“Мана буни ҳам топдим,” давом этди Гант. У Леога Марионга ёдиган нарсалар ёзилган қоғозни узатди.

“Сиз буларни айнан Менассетдан топганингизни қаердан биламан,” деди Лео. “Сиз брошюраларни менинг офисимдан олган бўлишингиз, мана рўйхатни эса ўзингиз ёзиб келган бўлишингиз мумкин-ку.”

“Эртага идорангизга қўнғироқ қилинг,” жавоб берди Гант. “Жаноб Бартон Корлисга брошюралар ҳеч жўнатилганми ёки йўқми сўранг. Агар ҳа деб жавоб беришса, қачон жўнатилганини сўранг.”

Лео телефон гўшагини кўтарди ва идорасининг рақамини терди. “Ҳозироқ аниқлаштираман,” деди у. “Нью Йорк идораларида навбатчи ишчилар бўлади.”

Бироздан сўнг котиба қўнғироққа жавоб берди. Уч-тўрт дақиқа сукунат ҳукм сурди. Лео котибани диққат билан тинглаётган эди. Ва ниҳоят Лео “Тушундим. Раҳмат,” дея гўшакни қўйди.

“Сиз ҳақ экансиз, жаноб Гант,” деди у. “Сизга ишонмаганим учун кечиринг. Компания брошюралари Бад Корлисга, Мовий Денгизга ўтган йили февралнинг бошида жўнатилган экан. Бу эса Доросининг ўлимидан ўн ҳафта олдинги вақт. Бу брошюраларни олиши биланоқ у Дороси билан ишқий муносабат ўрнатган ва Дороси теза ҳомиладор бўлган.” Лео қўлларини юзига қўйди. “Мен буни Марионга айтишим керак. Бу эса осон кечмайди.”

Тўсатдан Леонинг жаҳли чиқиб кетди. “Корлис менинг пулларимни хоҳлаган деб тўғри айтдингиз, жаноб Гант,” деди у. “Менимча, у қотил деган гапингиз ҳам тўғри. Биз буни исботлай олмаймиз – полиция бизга ҳеч қачон ишонмайди. Аммо у мени қизларимни ўлдирган бўлса, жазо олиши

керак! Биз уни қилган ишини тан олишга мажбур қилишимиз керак. Менга ёрдам берасизми?”

“Ҳа, албатта, сэр,” деди Гант.

“Мен бугун кечаси Марионга ҳаммасини айтаман,” деди Лео. “У ҳа бизга ёрдам бериши керак. У Корлисга биз ҳақиқатни билишимз ҳақида айтиб қўймаслиги керак. Акс ҳолда, у қочиб кетади. Ғойиб бўлади. Шунинг учун Марион шанба куни ўзини унга турмушга чиқаётгандай тутиши керак. Эртага биз мисни эритиш жойига борамиз!”

ЎН БИРИНЧИ ҚИСМ

Мис эритиш заводи

Бад Корлис Кингшип заводининг хусусий самолёти деразаларидан ташқарига қараётган эди. Унинг кайфияти чоғ эди. Осмон тиниқ, қуёш чарақлаб турган эди. Кичик самолёт ерга қўна бошлади. Бад қаршисида улкан мис эритиш заводини кўрди. Баланд бинолар тоmidан катта миқдорда тутунлар чиқаётган эди. Ерларда эса темир йўл излари оппоқ қор орасидан ярқираб кўриниб турар эди. Буларнинг барчаси чиройли эди. Бад умрининг энг яхши лаҳзаларини бошдан кечираётгандай ҳис қилди.

Самолётда Лео ва Марион ҳам у билан эди, ва яна Детвайлер исмли йигит ҳам бор эди. Лео Детвайлерни компания директорларидан бирининг ўғли деб таништирди.

Самолёт завод яқинига келиб қўнди. Лео, Марион, Детвайлер ва Бадни завод менежери кутиб олди. Улар ҳаммаси менежернинг идорасида тушлик қилдилар, кейин эса менежер Бад ва Марионни катта суратлар осилган хонага олиб кирди. Расмларда соф мис қандай қилиб ажратиб олиниш жараёнлари кўрсатилган эди. Менежер бу ҳақида бир соатдан ортиқ гапирди. Бад қизиқиб тинглаётган эди. У ҳаётида ҳеч нарсага бунчалик қизиқмаган эди.

“Леонинг ёши ҳам бир жойга бориб қолган,” деди у ўзига. “У узоқ яшамайди. Эртага эса, мен унинг куёвига айланаман. Лео ўлгач, буларнинг бари меники бўлади!”

Шу пайт Лео ва Детвайлер хонага кириб келишди.

“Кетдик, юқоридаги йўлакларга чиқамиз,” деди Лео. “У ердан пастдаги жараён яхши кўринади. Кейин ҳаммасини осон тушунасизлар. Марион шу ерда қолади.”

Лео ўз ортидан Бад ва Детвайлерни эргаштириб, катта биноларнинг бирига борди. У ерда мис эритишаётган эди. Бинонинг ичи жуда иссиқ, ва тутун билан қопланган эди. Лео қўли билан томни кўрсатди. У айтган юқоридаги йўлак жуда узун ва анча баландда жойлашган эди. Унинг поли металдан эди ва ён томонлари ҳам металл тўсиқлар билан чегараланган эди. Лео нарвондан юқорига чиқа бошлади. Бад ва Детвайлер ҳам унга эргашдилар.

Улар юқоридаги йўлакка чиқишгач, Лео Баддан олдинга ўтиб олишини сўради. Уч киши йўлак бўйлаб юрар экан, Лео мисни эритиш жараёнини яна бир бор тушунтирди. Гапираётганида қўли билан пастдаги қайноқ, суюқ метал солинган идишларни кўрсатди. У ҳар бир идиш нима учун ишлатилишини тушунтирди. Кейин мис қандай қилиб бошқа металллардан ажратиб олиниб, соф ҳолга келиши ҳақида гапириб берди. Бад кўп саволлар берди, Лео уларнинг барчасига жавоб берди.

“Сўнгги идиш эса мана шу йўлакнинг охирида,” деди Лео. “Ундаги мис соф.”

Бир дақиқадан сўнг улар йўлакнинг охирига етдилар. Бад пастга қаради. Пастда соф суюқ мис солинган улкан идишни кўрди. Суюқ металдан дахшатли иссиқлик ва яшил тутун чиқиб турган эди. Йўлакнинг ёнларида металдан ясалган тўсиқ бўлсаам, охирида йўқ эди. Фақатгина битта темир занжир ўрнатилган эди.

“Яна саволларингиз борми, Бад?” сўради Лео. Бад Лео ва Детвайлер томонга ўтирилди.

“Йўқ,” жавоб берди у. Тўсатдан у Лео ва Детвайлер унга совуқ ва жаҳл аралаш нигоҳ билан қараб турганларини сезиб, ҳайрон бўлди.

*“Қандай қилиб Доросидан суиқасд хатини
ёздириб олдингиз?”*

“Унда менинг сизга саволим бор,” деди Лео. “Қандай қилиб Доросидан суиқасд хатини ёздириб олдингиз?”

Бад карахт бўлиб қолди. Улар билишар экан! Аммо нимани билишади? Ва қаердан билишади?

“Сизни тушунмаяпман, Лео,” деди у. “Мен ҳеч қачон Доросини танимаганман. Мен ҳеч қачон уни кўрмаганман. Элленни танир эдим – буни ўзингиз ҳам биласиз. Лекин Эллен билан танишганимда Дороси аллақачон ўлган эди.”

“Биз сенга ишонмаймиз, Корлис,” деди Гант. “Бизнинг сени Стоддard талабаси бўлганингдан хабаримиз бор. Биз, шунингдек, сен Дороси билан иккита дарсда бир гуруҳда ўқиганингни ҳам биламиз. Яна шуни ҳам биламизки, уни сен ўлдиргансан!”

“Сен кимсан, Детвайлер?” деди Бад. “Бу ерда ўзи нима қиляпсан?”

“Мен Элленни таниганим учун келдим,” жавоб берди Гант. “Менинг исмим аслида Детвайлер эмас, балки Гант – Гордон Гант. Мен Эллен билан сен уни ўлдиришингдан бир кун олдин танишгандим. Менга у жуда ҳам ёқиб қолганди.”

“Лео, илтимос, менга ёрдам беринг,” деди Бад. “Бу йигит нималар деяпти? Биринчи у мен Доросини танишимни айтди. Энди эса Элленни ўлдиргансан деяпти. У ақлдан озганми?”

“Уни охиригача эшит, Бад,” жавоб берди Лео.

“Икки кун аввал Менассетга бордим,” деди Гант. “Мен сенинг қутичангни топдим. Уни очиб, ичида брошюраларни кўрдим. Ундан ташқари рўйхатни ҳам топдим, Корлис!”

Бад шошиб қолди. Лео Кингшипга юзланди.

“Яхши, Лео. Яхши, яхши,” деди у. “Мен Доросини таниганман. Мен уни таниганман, аммо ўлдирмаганман! Мен ҳеч кимни ўлдирмаганман. Тан оламан, сизнинг пулингизни хоҳлаганман. Шунинг учун компаниядан брошюраларни сўраганман. Шунинг учун Калдвельга кўчганман. Шунинг учун Нью Йоркка кўчдим. Марион менга турмушга чиқмайди – буни тушундим. Шунинг учун бу ердан кетишни истайман. Онарни олиб эртага Менассетга жўнаймиз.”

“Ўгирил, Корлис,” деди Лео. “Занжирга қўлингни қўй.”

“Сиз ҳам ақлдан оздингизми, Лео?” жаҳл билан гапирди Бад. Лекин Леонинг қиёфасини кўриб, ўгирилди ва теир занжирга қўлини қўйди. У тегиши билан занжир иккига бўлиниб кетди. Энди пастга қулашдан тўхтададиган ҳеч нарса қолмаган эди.

“Йўқ, мен ақлдан озмадим,” деди Лео. Унинг овози совуқ ва шафқатсиз жаранглади. “Сен қотилликни уюштира оладиган ягона одам эмассан, Корлис! Менежер билан гаплашаётганинда биз занжирни узиб қўйган эдик. Сени ўлдириш ниятим йўқ. Сени полицияга олиб бормоқчиман. Уларга нима қилганигни айтиб беришингни хоҳлайман. Аммо ҳозир Дороси ва Элленни ўлдирганигни тан олмасанг, биз сени суюқ мис идишига итариб юборамиз. У қайноқ, жуда ҳам қайноқ. Сен узоқ яшамайсан, аммо сўнгги лаҳзаларинг азобли бўлади! Энди бизга айт, қандай қилиб Доросига суиқасд хатини ёздириб олдинг?”

Бад жуда ҳам қаттиқ қўрқувда эди. Бу одамлар уни ҳақиқатан ҳам ўлдирмоқчи! У армияда эканида одамларни ўзи ҳам ўлдирган. Мовий Денгизда

хам учтасини ўлдирди. Одам ўлдириш у учун осон бўлиб қолган эди. Чунки у ўша одамлар ҳақида қайғурмас эди. Лекин доим ҳамма одамлар у ҳақида қайғурганлар. Нега бу икки киши у ҳақида қайғурмаяпти?

Лео олдига бир қадам ташлади. Шу пайт Бад Марион ҳам йўлакка чиқиб келаётганини кўрди. Қиз отаси томон кела бошлади.

“Агар тан олсам,” ўйлади Бад, “улар мени полицияга олиб боришади. Лекин бу бинодан ташқарига чиқгач, қочиб қоламан. Агар тан олмасам, улар мени ҳозир ўлдирадилар.”

“Ҳа, мен Доросини ўлдирганман,” деди у. “Мактуб испанча китобдан таржима эди. Ундан таржима ёзиб беришини сўраган эдим. Уни ўлдирдим, Элленни ҳам ўлдирдим!”

У шу даражада кўрқаётган эди-ки, кўзига кўркувдан бошқа ҳеч нарса кўринмай қолди.

“Эллен ўзи айбдор!” бақирди у. “Мен унга Мовий Денгизга бормаслигини айтгандим. Уни ўлдиришга мажбур бўлдим. Доросини ҳам ҳомиладор бўлишини хоҳламагандим. Ҳаммасига ўзлари айбдор. Аёллар жуда ҳам аҳмоқ бўладилар!”

Шу пайт Марион отасини сурди-да Бад томон келди. Кўрқиб кетган йигит унга тескари ўтирилмоқчи бўлди-ю, оёғи тойиб кетди. У йўлакнинг охиридан пастга қулай бошлади. Суюқ миснинг қайноқ идиши томон тушар экан, чинқириб юборди. Бу унга Дороси ҳаво кудуғига йиқилиб тушгандаги чинқириқни эслатди. Бу унга учинчи ўқ якун ясаган Элленнинг чинқириғини эслатди. Энди бу чинқириқ унинг оғзидан чиқаётган эди.

Самолёт Нью Йоркга қайтаётган эди. Марион жимгина йиғларди.

“Биз уни ўлдирмоқчи эмас эдик, Марион,” деди Гордон Гант. “Уни айбини тан олишга мажбур қилмоқчи эдик.”

“Биламан,” деди Марион. “Мен у учун йиғлама-япман. Мен ва ниҳоят бахтли бўламан деб ўйлаган эдим. Сиз бунга тушунмайсиз. Тушуна олмайсиз!”

У қўллари билан юзини ёпди.

Кингшиплар Леонинг уйига қайтишганида, Корлис хоним уларни кутиб ўтирган эди. У жуда хурсанд кўринди. Марионга қараб табассум қилди.

“Хайрли кеч, азизам,” деди у. “Сени кўрганимдан хурсандман. Бад Қани?”

CONTENT

PART ONE: DOROTHY

The Room Near the Campus.....	3
The Pharmacy Laboratory.....	11
The Note.....	18
The Municipal Building.....	24

PART TWO: ELLEN

On the Train.....	31
The Two Blonds.....	39
The Detective.....	45
On the Roof.....	52

PART THREE: MARION

New York City.....	59
Gordon Gant.....	69
The Smelting Works.....	78

МУНДАРИЖА

БИРИНЧИ БЎЛИМ: ДОРОСИ

Биринчи қисм.....	83
Иккинчи қисм.....	91
Фармацевтика лабораторияси.....	91
Учинчи қисм.....	99
Мактуб.....	99
Тўртинчи қисм.....	105
Мунисипал биноси.....	105

ИККИНЧИ БЎЛИМ: ЭЛЕН

Бешинчи қисм.....	113
Олтинчи қисм.....	122
Икки малласоч	122
Еттинчи қисм.....	129
Изкувар.....	129
Саккизинчи қисм.....	137
Томда.....	137

УЧИНЧИ БЎЛИМ: МАРИОН

Тўққизинчи қисм.....	145
Ўнинчи қисм.....	156
Гордон Гант.....	156
Ўн биринчи қисм.....	166
Мис эритиш заводи.....	166

(A KISS BEFORE DYING by IRA LEVIN)

ИРА ЛЕВИН

СЎНГГИ БЎСА

**(A KISS BEFORE DYING
by IRA LEVIN)**

Тошкент – 2018

Нашриёт муҳаррири: Шухрат Гуломов

Техник муҳаррир: Зуҳра Ҳамдамова

Дизайнер: Аббос Турсунов

Мусахҳиҳа: Муҳаббат Розик қизи

Нашриёт лицензияси:
41 № 239 – 2013 йил 4 июль

Теришга берилди: 15.02.2018. Босишга рухсат этилди:
20.02.2018. Бичими: 84x108 ¹/₃₂. Офсет босма. BalticaUz
гарнитураси. Босма табағи: 6,5. Адади: 3000. Буюртма: 19.
Баҳоси келишилган нарҳда.

Нашриёт манзили:
«Adabiyot uchqunlari» нашриёти, 100027, Тошкент шаҳри,
Ўқчи кўчаси, 29-уй.

Босмахона манзили:
“GOOD GROUP MEDIA” МСҲЈда чоп этилди.
Тошкент шаҳри, Учтепа тумани,
Чилонзор-14, 32-уй.

СҮНГГИ

БҮСА

*... for you & I have
will spread up your
(FASTER! FASTER!)
in excited for you both.
then to be you too
- to be able to do this
cross you. That would
my exciting! Please
I have the things
and only one way*

**A KISS
BEFORE
DYING**

IRA LEVIN

ISBN 978-9943-5099-3-1

9 789943 509931